Det samfundsvidenskabelige Fakultet

Dekanens beretning

Forskeruddannelsesreformen, oplæg til ny stillingsstruktur, samt det flerårige uddannelsesforlig har i dette år skabt nye betingelser for fundamentale dele af det daglige liv på fakultetets fag.

Forskeruddannelsesreformens afløsning af kandidatstipendierne med en SU-ydelse må forudses at forstærke rekrutteringsvanskelighederne indenfor de af fakultetets fag, hvor universitetet i forvejen har store vanskeligheder med at være med i kampen om at tiltrække de bedste kandidater. Det drejer sig først og fremmest om det juridiske fagområde, men også indenfor de øvrige fagområder vil det være svært at motivere kandidater, der har været nogle år i erhverv, til at gå ind i et forskerforløb. Dette er meget ulykkeligt, da det er meget værdifuldt for forskningen netop at kunne udnytte disse kandidaters erhvervserfaring. Fakultetet er på denne baggrund tilfreds med, at seniorstipendierne opretholdes. Fagene er nu gået i gang med udarbejdelse af de nye forskeruddannelsesprogrammer. Det kan i denne forbindelse nævnes, at det juridiske fagområde har taget initiativ til oprettelse af et fællesnordisk forskeruddannelsesforløb.

I oplæg til ny stillingsstruktur er fakultetet tilfreds med, at adgangen til at oprette professorater løsnes fra den hidtidige meget stramme årsværksstyring. Fakultetet har i denne forbindelse ønsket at pege på, at kvalitetskravene til universitetets slutstilling ikke må sænkes. Fakultetet lægger i det hele vægt på, at den fremtidige stillingsstruktur udformes så fleksibelt, at en universitetskarriere kan fremstå som attraktiv også for vore kandidater. Fakultetets fag har lidt under, at den universitære stillingsstruktur indtil videre har været opbygget med sigte på de humanistiske og naturvidenskabelige fagområder.

Uddannelsesforliget indvarsler en budgetreform. Effektiviteten har traditionelt været høj indenfor fakultetets fag, men den meget ufordelagtige S/L-ratio på det samfundsvidenskabelige område vil gøre det stadig vanskeligere at opfylde de skærpede krav om kvalitet, internationalisering m.v. Det er derfor fakultetets håb, at den forestående budgetreform vil ændre på dette forhold. Det er vanskeligt at få øje på det saglige grundlag for den meget store forskel i »aktivitetstaksten« mellem universitetets forskellige hovedområder. Selv, og måske især, i trange tider finder fakultetet det imidlertid vigtigt at give mulighed for, at undervisningen stadig udvikles og kvaliteten forbedres. Fakultetets andel på 1,7 mio kr. af det beløb, som Folketinget afsatte til forbedring af kvaliteten i undervisningen, er således blevet fordelt på fakultetets fag med den bevillingsforudsætning, at pengene anvendes til nye initiativer i forbindelse hermed.

I september måned aflagde repræsentanter fra Undervisningsministeriet sammen med forskellige bisiddere fra Samfundsuddannelsesrådet og Forskningspolitisk Råd besøg på fakultetet. De tilbragte en dag i dialog med fakultetets fag, hvor bl.a. de omtalte reformer var på dagsordenen tillige med fagenes faglige planlægning. En til lejligheden foretaget opgørelse af den faste lærerstabs alders- og kønssammensætning viser, at disse forhold må tages med ved udformningen af fagenes nyrekrutteringspolitik.

Fakultetets regler vedrørende forskningsvogtning har været i kraft siden 1988. Fakultetet står overfor at skulle vurdere om disse virker tilfredsstillende. Der er i denne forbindelse gennemført en høringsrunde hos fagene med sigte på en evt. opstramning og præcisering af reglerne.

På initiativ fra studenterside har fakultetsrådet besluttet som forsøgsordning at oprette en »videnskabsbutik«, som har åbnet dørene i dette efterårssemester. Forsøget skal evalueres ved udgangen af forårssemestret 1993.

Det har været en glædelig begivenhed for fakultetet, at mange års anstrengelser for at give de jurastuderende bedre studiefaciliteter endelig har båret frugt. Bevillingen til indretning af Studiestræde 34 gik i det forløbne år gennem finansudvalget. Huset forventes at kunne tages i brug ved årsskiftet 1994. Hermed får universitetets største studentergruppe endelig anstændige studieforhold. Det er ligeledes en stor glæde, at Universitetsbiblioteket i Fiolstræde efter en del forhandlinger nu er taget i brug som bibliotek for fagene under Det samfundsvidenskabelige Fakultetet. Hermed har vore studerende fået et dejligt nærbibliotek og en tiltrængt forbedring af deres biblioteksfaciliteter. I tilslutning hertil kan det kort nævnes, at ovenpå den meget snak om Ørestaden har fakultetet bekræftet sit ønske om at forblive i Indre by. Det er såvel et privilegium for vore studerende og lærere at være i Indre by som for byen København at have et levende studenter- og forskningsmiljø i Indre by. Det er også i international sammenhæng en meget attraktiv specialitet.

Fakultetet fik i beretningsåret undervisningsministerens tilladelse til at begynde arbejdet med udformningen af en ny sociologiuddannelse. Under ledelse af et højt kvalificeret reorganiseringsudvalg er dette arbejde nu i fuld gang. Fakultetet indsendte lige før sommerferien forslag til ny uddannelsesbekendtgørelse. Desværre har behandlingen af denne trukket ud i ministeriet, således at der endnu ikke et halvt år efter universitetets fremsendelse er udstedt en bekendtgørelse. To professorater er slået op til snarlig besættelse. Fakultetet havde forventet at kunne optage 50 studerende på den nye uddannelse til efteråret 1993. Dette må dog på nuværende tidspunkt anses for usandsynligt, da ministeriet ikke har givet fakultetet tilladelse til at opslå lektorstillinger før professoraterne er besat. Som et yderligere tegn på grøde kan nævnes, at fakultetet for første gang i mange, mange år har konfereret en sociologisk afhandling under bedømmelse.

Det gamle sociologiske institut blev lukket med ud-

gangen af juni måned. De ansatte er enten afskediget eller overført til anden beskæftigelse indenfor fakultetet. Al undervisning er således ophørt og sidste frist for de studerende til at melde sig til eksamen efter den gamle ordning er 1. maj 1993. Det er et meget vanskeligt og konfliktfyldt forløb, der nu er ved at se sin afslutning. Denne sag har kostet meget hjerteblod hos mange, også hos dem, der skulle gennemføre nedlæggelse og afvikling.

Kirsten Ketscher

Besvarelser af universitetets prisspørgsmål

Einersen, Eivind: Der ønskes en retsdogmatisk og retspolitisk analyse af de aftale- og bevisretlige spørgsmål, der knytter sig til anvendelse af elektroniske medier og kryptograferingsteknikker (Retsvidenskab A, Sølv).

Ljungström, Alexander: Retfærdighed, ret og moral. En kritisk redegørelse for nyere angloamerikansk naturretsfilosofi (Retsvidenskab D, Sølv).

Gersing, Ellen Agnete: Med udgangspunkt i ufuldstændige kontrakter ønskes en analyse af formuebegrænsningers betydning for en optimal fordeling af ejendomsrettigheder (Statsvidenskab A, Guld).

Kværnø, Ole: En teoretisk diskussion, belyst med eksempler, af organisationer mellem stat og marked med henblik på en analytisk og begrebslig bestemmelse af fænomenet (Statskundskab D, Sølv).

Balslev, Jens: En teoretisk diskussion, belyst med eksempler, af organisationer mellem stat og marked med henblik på en analytisk og begrebslig bestemmelse af fænomenet (Statskundskab D, Sølv).

Retsvidenskab

De retsvidenskabelige Institutter A, B og C har til huse i Studiegården, Studiestræde 6. Institutterne har tillige kontor- og mødelokaler i Store Kannikestræde 18 og Nørregade 15. Kriminalistisk Institut har til huse i Sankt Pedersstræde 19.

Hvert år optages 700 nye studenter på jurastudiet, som med sine i alt 4.000 studerende udgør det største fagområde på Københavns Universitet.

I forbindelse med gennemførelsen af den nye styrelseslov har Det retsvidenskabelige Fagråd besluttet at søge oprettet et selvstændigt juridisk fakultet ved Københavns Universitet, idet organiseringen af det meget store juridiske fagområde under eget fakultet ses at være afgørende for at fastholde og videreudvikle den juridiske uddannelse på et kvalitetsniveau med høj international standard.

Retsvidenskabeligt Institut A

Forskningsvirksomhed:
Forskningen ved Retsvidenskabeligt Institut A har stor faglig bredde. Fagområdet omfatter både offentligretlige fag, dvs. fag der omhandler de offentlige myndigheder og deres virkemåde, og privatretlige fag, dvs. fag der omhandler retsforholdet mellem borgerne indbyrdes. Hertil kommer procesretten og de mere almene fag, retshistorie og retslære. Nærmere bestemt hører følgende fag under instituttet: 1) forvaltningsret, med almene principper i vor styreform og administration, 2) dele af formueretten samt selskabs- og transportretten, 3) procesretten med både den civile og den strafferetlige proces, 4) immaterialretten, EDB-retten og konkurrenceretten, 5) retslæren, hvori juraens grundbegreber og juridisk fortolkningslære fremstilles, og 6) retshistorien, som omfatter dansk og europæisk retsudvikling, herunder romerret.

Til Retsvidenskabeligt Institut A er der for tiden knyttet et særligt forskningsprojekt under fællesbetegnelsen »Stat, forvaltning og samfund«. Projektet støttes af Statens humanistiske Forskningsråd og er anslået at løbe i en periode af 3½ år. Projektet er knyttet til faget retshistorie, se punkt 7.

1. Forvaltningsret
Arbejdet med en revision af lærebogsmaterialet i forvaltningsret er videreført. Bogen om »Forvaltningsret. Opgaver. Hjemmel. Organisation« udkom i 1991 og der arbejdes på færdiggørelsen af »Prøvelse i forvaltningsretten« (Bent Christensen).

En afhandling om »Den kommunale interesse. Studier over kommunalrettens udvikling« er færdiggjort i efteråret 1992. I afhandlingen undersøges nogle retskildespørgsmål vedr. kommunalfuldmagten og de kommunale beslutningsprocesser. Projektet er støttet med en 2-årig bevilling fra Statens samfundsvidenskabelige Forskningsråd (Mogens Heide-Jørgensen).

2. Formue-, selskabs- og transportret
På aktieselskabsrettens område er der færdiggjort en samlet fremstilling af den danske aktieselskabs- og anpartsselskabsret. Bogen udkom i september 1992. Arbejdet med selskabsretten er fortsat, bl.a. med udarbejdelsen af en større afhandling med gennemgang af reglerne om stemmeret – regler som i særlig grad er aktualiseret ved diskussionen om EF's 5. selskabsretlige direktiv. Derudover er der arbejdet med andre udvalgte selskabsretlige emner. Endelig er det 3. og sidste bind i en systematisk fremstilling af den danske obligationsret under færdiggørelse og forventes afleveret til trykning i foråret 1993 (Bernhard Gomard).

Der arbejdes på en licentiatafhandling med titlen: »Bør koncernretten reformeres og kodificeres«. Arbejdet er påbegyndt med en nærmere undersøgelse af EF's 9. selskabsretlige direktivudkast, der, hvis det gennemføres, vil medføre en detaljeret materiel lovgivning på det koncernretlige område. Udkastet er baseret på regler, der hidtil kun har været kendt i Tyskland. Har desuden deltaget i udarbejdelsen af en samlet fremstilling af den danske selskabsret til værket »EG Handbuch Gesellschaftsrecht«, indeholdende bidrag fra alle 12 medlemslande. Værket er under ledelse af professor Holzlock fra Universität Bochum, og forventes udgivet i 1993 (Søren Friis Hansen).

Der arbejdes på en afhandling om bestyrelsesansvar. I forbindelse hermed er der gennemført en analyse af bestyrelsens funktion og ansvar i organisationsteoretisk og erstatningsretligt perspektiv (Thorbjørn Sofsrud).

Der arbejdes på en ph.d.-afhandling om »Kontrakters relativitet«. Projektets formål er at beskrive rækkevidden af relativitetsgrundsætningen. I projektets teoretiske del analyseres sondringen mellem kontrakt og delikt og denne sondrings sammenhæng med relativitetsgrundsætningen. I den praktiske del søges udledt konkrete regler om adgangen til at gøre misligholdelsesbeføjelser gældende mod tidligere led i en omsætningskæde (Vibe Garf Ulfbeck).

3. Proces
Der er færdiggjort et bidrag til en EF-rapport vedrørende harmoniseringen af civilprocessen i EF-landene. Desuden er arbejdet med et projekt vedrørende børns vidneudsagn videreført (Eva Smith).

Der arbejdes på kapitler om bl.a. forvaltningsprocessens grundbegreber, inhabilitet, begrundelse og klagevejledning til en fremstilling af forvaltningsretten. Desuden arbejdes der på kommentarer til Retsplejelovens kapitel 61-75b (Hans Gammeltoft-Hansen).

Der arbejdes med færdiggørelsen af en afhandling om »Modregning – Tvangsfuldbyrdelse af pengekrav«. I forbindelse hermed er der – til opfølgning af tidligere undersøgelser – foretaget interviews til kortlægning af anvendelsen af forskellige tvangsfuldbyrdelsesformer i dag og i historisk perspektiv. Hensigten med undersøgelsen er tillige at få et overblik over i hvilket omfang modregning anvendes, navnlig af offentlige myndigheder, som supplement til de i retsplejeloven og anden lovgivning fastlagte tvangsfuldbyrdelsesmåder. Endelig er der lagt sidste hånd på et manuskript om tvangsfuldbyrdelsesretten i Danmark set i europæisk, og navnlig i EF-sammenhæng (Gerda Rump Christensen).

4. Immaterial-, EDB- og konkurrenceret

Der arbejdes med patent- og varemærkerettens tilpasning til EF's Indre Marked (i f.m. formandskab for Industriministeriets rådgivende udvalg for Industriel Ejendomsret). Der arbejdes med udviklingen af den europæiske ophavsret, herunder bl.a. databaseproblemer, beskyttelse af droit moral, organisationsstrukturen etc. (i f.m. hvervet som sagkyndig rådgiver for EF-kommissionen). Desuden arbejdes med konkurrence- og immaterialretsproblemer ved de øvrige nordiske landes tilknytning til EF gennem EØS. I forbindelse hermed er den danske lærebog i Immaterialret bearbejdet og oversat til svensk (Lärobok i Immaterialrätt, Stockholm 1992, 406 pp). Endelig arbejdes med modernisering af markedsføringsloven (som sagkyndigt medlem af Industriministeriets lovudvalg) (Mogens Koktvedgaard).

Udarbejdelsen af en kontraktsretlig fremstilling er påbegyndt med henblik på et nyt overbygningsfag i udvidet kontraktsret. Forventes færdiggjort i 1993. Er derudover påbegyndt udarbejdelse af en fremstilling af metodespørgsmål for jurastuderende. Forventes færdiggjort i 1993. Som formand for det af COPYDAN nedsatte teknologiudvalg er der afgivet betænkning om Elektronisk Kopiering. Som medlem af det af Telestyrelsen nedsatte krypteringsudvalg er der medvirket til at afgive betænkning om Retslige spørgsmål vedrørende indførelse af Public Key, krypteringssystemer. Har modtaget Dansk Datasikkerhedspris i 1992 og G.E.C. Gads Hædersgave (Mads Bryde Andersen).

Arbejder på en licentiatafhandling om »Grænsefladen mellem konkurrenceret og immaterialret«. Projektet vedrører de konkurrenceretlige konsekvenser indenfor immaterialretten (Jens Hemmingsen Schovsbo).

5. Retslære

En empirisk undersøgelse af juridiske metoder og af sprogteori og jura er fortsat. Et foreløbigt resultat er offentliggjort i lærebogen »Om ret og retsvidenskab«, som udkom i 1992. Derudover er en undersøgelse om pressefrihed og personlighedsret fortsat, bl.a. utrykt retspraksis i dansk fremmedret. En ny udgave af bogen »Pressefrihed. Personlighedsret« (1988) er under udarbejdelse (Preben Stuer Lauridsen).

6. Retshistorie

Der arbejdes på en fremstilling af dansk retshistorie i det 16. og 17. århundrede med udgangspunkt i ca. 7.500 domme afsagt af kongens retterting. Dr.phil. Jens Chr. V. Johansen er tilknyttet projektet, som støttes med midler fra Carlsbergfondet. Endelig er instituttet værtinstitution for et SHF-projekt over emnet »Stat, forvaltning og samfund«, jfr. punkt 7 (Ditlev Tamm).

Der foretages undersøgelser i politiarkiver med henblik på en samlet fremstilling af dansk politihistorie 1814-1950 til den forvaltningshistorie, som er under forberedelse ved projektet »Stat, forvaltning og samfund«. Den 31. januar 1992 forsvaredes disputatsen »Politiet 1938-47. Bekæmpelsen af spionage, sabotage og nedbrydende virksomhed« ved Odense Universitet (Henrik Stevnsborg).

Har færdigskrevet afhandling om »Kvinder, køn og købstadlovgivning, 1400-1600« med en analyse dels af kvinders retsstilling i de danske byer i tidsrummet, dels af hvor kønsspecifik lovgivningens definitioner af en borger, en handlende, en håndværker og en anden indbygger var på den tid (Grethe Jacobsen).

7. Projektet »Stat, forvaltning og samfund«

Statens humanistiske Forskningsråd (SHF) udsendte i 1989 en strategi- og handlingsplan: »Humanistisk forskning – Tradition og fornyelse«. Et af de forskningstemaer, der særligt blev peget på, var i planen betegnet som »Stat, forvaltning og samfund« (Bevillingsrammen var 5,6 mio. kr. fordelt over 3½ år).

Forskningsprojektets mål er udsendelsen af en række forvaltningshistoriske monografier og en samlet fremstilling af dansk forvaltningshistorie fra middelalderen til i dag. Projektansvarlig er professor, dr.jur. Ditlev Tamm (Projektet er i 1992 støttet af SHF med 1.6 mio. kr.). Følgende stipendiater var i 1992 tilknyttet projektet: Cand.jur. Helle Blomquist: Forvaltningen og sundheden, cand.mag. Karl Peder Pedersen: Amtmandens opgaver og placering i statsforvaltningen 1660-1970, lic.theol. Per Ingesman: Den folkekirkelige forvaltning, staten og borgeren, cand.mag. Claus Rafner: Skatte- og afgiftsforvaltning på centralt og lokalt plan, cand.scient.pol. Jacob Christensen: Dansk socialforvaltnings historie 1890-1950, cand. mag. Nete Balslev Wingender: Alderdomsstøtteloven og dens virkninger i perioden 1891-1992, lic.phil. Mo-

gens Rüdiger: Embedsmændene siden 1848, lic.phil. Leon Jespersen: Dansk forvaltningshistorie i 1600-årene, dr.phil. Flemming Just: Forvaltningen af erhvervslivet i Danmark i årene 1900-1950 (Ditlev Tamm).

Redaktionshverv af videnskabelige tidsskrifter:
Mads Bryde Andersen er ansvarshavende redaktør af nyhedsbrevet Nyt fra UBVA (udgivet af AC, København), ansvarshavende redaktør af GAD JURI •DISC (CD-ROM-baseret elektronisk domssamling), dansk redaktør af Lov & Data (Oslo), fagredaktør af PC World, medlem af redaktionskomitéen for Datasikkerhedsbladet og report correspondent for Computer Law and Security Report.

Gerda Rump Christensen er formand for redaktionskomiteen for det samfundsvidenskabelige område for Københavns Universitets Årbog.

Bernhard Gomard er medlem af redaktionskomiteen for Scandinavian Studies in Law.

Mogens Koktvedgaard er redaktør af Ugeskrift for Retsvæsen, litterære afdeling, og dansk redaktør af Nordisk Immaterielt Rättsskydd.

Henrik Stevnsborg er hovedredaktør af Siden Saxo, Magasin for dansk historie.

Ditlev Tamm er medlem af bestyrelsen for Société Jean Bodin og projektansvarlig for SHF-projektet »Stat, forvaltning og samfund«.

Arbejde indenfor kollegiale organer m.v.:
Mads Bryde Andersen er formand for AC's udvalg til beskyttelse af videnskabeligt arbejde (UBVA), medlem af Forretningsudvalget for Samrådet for Ophavsret, medlem af bestyrelsen for Dansk Selskab for Ophavsret, medlem af bestyrelsen for Dansk Forening for Industriel Retsbeskyttelse, medlem af Fagråd for Edb og Jura under Dansk Dataforening, formand for Københavns Universitets Patentudvalg, bestyrelsesmedlem af Bernths rejselegat, bestyrelsesmedlem af Fonden til støtte af retsvidenskabelig Forskning og næstformand for Det retsvidenskabelige Fagråd.

Gerda Rump Christensen er medlem af Nordisk Forening for Procesret og International Association of Procedural Law.

Hans Gammeltoft-Hansen er medlem af Nordisk Forening for Procesret.

Bernhard Gomard er formand for Industriministeriets Selskabsretspanel.

Mogens Koktvedgaard er formand for Dansk Selskab for Ophavsret, formand for Retsinformationsrådet, formand for Industriministeriets rådgivende udvalg for industriel ejendomsret, formand for Radio- og TV-reklamenævnet, formand for Service 900-Nævnet, næstformand for Registerrådet, medlem af Den særlige Klageret og institutbestyrer for Retsvidenskabeligt Institut A.

Eva Smith er medlem af strafferetsplejeudvalget (Justitsministeriet), medlem af udvalget for behandling af klager over politipersonalet (nedsat af Justitsministeriet), medlem af bestyrelsen for Københavns Retshjælp, medlem af Samfundsuddannelsesrådet (Undervisningsministeriet), dansk medlem af ekspertgruppe nedsat af EF-kommissionen m.h.p. sammenligning af EF-landenes civile retspleje, medlem af International Association of Procedural Law og sekretær for Nordisk Forening for Procesret.

Rejser, kongresdeltagelse og foredrag:
Mads Bryde Andersen har deltaget i det af professor Ditlev Tamm arrangerede studiebesøg ved Universitetet i Riga (maj), været på studiebesøg ved Columbia University Law School (oktober), har holdt foredrag ved Dansk Dataforenings sikkerhedskonference i København, holdt forelæsning om »Acquisition of Computer Programs. A Nordic Legal Overreview« ved konferencen Software Procurement '92, arrangeret af International Federation of Computer Law Association's, Stockholm (maj), været medarrangør og foredragsholder ved internationalt seminar i København om »Contract Formation by EDI« (maj), holdt foredrag om »Data Protection and Security« på konferencen European Networking in the 90's, arrangeret af European Forum for IT&T Users (EFITTU) (juli), holdt foredrag om »Retlige og etiske spørgsmål ved patentering af bioteknologi« ved Universitetet i Lund i f.m. Nordisk konference om Bioteknologi og Patentret, arrangeret af Nordisk Ministerråd (april), holdt gæsteforelæsning om »Law and Technology« ved Universitetet i Riga og gæsteforelæsning om »European Approaches to Regulation of Biotechnology« ved Columbia University, School of Law.

Bernhard Gomard har holdt gæsteforelæsninger i Norge om selskabsretten i EF.

Grethe Jacobsen har holdt foredrag om »Law and Reality: Conflicting or Integrated Determinants of Women's Role in the Craft?« på 4. Workshop: Frauenarbeit und Handwerk i Wien (november).

Mogens Koktvedgaard har været på studiebesøg i det japanske patentdirektorat og hos den kinesiske patentmyndighed (april), har holdt foredrag på og deltaget i nordisk Ophavsretssymposium på Gotland (juni) og i Nordisk møde om Industriel Retsbeskyttelse på Island (august/september).

Preben Struer Lauridsen har holdt gæsteforelæsninger og deltaget i symposium ved Universität München.

Eva Smith har deltaget i møde i EF-arbejdsgruppe i Chent (januar), holdt foredrag om børns vidneudsagn i Toscana (maj), holdt foredrag ved internordisk studenterstævne i Uppsala (juni), deltaget i seminar i Japan om alternativ konfliktløsning i civilprocessen (august), holdt foredrag ved Universitetet i Tromsø (september), deltaget i konference i Oxford: Law of psychology (september), deltaget i møde i Vilnius for

at planlægge forelæsningsrække i foråret 1993 (september), været paneldeltager i ekspertpanel ved Europarådskonference i Prag i anledning af udarbejdelsen af ny demokratisk straffeproceslov (oktober), deltaget i møde i EF-arbejdsgruppen i Caen, afholdt møde i EF-arbejdsgruppen i København 24.-28. juni, har holdt foredrag i Juridisk Forening om Menneskerettighedsdomstolens praksis (januar), været paneldeltager i konference i Den Danske Lægeforening om medierne og lægerne (januar), holdt foredrag i Studenterforeningen i Århus om nævninger (april), for dommerfuldmægtige om retspleje og retsikkerhed (maj), i foreningen »Børns vilkår« om børn som vidner (juni), på Vallekilde Højskole om retssikkerhed (september), ved politimesterkursus om Menneskerettighedsdomstolens praksis (oktober), i Odense om retssikkerhed (november) og på Socialpædagogisk Seminarium om børns rettigheder (december), har holdt procedurekursus for arbejdsløse jurister (marts), holdt kursus for beskikkede advokater om børneafhøringer, politirapporter og anvendelsen af forakter (november) og medvirket i DJØF-kurser om kontrol med forvaltningen.

Thorbjørn Sofsrud har været på studieophold i New York (maj-juli) og i Bristol (august).

Henrik Stevnsborg har været på studieophold i Bruxelles samt holdt 10 forelæsninger og foredrag om politiet under besættelsen.

Ditlev Tamm har deltaget i Nordisk retsfilosofisk Kongres i Kittilö (januar), deltaget i Trinity College's jubilæumsseminar i Dublin (marts), været på besøg på Institut for Ret og Stat i Moskva (april), deltaget i Convegno Europeo sul guidice di pace i Palermo (september), besøgt Chinese University of Political Science and Law i Peking (oktober), og deltaget i kongres om Roman Law and Israel Law i Jerusalem (december), holdt gæsteforelæsninger ved Universitetet i Tokyo (oktober) og i Barcelona (november).

Gæster ved instituttet:
Mr. Stephen H. Atkinson, director of the Havard Medical School, Office of Technology Licensing (maj).
Mr. L.J. Kutten, Executive Editor, Kutish Publications, Wayne, USA (maj).

Stab:
VIP: Antal årsværk: 26.
Professorer: Mads Bryde Andersen, Bent Christensen (fratrådt december 1991), Hans Gammeltoft-Hansen (fra 1/1 1987 Folketingets ombudsmand og dermed på orlov), Bernhard Gomard, Mogens Koktvedgaard, Preben Stuer Lauridsen, Eva Smith, Ditlev Tamm.
Lektorer: Lise Skovby (orlov), Henrik Stevnsborg.
Seniorstipendiat: Grethe Jacobsen.
Kandidatstipendiater: Søren Friis Hansen, Jens Hemmingsen Schovsbo, Thorbjørn Sofsrud.
Forskningsrådsstipendiater: Gerda Rump Christensen, Mogens Heide-Jørgensen.
Introduktionsstipendiater: Caroline Charlotte Heide-Jørgensen, Vibe Garf Ulfbeck.
Projektmedarbejdere: Helle Blomqvist, Jacob Christensen, Per Ingesman, Leon Jespersen, Jens Chr. V. Johansen, Flemming Just, Karl Peder Pedersen, Claus Rafner, Mogens Rüdiger, Nete Balslev Wingender.
Eksterne lektorer: Niels Th. Bak, Morten Kofmann Christensen, Niels Henrik Christensen, Ole Damsbo, Bertil Frosell, Flemming Kragh Hansen, Mogens Heide-Jørgensen, Niels Hellesen, Jacob Hjortshøj, Vibeke Holbøll, Jens Ulf Jørgensen, Kirsten Kragh Jørgensen, Lene Pagter Kristensen, Kaspar Linkis, Inger Loft, John Lundum, Carsten Malby, Oscar Mosgaard, Jens Møller, Michael Sahl Nielsen, Claes Nilas, Finn Overgaard, Lars Lindencrone Petersen, Lars Munk Plum, Jacob Lund Poulsen, Per Håkon Schmidt, Charlotte Schydt, Merete Stagetorn, Dan Terkilsen, Michael Thyrring, Karen-Anke Tørring, Lise Østerborg, Ulf Østergaard-Nielsen.

TAP: Antal årsværk: 6,5.
Overassistent: Hanne Krogh (32 timer).
Assistenter: Hanne Christensen (24 timer), Edith Jensen (30,5 timer), Siv Sandberg, Gerda Ørveile (24 timer).
Korrespondent: Lisbeth Jessen (19 timer).
Bibliotekarer: Mette Jønson, Pernille Lehn Petersen.

Specialer og afløsningsopgaver for de retsvidenskabelige institutter A-C

Afløsningsopgaver:
Adelgaard, Marianne: Selvforskyldt ledighed i arbejdsløshedsforsikringen – særligt med henblik på belysning af betydningen af den faglige organisations rolle.
Andersen, Lone Aaby: Eneforhandling og Franchicing – En sammenligning af EF-kommissionens gruppefritagelsesforordning 1983/83 og 4087/88.
Brandborg, Bente: Ikke danske EF-borgeres mulighed for at erhverve fast ejendom i Danmark.
Christensen, Erik Bøgward: Afskedigelse af tjenestemænd.
Depcih, Birgit: Anerkendelse og fuldbyrdelse af udenlandske domme i civile sager i Danmark, Sverige og Tyskland udenfor anvendelsesområdet af specialovgivningen.
Granholm, Mikael: Fartøjsbegrebet og gennemsejlingsretten i internationale stræder.
Grønfeldt, Charlotte: Opløsning af selskaber med begrænset hæftelse.
Hasløv, Anne: Revisors troværdighed, funktion og ansvar.

Jensen, Lene: Fri bevægelighed af plantebeskyttelsesmidler.
Joensen, Herálvur: Retsplejelovens arrestregler. Med særlig henblik på arrestbetingelserne.
Larsson, Bo B.: Insider Trading.
Ludvigsen, Per: Krigens folkeret.
Matthiesen, Gert Holst: Udlændinges erhvervelse af fast ejendom i Danmark.
Ottosen, Kurt: Erhvervsdrivendes valg af virksomhedsform.
Schjødt, Lars: Gældende ret i dansk og anglo-amerikansk retslære.
Settnes, Marianne: Rådgivningsansvar – ansvarets grundlag, karakter og omfang ved salg af viden. En analyse af Danmark med inddragelse af elementer fra common law.
Tietz, Susanne Boberg: EF-direktiv om arbejdstidens tilrettelæggelse.
Vibe, Nils: Tvangsauktion over fast ejendom.

Specialeopgaver (SPO):
Christensen, Dan R.B.: Køb af standardprogrammer med særlig henblik på samtidighedsgrundsætningen.

Specialeafhandlinger (ny ordning):

Familie-/arveret:
Andersen, Kirsten: Forsørgerbegrebets betydning på ældreområdet.
Bjørn, Marie Elisabeth: Kombinationssæreje – fordele og ulemper.
Christensen, Finn: En juridisk vurdering af DNA-profilanalysens anvendelse i faderskabs-, familiesammenførings- og straffesager.
Hansen, Katrine Thorning: Deling af ægtefællernes pensionsordninger på skilsmisseskiftet.
Helstrup, Connie: Ægtefæller og ugifte sammenlevende – formuedeling ved skilsmisse/samlivsophævelse – offentlige ydelser og hæftelse for tilbagebetaling.
Madsen, Inge: Forsørgerpligtens betydning og økonomiske virkning for børnefamilien.
Nielsen, Helle: Ugifte samlevendes retsstilling med hensyn til livsforsikringer og pensioner.

Formueret:
Bjork, Anita og Anne-Mette Olsen: Eneforhandlingsaftaler i konkurrenceretten.
Bruun, Finn: Styring og regulering af livs- og pensionsforsikringsmarkedet.
la Cour, Christian: Udvalgte selskabsorganers ansvar.
Dalgaard, Bodil Margrethe: Aktindsigt og offentliggørelse inden for konkurrenceretten.
Damgaard, Nicolai: Forhold, der kan bevirke nedsættelse eller bortfald af erstatningen.
Fryland, Susanne: Retlige aspekter i interpartes forholdet mellem den udøvende kunstner og pladeproducenten.
Garsdal, Mette: Afgrænsning af det relevante marked.
Hansen, Benedikte Havskov og Malene Stampe: Belysning af den nye erhvervsstruktur på ejendomsformidlingsområdet.
Hansen, Christina Rodis: Ophavsretten i det indre marked, specielt mhp. beslægtede rettigheder.
Hansen, Line: Parallelimport af lægemidler.
Hansen, Michael Lind: Koncernlån, nogle retlige aspekter.
Hendriksen, Flemming: Bestyrelsesansvar – vurderingsmetode og målestok.
Holmblad, Nicoline Birgitte og Anja Iben Kepka: Ejendomsforbeholdet i dansk og tysk ret – komparativt og internationalt.
Horstmann, Anne og Vibeke Persson: Forurenede grunde – belysning af juridiske problemer opstået som følge heraf.
Horstmann, Vibeke: Parallelimport af mærkevarer, særligt belyst ved medicinalvarer.
Jacobsen, Pia: Finansiering af fast ejendom.
Jungersen, Anne og Birgitte Kølving: Finansiering gennem koncerndannelse i lyset af pengeinstitutternes praksis.
Kirkegaard, Agnete: EDB-programmers beskyttelsesmuligheder indenfor de industrielle immaterialrettigheder i Danmark.
Klenke, Gitte: Komparativ kontraktsret – specific performance as a remedy for breach in American, Danish and C.I.S.G. law.
Krarup, Peter: Reproduktion af EDB-programmer.
Lanfranco, Therese: Erstatningsansvar for olieforureningsskader.
Larsen, Svend Erik: Beskatning af aktiesalg til aktieselskabsform.
Lindblom, Lennart: Mangler ved overdragelse af erhvervsvirksomheder i aktieselskabsform.
Lohse, Thomas: Forandringer i entrepriseforhold.
Machuca, Pauline: Minoritetsbeskyttelse i aktieselskaber.
Marcussen, Claus: Ophavsretlig beskyttelse af brugskunst set i lyset af nyeste domspraksis.
Meyersahm, Eva: Bioteknologi og patentret.
Nielsen, Birgitte og Helle Jensen: Management Buy out.
Nielsen, Karen og Maiken Jensen: Dualisme i konkurrenceretten.
Nielsen, Lis Susan: Generationsskifte af erhvervsvirksomheder.
Nielsen, Lisbeth Wennerstrøm og Jens Jakob Skadstrup Andersen: Franchisekontrakters ophør.
Nielsen, Per Lysholm: Køber/sælger forholdene omkring berigtigelsen ved omsætning af fast ejendom – specielt mhp. juridiske/økonomiske faldgruber.

Nissen, Knud: Personalemæssige problemer ifm. virksomhedssammenlægninger.

Olesen, Mette: Konkurrenceretlig analyse af to delområder i den finansielle sektor.

Ostenfeld, Helle og Anne Petersen: Konkurrencebegrænsninger i høreapparatbranchen.

Otte, Kim Hartvig: Haftungsdurchgriff/ansvarsgennembrud.

Petersen, Dorthe: Den seneste udvikling i købers beføjelser ved mangler ved fast ejendom.

Petri, Christian: Lejeloven § 7.

Piras, Sandra Anne: Ophavsret ved ændringer af film.

Schwærter, Stefan: Ejendomsformidlerens retlige stilling.

Simested, Rikke: Udvalgte Selskabsorganers ansvar.

Slumstrup, Jacob: Retsbeskyttelse af know-how.

Smidt, Marie: Patenttidsforlængelse.

Spliid, Anne Mette: Aftalefrihed ved lejefastsættelse mv. indenfor lejelovgivningen.

Swanstrøm, Thomas og Mette Kempf: Konkurrenceretlige virkemidler.

Varming, Michael og Lisbeth Dyerberg: Insider trading.

Viuff, Susanne: Mangelbedømmelsen i entrepriseforhold.

Von Eyben, Marianne: Forsikringsdækning ved skibskollisioner.

Wium, Nina: Ophavsretlig beskyttelse af EDB-programmer i dansk ret – Værkshøjdekriterier, EDB-programformer og programudtryk.

Offentlig ret:

Buss, Dorthe og Lotte Lindtner: Samtykkeregler ifm. lægevidenskabelig obduktion og transplantation ifm. indførelse af L 402 af 13. juni 1990.

Christensen, Pernille: Bevillingsret mhp. materiel regulering i aktstykker.

Christiansen, Benny: Forurenet jord/grunde.

Christiansen, Bente: Hjælpeforanstaltninger uden samtykke.

Edelmann, Annette Scheel: Udlændingeret i Grønland.

Hansen, Mads Kamp og Peter Tvermoes Meier: Domstole og ankenævn – sammenligninger mellem domstolsproces og nogle ankenævnsprocesser.

Ipsen, Susanne: Retskraft.

Larsen, Hanne Sylvest: Foreningen af traditionel og alternativ sygdomsbehandling.

Lauridsen, Jeanne: Bistandslovens § 42 og 43 – en sammenlignende analyse.

Lindhardt, Teddi: Den kommunale styrelseslov.

Pedersen, Martin Dahl og Søren Seerup Nielsen: Genanvendelse af affald i EF-retlig belysning.

Petersen, Jan: Undersøgelsesorganer i dansk retspraksis efter 1945.

Zafnes, Per: Kommunefuldmagtens grænser.

Folke-/EF-ret:

Andersen, Dorte: EF-domstolens fortolkning af ugelønsbegrebet.

Andersen, Katrine: EF-domstolens retsskabende funktion i forhold til udvalgte emner.

Axelsen, Rune: Virksomhedssammenslutninger efter EF-konkurrenceretten.

Bornebusch, Henrik, Lene Jensen og Marianne Kragelund: Patentlicensaftaler set i lyset af rådsforordningerne 2349/84 og 556/89.

Christensen, Dorthe Wied: Statens processuelle pligter overfor andre stater mhp. at forebygge grænseoverskridende luftforurening med svovldioxid og kvælstofoxider.

Dickmeiss, Wilhem: Domstolens retsskabende funktion i forhold til udvalgte emner.

Dilling, Rasmus: Genteknologi i EF-retligt perspektiv.

Dragsted, Katrin Ran: Internationale forpligtelser for minoriteter specielt i relation til Baltikum.

Fenger, Niels: Integrationstendenser i fællesskabets forvaltningsret.

Jørgensen, Anders: Den EF-retlige konsumption – principkonsumption af enerettigheder i EF.

Jørgensen, Karen: Virkemidler i EF-s miljøret – erstatningsansvar for affald.

Kildholt, Lilian: Den EF-retlige regulering af enerettigheder med hovedvægt på medicinalvarer.

Korup, Per: Europæiske økonomiske firmagrupper og kommunal systemeksport.

Krag, Trine Rørdam og Martin Preisz Gravesen: Sikring af den effektive efterlevelse af EF-retten i medlemsstaterne.

Kristensen, Dorit: Den EF-retlige regulering af fast ejendom.

Larsen, Lene Juel: Afværgeforanstaltninger ifm. fjendtlige overtagelsesforsøg med særligt henblik på fuldmagtsindsamlinger.

Leonhardt, Sidsel Diemer: Privates retsstilling ved manglende gennemførelse af direktiver.

Petersen, Jens: Retten til humanitær intervention.

Sørensen, Lars: CSCE-processen – status og perspektiver.

Tausen, Hans Henrik: EF og Polen, en retssammenligning.

Vestergaard, Ole: EF-rettens indflydelse på den direkte beskatning af selskaber.

Vintergaard, Anne og Yvonne Frederiksen: Fjendtlige virksomhedsovertagelser.

Østergaard, Christel: EF-domstolens retsskabende funktion ved hjælp af en række nyere domme på det arbejdsretlige område.

Proces:

Bæk, Henrik og Claus Kaaber: En moderne fremstilling af flygtningeretten, herunder en gennemgang af statsløse palæstinenseres retsstilling.

Christensen, Inger: Gældssanering.
D'Souza, Patricia: Materiel procesledelse.
Handberg, Birthe og Jeanette Hedegaard: Præklusion.
Jensen, Rikke: Gældssanering – Erhvervsdrivendes mulighed for at opnå gældssanering.
Jørgensen, Henrik: Konkurslovens § 74.
Khapall, Jeanette og Charlotte Hegner Jonsson: Analyse og vurdering af anvendelsen af anonyme vidner.
Larsen, Anders: Tvangsfuldbyrdelse mod andelsboliger.
Larsen, Michael Højer og Martin Leth Hansen: Betingelserne for at opnå gældssanering.
Madsen, Tina Wewer og Jeannet Jensen: Problematikken vedr. regelkrydsninger, når samme sagsforhold behandles i såvel civilretligt som strafferetligt regi.
Mikkelsen, Lene og Ulrik Spliid: Danske domstoles anvendelse af fremmed ret.
Nielsen Stig: Kreditorforfølgning mod interessentskaber og deres ansvarlige interessenter.
Steinberger, Birgitte: Frivillige gældsordninger.
Sørensen, Lykke og Charlotte Merethe Trock: Flygtningeret – fortid, nutid og fremtid – med særlig vægt på dansk flygtningepolitik i 80'erne og væsentlige internationale konventioner og regler med betydning for Danmark.

Strafferet:
Larsen, Johan: Narkotika og straf.
Sørensen, Kathrine: Har vi brug for en fængselslov i Danmark?

Andre emneområder:
Albertsen, Lise Lotte: Pensionsbeskatning.
Andersen, Helle: Integrering af miljøhensyn i arbejdsmiljøretten.
Christensen, Henrik: Kreditværdighedsbedømmelse, herunder faldgruber og faresignaler.
Christensen, Per: Medarbejderaktier og medarbejderobligationer.
Christensen, Søren Storgaard og Steen Silberg Thomsen: Kontraktsfodboldsspillerens retsstilling.
Drejer, Marianne: De nye insolvensskatteregler.
Einersen, Eivind: Elektronisk overførte viljeerklæringer og elektronisk bevis.
Espersen, Trine Birgitte: Legal status af Non-standard form work.
Gaarskær, Hanne: Konkurrenceklausuler.
Hansen, Jan Steen: Indkomstopgørelse for fritidslandmænd.
Jensen, Benny: Retsbeskyttelse af EDB-programmers brugergrænseflader.
Kjølbro, Jon Firdrik: Lagtingslov nr. 39 af 5. maj 1987.
Ljungstrøm, Alexander Carnera: Retfærdighed, ret og moral – En kritisk redegørelse af nyere anglo-amerikansk naturretsfilosofi.
Mikkelsen, Jesper F.: Skattemæssig behandling af finansielle instrumenter – hovedsaglig udenfor kursusgevinstloven.
Neergaard, Marie Louise Flach de: Betydningen af klausulen ex bona fide ved fortolkningen af kontrakter og de deraf afledte udfyldende regler.
Nielsen, Anette og Anja Bredam: Ligeløn – En gennemgang af dansk retspraksis og dennes overensstemmelse med EF-retten, særligt mph. fastlæggelse af begrebet »arbejde af samme værdi«.
Nielsen, Tina: Revalidering under uddannelse.
Olsen, Henrik Palmer: Refleksiv ret.
Ordrup, Anja: Sociale sikringsordninger.
Ottosen, Kurt: Den skattemæssige behandling af hobby contra erhverv.
Pihl-Andersen, Lene: Den skattemæssige afgrænsning mellem goodwill og andre formuerettigheder.
Ramm, Ulrich: Management Buy Out.
Rohde, Marianne: Kvinders ansættelsesretlige stilling ved graviditet og barsel.
Skov, Mette Fabricius: Skattemæssig anerkendelse af udenlandske juridiske personer, fonde og trusts.
Thorball, Claus: Regulering af ansvar og forsikring i olie- og gasvirksomhed.
Træholt, Charlotte Perch: Fængselsstraffens præventive effekt – herunder uddannelsesbestræbelsernes betydning for individualpræventionen.
Warming, Inge Margrethe: Effektiviteten af diskriminationsforbud ved ansættelse.

Publikationer:
Andersen, Mads Bryde: Retlige problemer for brugere af åbne net. DataSikkerhedsBladet 6, s. 26-32, København 1992.
–, Kristensen, Lene Pagter: Anmeldelse af: Jørgen Nørgaard og Hans Henrik Vagner: Lærebog i erstatningsret. Juristen 7 – 1992, s. 320-328, København 1992.
–: UfR's domssamling på CD-ROM. Ugeskrift for Retsvæsen B – 17, s. 385-390, København 1992.
–: Retlige problemer vedrørende moderne bioteknologi. i: Bioteknologisk Vejviser 1992, Frode Stoustrup og Ole Terney, s. 13-17, København 1992.
–, Jespersen, Halfdan Krag: Den ideelle vejledning. i: Regulering og styring III, Ellen Margrethe Basse og Vibeke Jensen, s. 25-33, København 1992.
Gammeltoft-Hansen, Hans: Fagkundskab og domstolsbehandling. i: Festskrift till Per Olof Bolding, Juristförlaget JF AB 1992, s. 11, Stockholm 1992.
Gomard, Bernhard: Anmeldelse af Erik Werlauff: Selskabsmasken – loyalitetspligt. Juristen 1, 1992, s. 41-48, København 1992.
–: Anmeldelse af Jan Schans Christensen: Contested Takeovers in Danish Law. Ugeskrift for Retsvæsen 5, 1992, s. 62-68, København 1992.

–: Koncerner – selvstændighed eller afhængighed. i: Festskrift til Per Olof Bolding, , s. 161-181, Stockholm 1992.

–: Aktieselskaber og Anpartsselskaber, 2. omarbejdede udgave. København 1992, 434 s.

–: Anmeldelse af Kristian Mogensen: Håndbog for Dirigenter. Ugeskrift for Retsvæsen 35, 1992, s. 309-311, København 1992.

Heide-Jørgensen, Caroline Charlotte: Godkendelse af humanmedicinske lægemidler – en konkurrenceretlig synsvinkel. København 1992, 103 s.

Jacobsen, Grethe: Kvinderet og kvinders retshistorie. Retfærd 56, s. 27-38, København 1992.

–: Den nye verden til i dag. i: Cappelens Kvinnehistorie/Kvinder fra Urtid til Nutid, Redaktør: Ida Blom, s. II, 191-259, 483-532, Oslo, København 1992.

–: Dansk købstadlovgivning i middelalderen. Historie. Jyske Samlinger 19, 3, s. 393-439, Århus 1992.

Johansen, Jens Chr. V.: Judicial Behaviour in Early Modern Denmark. i: Clashes of Cultures. Essays in Honour of Niels Steensgaard. Jens. Chr. V. Johansen, Erling Ladewig Petersen og Henrik Stevnsborg, s. 94-106, Odense 1992.

–: The Communication of Sentences from the King's Bench in Denmark, 1537-1660: The Impact on the local Judiciary. i: Kommunikation und Alltag in Spätmittelalter und früher Neuzeit, Helmut Hundsbichler, s. 145-157, Wien 1992.

–: Om helte, skurke og Guds forsyn: De danske trolddomsprocessers ophør – et opgør med en tradition. Fønix 16, s. 159-168, København 1992.

Pedersen, Karl Peder, Tamm, Ditlev: De kongelige amtmænd – en erindringsbog om amtmænd og amter før 1970. København 1992, 223 s.

Stevnsborg, Henrik: Hvis var dansk politi under besættelsen? Lov og Ret 03-1992, s. 29-32, København 1992.

–: Den blå jomfru. Folkeminder 1991 nr. 2, s. 5-8, København 1992.

–: Den lille Rødhætte – og Ørsted. Retfærd – Nordisk juridisk tidsskrift Nr 57, s. 13-20, København 1992.

–, Tamm, Ditlev: Punishment in Scandinavia until the 18th Century. Receuils de la Société Jean Bodin, LVI La Peine II. Europe avant le 18. siecle , s. 73-86, Bruxelles 1991.

–: Politiet 1938-47. Bekæmpelsen af spionage, sabotage og nedbrydende virksomhed. København 1992, 568 s.

–: Clashes of Cultures. i: Clashes of Cultures. Essays in Honour of Niels Steensgaard. Edited by Jens Christian V. Johansen, Erling Ladewig Petersen and Henrik Stevnsborg, s. 312, Odense 1992.

–: Dansk lovs 5-7-4 og 5-8-12. Vindikation eller ekstinktion? i: Rättshistoriska studier XVIII, Inst. för rättshistorisk forskning, grundat av Gustav och Carin Olin – Serien I, s. 50-63, Stockholm, Sverige 1992.

Stuer Lauridsen, Preben: Qousque tandem ... Juristen 27/1 1992, s. 6-8, København 1992.

–: Om ret og retsvidenskab. Lærebog i almindelig retslære. København 1992, 184 s.

–: Festschrift für Werner Lorenz: Die Entwicklung der Pressefreiheit und des Persönlichkeitsrechts im dänischen Recht. i: Festschrift für Werner Lorenz, Bernhard Pfister, Michael R. Will, s. 677-688, Tübingen, Tyskland 1992.

Tamm, Ditlev: Retfærdighedens vogter. Skalk 5/ 1992, s. 18-26, Højbjerg 1992.

–, Johansen, Jens Chr. V.: Kongens ting, byens ting og bondens ting – studier i det danske retssystem 1500-1800. Fortid og Nutid Hefte 2 1992, s. 73-100, København 1992.

–: Roman anti-Jewish legislation and adversus-Judaeos litterature. Tidjschrift voor Rechtsgeschiedenis (The Legal History Review) IX 1992, s. 177-184, Holland 1992.

–: Collaboratie en repressie. Een blik over de grenzen. Onze Alma Mater 92/1, s. 90-122, Leuven, Holland 1992.

–: Retfærdighedsbilleder. Lov & Ret 7, s. 23-26, København 1992.

–: Kongen som dommer – rettertinget 1537-1660. Ugeskrift for Retsvæsen 6. juni 1992, s. 241-250, København 1992.

–: Politiet under besættelsen. Ugeskrift for Retsvæsen B 4/92, s. 83-91, København 1992.

–: Retsvidenskaben i Danmark – en historisk oversigt. København 1992, 272 s.

–: DØDENS TRIUMF – mennesket og døden i Vesteuropa fra middelalderen til vore dage. København 1992, 134 s.

–: König und Rat als Rechtssprechungs- und Gesetzgebungsorgan in Dänemark 1537-1660. i: Geschichte und Theorie Band 1, Heinz Mohnhaupt und Dieter Simon, s. 191-215, Frankfurt am Main 1992.

–: At se døden i øjnene. i: Fyns Stiftsbog 1992, Fyns Stift, s. 19-24, Odense 1992.

–: Kristen barmhjertighed og offentlig orden. i: Årbog for Københavns Stift 1992, Københavns Stift, s. 29-37, København 1992.

–: Om Niels Hemmingsens naturret. i: Om naturens lov 1562 2. del, Niels Hemmingsen, Niels Hemmingsen, s. I-XV, København 1992.

Mogens Koktvedgaard

Retsvidenskabeligt Institut B

Undervisningvirksomhed:
Instituttets undervisning omfatter for det første en række af fagene på studiets grunduddannelse. Hovedvægten er lagt på Offentlig Ret, hvortil kommer EF- og Folkeret, Ret og Samfund samt Juridisk Informationssøgning. For det andet udbydes en lang række kurser på studiets overbygning som f.eks. Arbejdsret, Forvaltningslære, Kvinderet samt en række offentligretlige og EF-retlige kurser.

Forskningsvirksomhed:
I det følgende angives de hovedforskningsprojekter, som den enkelte medarbejder behandler.

1. Komparativ europæisk statsret
Projektets formål er at beskrive og at analysere den retlige og politiske kontrol mellem parlamenter og regeringer i såvel teori som praksis i et udvalg af europæiske nationalstater.

Baggrunden for projektet, der ikke er EF-retligt, er behovet for at undersøge karakteren af den almene demokratiske balance mellem de styrende og de styrende inden for de enkelte lande for at sikre udviklingen af en harmonisk konsensus i et centralistisk Europa. En sådan viden må anses for grundlæggende for en gensidig forståelse af kvaliteten af de demokratiske livsbetingelser med henblik på nationalstaters, eventuelt regioners, fortsatte stabile eksistens og deres samvirke i og uden for EF (Østeuropa).

Undersøgelsen vil koncentrere sig om forskellige udformninger af det parlamentariske princip, men vil også inddrage valgregler og regler om folkeafstemninger (Henning Koch).

2. Forvaltningsproces
En fremstilling af forvaltningsprocessen til brug for undervisningen på Offentlig Ret, 3. år (Steen Rønsholdt).

3. Studier i retlige grundbegreber
Fortsatte studier i retlige samspilsrelationer mellem stat og individ med henblik på klarlæggelse og drøftelse af problemer i den aktuelle retsudvikling.

Udgangspunktet er en undersøgelse af de skiftende måder, hvorpå de ideale forestillinger om retsstatslighed, retssikkerhed og retfærdighed konkretiseres i 1800- og 1900-tallets samfund med konstitutionel styreform.

Arbejdshypotesen er, at den hidtidige udvikling kan beskrives som en fortsat udvidelse af de anførte værdiforestillinger, og at der aktuelt – med de seneste par årtiers samfundsændringer – er behov for en nytænkning og videreudvikling af disse forestillinger.

Efter en række indledende begrebsanalyser er studierne nu koncentreret om retssikkerhedsvariablen med et projekt om »Retssikkerhed og effektivitet i moderne forvaltning – Konflikt eller samspil?« (Carsten Henrichsen).

4. Modernisering
Hovedforskningsprojektet er en undersøgelse af moderniseringsprocessens betydning for den retlige regulering af offentlige ansættelsesforhold. Med udgangspunkt i reguleringen af løn og arbejdstid på det offentlige arbejdsmarked sammenholdes de eksisterende reguleringsformer, som har været præget af lighedsprincipper, centralisering, detailregulering og forudberegnelighed, med nye reguleringsformer, hvor fleksibilitet, decentralisering og deregulering er væsentlige elementer. Som en del af dette studeres samspillet mellem forvaltningsretlige og aftaleretlige reguleringsprincipper. Dette samspil ændrer også karakter som følge af den øgede markedsorientering. Det er en tese, at de nye reguleringsformer udfordrer eksisterende reguleringsprincipper, således at man muligvis kan tale om et skift eller en omorientering i forhold til det hidtidige værdigrundlag (Mette Hartlev).

5. Den elektroniske forvaltning
Projektets formål er at undersøge, hvordan den moderne informationsteknologis anvendelse i forvaltningen påvirker forvaltningsrettens form og indhold. Fokus sættes særligt på brug af kundskabsbaserede systemer. Projektet falder i 3 hovedafsnit. Som det første en beskrivelse og vurdering af forholdet mellem de mønstre, automatiseret regelanvendelse gennemløber og i forhold hertil de almindelige mønstre for juridisk argumentation. Som det andet en vurdering af hvorledes de skrevne og uskrevne forvaltningsretlige grundkategorier påvirkes af automatiseringen, dvs. hvorledes teknologien virker i retten. Som det tredje behandles de retlige regler for teknologianvendelsen (fra anskaffelse til brug). Projektets resultater vil blive publiceret i bogform (Steen Rønsholdt, Peter Blume).

6. International persondatabeskyttelse
I tilknytning til Europarådets Konvention 108/81 med tilhørende rekommandationer samt den kommende EF-retlige regulering arbejdes på en fremstilling af de grundlæggende træk ved moderne persondatabeskyttelse med særligt henblik på de internationale aspekter. Hovedproblemstillingerne angår, hvorledes det sikres, at der eksisterer et ensartet beskyttelsesniveau i de enkelte lande, herunder en fastlæggelse af, hvad dette krav indebærer, samt hvorledes det er muligt at kontrollere kravets opfyldelse i spændingsfeltet mellem subsidaritet og harmonisering. Undersøgelsen er af blandet retsdogmatisk og retspolitisk karakter (Peter Blume).

7. International miljøret
Der arbejdes på en fremstilling af hovedreglerne i den internationale miljøret inden for en række væsentlige områder: forurening af havene og de internationale vandveje; landbaseret forurening; luftbåren forurening; forurening og destruktion af atmosfæren; kontrol med farligt og nukleart affald; staternes jurisdiktion, ansvar og kontrol; internationale sanktioner og kontrolmekanismer; privates ansvar for forureningsskader; samt miljøbeskyttelsen af et særligt følsomt område (Østersøen). Projektet udføres i samarbejde med lektor Lars Adam Rehof (Frederik Harhoff).

8. Danmark og Den europæiske Union
I forbindelse med folkeafstemningen i Danmark om ratifikation af traktaten om Den europæiske Union (Maastricht-traktaten) har der været arbejdet med et projekt om de sikkerheds- og udenrigspolitiske beføjelser i Unionen. Efter forkastelsen af lovforslaget om Danmarks tilslutning til unionstraktaten har der været arbejdet videre med en udredning af forskellige aspekter i en mulig dansk særordning (Frederik Harhoff).

9. Regulering og samspil i energiforsyningen
Formålet med projektet er *på den ene side* at beskrive et nyt retsområde og fastlægge gældende energiret – nationalt, som på fællesskabsplan. Der redegøres for reguleringen og organiseringen af de enkelte forsyningssystemer – olie, naturgas, elektricitet og varme. Desuden belyses udviklingen i de energipolitiske målsætninger, der har medført en nedtoning af sektoriseringen og en stigende fokusering på energiforbrugets miljøbelastning. *På den anden side* er det et mål at bidrage til udviklingen af den almindelige forvaltningsret og aftaleret. Betydningen af en række traditionelle sondringer og principper udviskes. Energiretten er således i vidt omfang karakteriseret ved særlige reguleringsformer som koncessions- og aftalesystemer, hvor reguleringen fastsættes i samarbejde mellem de regulerende og de, der reguleres; samt andre reguleringshensyn – økonomi, politik (med hyppige kursskift), offentlige og multinationale selskaber, internationalisering og miljø. Det er hensigten at afslutte projektet foreløbigt gennem en offentliggørelse i løbet af 1993 (Anita Rønne).

10. Retlig regulering af »atypiske« ansættelsesforhold
Projektets hovedformål er at undersøge og beskrive den retlige regulering af de såkaldt »atypiske« ansættelsesformer, det vil fortrinsvis sige deltidsarbejde og tidsbegrænset ansættelse. Analysen fokuserer såvel på den EF-retlige regulering som den danske regulering. Hovedsigtet er arbejdsretten, men der inddrages også anden arbejdsmarkedsret. Projektet belyser således bl.a. det stadigt mere snævre samspil mellem arbejdsretten og arbejdsløshedsloven (Jens Kristiansen).

11. Ret og arbejde i økologisk og polycentrisk perspektiv
Fortsatte studier og undersøgelser af skiftet fra en økonomisk til en økologisk rationalitet, og betydningen heraf for arbejdsret og kvinderet. Sigtet er at kombinere undersøgelsen af dette værdiskift med en undersøgelse af forskellige (polycentriske) normdannede fora og forskellige retsformer. Der arbejdes med en antagelse om, at polycentriske og pluralistiske normative systemer i et vist omfang bygger på og er udtryk for forskellige værdigrundlag (Hanne Petersen).

12. Rettens polycentri
Arbejder med aktuelle forfatningsretlige emner. Endvidere fortsatte studier af rettens polycentri: Retten udgør ikke, som man normalt antager, et samlet og modsigelsesfrit system med en veldefineret social funktion. Men retten er aktiv på mange forskellige planer, med forskellige kilder eller beslutningscentre som udgangspunkt, og med varierende funktioner (Henrik Zahle).

13. Ret og velfærdsydelser
Retten til ydelser fra staten passer ikke begrebsmæssigt ind i den kendte retssikkerhedsmodel. Dette gælder særligt den sociale service. Området er præget af en stor del myndighedsintern regulering i cirkulæreform m.v. Hertil kommer, at retsanvendelsen sker som et led i det kommunale selvstyre. Selve varetagelsen af materielle velfærdsbehov sker ofte som samvirken mellem »offentlige« og »private« aktører. Det er planen inden for udvalgte områder at kortlægge retskilder, myndighedsspecifik retsanvendelse og vurdere »økologien« i denne (Kirsten Ketscher).

14. Menneskerettigheder
Hovedemnet for projektet er en retlig analyse af de materielle og formelle bestemmelser i Det afrikanske Charter om Menneskers og Folks Rettigheder, set i relation til de øvrige regionale og internationale instrumenter på området. På baggrund heraf relateres der til den faktiske og teoretiske udvikling af menneskerettighedsbegrebet på hhv. lokalt, regionalt og globalt niveau. Endvidere belyses Den Afrikanske Kommission i forhold til sit hidtidige arbejde og mulighederne for fremover at medvirke effektivt til en øget sikring af menneskerettighederne i Afrika.

Endelig belyses sammenhængen mellem Charterets bestemmelser, herunder kravene til implementering i national ret, gennem en analyse af medlemsstaten Botswana's forfatning og lovgivning i relation hertil (Lone Lindholt).

15. Afskedigelsesbeskyttelse
Analyse af udviklingstendenser med hensyn til spørgsmålet om lønarbejderes retsstilling i forbindelse med afskedigelse. Arbejdet, der udføres i samarbejde med professor Jørgen Mathiassen, Aarhus Universitet, be-

står af en analyse af de senere års omfattende retspraksis fra henholdsvis domstole, faglige voldgiftsretter og afskedigelsesnævn. Arbejdet indbefatter desuden en analyse af den retsudvikling der har fundet sted med udgangspunkt i Romtraktaten og anden EF-retlig regulering, som navnlig har fundet udtryk i EF-domstolens praksis (Ole Krarup).

16. Konflikt, tvist og mægling
En undersøgelse af konfliktbegrebet samt forskellige former for konfliktløsning. Den praktiserende jurists virksomhed med hensyn til forhandling og konfliktbehandling sættes på baggrund af empiriske studier i relation til definitioner på konfliktbegrebet hentet fra andre samfundsvidenskaber. Der inddrages spørgsmål af etisk, ontologisk, kulturel og kønsspecifik karakter (Vibeke Vindeløv).

17. VVM systemet
Projektet tager udgangspunkt i Direktiv 85/337 om vurdering af visse offentlige og private projekters virkninger på miljøet. Direktivet er implementeret i dansk ret i et trestrenget system for land, søterritoriet og særlige anlægslove. Det retlige instrument i VVM systemet er primært processuelt orienteret, men indeholder tillige materielle normer for planlægningen af de VVM pligtige projekter.

Den retlige analyse af VVM systemet tager udgangspunkt i de VVM redegørelser, der indtil dato er blevet gennemført. Centralt i analysen står begreber som retssikkerhed og demokrati i miljøbeskyttelsen. Som overordnet synsvinkel trækkes begrebet bæredygtig planlægningsmetode ind i analysen af de handlingsmuligheder VVM systemet kan bruges til at fremme. Endelig inddrages der komparative synsvinkler i analysen, idet projektet ligeledes belyser andre nordiske landes VVM systemer (Ulf Kjellerup).

Kollegialt arbejde:
Peter Blume: Institutbestyrer for Retsvidenskabeligt Institut B og for Juridisk Laboratorium; Det retsvidenskabelige Fagråd; Det samfundsvidenskabelige Fakultetsstudienævn; Formand for Det samfundsvidenskabelige Fakultets biblioteksudvalg; Konsistoriums biblioteksudvalg.

Frederik Harhoff: Fagleder for EF-ret og Folkeret.

Carsten M. Henrichsen: Fagkoordinator Offentlig Ret; bestyrer af »Videnskabsbutikken«.

Kirsten Ketscher: Dekan for Det samfundsvidenskabelige Fakultet; formand for Det samfundsvidenskabelige Fakultets lokaleudvalg; medlem af Konsistoriums forretningsudvalg; medlem af Konsistoriums uddannelsesudvalg; bestyrelsesmedlem for SAMKVIND (Det samfundsvidenskabelige Fakultets center for kvindeforskning).

Henning Koch: Fagleder for Offentlig ret, 1. år.

Hanne Petersen: Det retsvidenskabelige Studienævn; kursusudvalget.

Anita Rønne: Fagkoordinator, Tværfag, 3. år; koordinator for et ERASMUS-program i Energiret; medlem af styringsgruppen for Det internationale Sekretariat; medlem af stipendiatudvalget; medlem af Universitetetsarbejdsgruppe om organiseringen af det internationale arbejde.

Steen Rønsholdt: Formand for Det retsvidenskabelige Fagråd; fagleder for Forvaltningsret.

Vibeke Vindeløv: Fagleder i Ret og Samfund.

Henrik Zahle: Medlem af diverse bedømmelsesudvalg; medlem af Statens samfundsvidenskabelige Forskningsråd.

Udgivervirksomhed:
Peter Blume: Nordisk årbog for retsinformatik; medlem af redaktionen for Suum Cuique; medlem af editorial board for International Computer Law Adviser; medlem af editorial board for Law Computers and Technology; medlem af editorial board for The International Computer Lawyer.

Frederik Harhoff: Medlem af redaktionskomitéen for Nordic Journal of International Law.

Mette Hartlev: Medredaktør for tidsskriftet Retfærd.

Kirsten Ketscher: Redaktionsmedlem af det nordiske tidsskrift Retfærd.

Ole Krarup: Medlem af redaktionskomiteen for Social and Legal Studies; redaktør af Arbejdsretligt Forlags serie »Lighed for loven«.

Hanne Petersen: Hovedredaktør af det nordiske tidsskrift Retfærd.

Anita Rønne: Rapportør for Danmark, Journal of Energy & Natural Resources Law, International Bar Association, London.

Vibeke Vindeløv: Medredaktion af Suum Cuique, dansk og engelsk udgave; medredaktion af Årsberetning, Institut B 1992.

Rejser og gæsteforelæsninger:
Peter Blume: 10.-13. januar: Kittilä, Finland: Nordisk Retsinformatikkonference. Foredrag om borgernes retskundskab og grænserne herfor i informationssamfundet; 28/2-1/3 Oslo, Evaluering af Institutt for Rettsinformatikk; 8-12/4 Warwich, 7th Annual Bileta-conference, Foredrag om European data protection; 6-12/5 London, Konference om retlig regulering af databaser; 19-23/5 Stockholm, IFCLA-konference; 4-10/7 Mytelene, Konference om semiotic og jura; 19-26/7 Cambridge, Konference om databeskyttelse. Foredrag om legal culture and possibilities of control; 16-19/9 Stockholm, Konference. Foredrag om adgangsveje til EF-retlig information; 25/9-5/10 Toronto/Montreal, Konference. Foredrag om Data protection and the EEC; 11-15/11 Haag, Konference om electronic publishing; 4/12 København, Konference om

markedsføring, Foredrag: Er markedsføring integritetstruende?

Lisbeth Dick: Studieophold, London 27/9-4/10.

Kirsten Ehlers: Studieophold, London 27/9-4/10.

Frederik Harhoff: Deltagelse i Nordic Arctic Research Forum, Gilleleje, januar 1992; seminar om Legal Pluralism, Møn, april 1992; foredrag på Seminar on European Integration i Salzburg, 7-8/5; en række gæsteforelæsninger om EF-ret i Lund i januar, april og december; foredrag på Conference on the Waitangi Constitution i Wellington, New Zealand, 27-30/9; Conference on Aboriginal Self-Government og på Conference on Constitutional Changes in Australian Northern Territory i Darwin, Australien, 1-6/10.

Mette Hartlev: »Menneskerettigheder i Norden«, Retfærd-seminar, Isegran 12-14/6.

Kirsten Ketscher: Wien 27-29/3: Netværksseminar for kvindelige jurister og forskere; Møn 22-25/4: Oplæg på internationalt seminar om polycentri i retskilderne; Frederiksstad 12-14/6: Nordisk seminar om menneskerettigheder; London 10-14/9: Studierejse; Akademiet i Åbo, Finland 11/12: Forelæsning om EF-rettens integration i dansk ret på finsk-svensk konference om EF-ret.

Ulf Kjellerup: Workshopkoordinator på konferencen om Miljø- og menneskerettigheder, København, januar 1992; indlæg på ELNI (Environmental Lawyers Network International) konference om miljømærkning og miljørevision, Athen oktober 1992; Miljøretsseminar arrangeret af Institutt for Offentlig Ret, Universitetet i Oslo november 1992.

Ole Krarup: Foredrag på seminarer og konferencer i Athen, Padova, Vejle og København.

Jens Kristiansen: Studieophold i London 16-23/2; deltagelse i konference om »Critical Contract Law«, Helsinki 7-10/5; studieophold i London 19–26/7.

Lone Lindholt: Studieophold i London, 11-18/10.

Hanne Petersen: Forelæsning på nordisk Konference om Miljø og Menneskerettigheder, arrangeret af Det danske Center for Menneskerettigheder 17-18/1; Nordisk forsker-workshop på NORDPLAN, Stockholm »Ressurshusholdning og energi på kvinners vilkår« 13-15/2; gæsteforelæser ved Aarhus Universitet, 12/3; studierejse til London, 26/3-2/4; arrangør af og forelæser på international konference om »Legal Polycentricity: Consequences of Pluralism in Law in a European Context«, Ulfshale, Møn, 22-25/4; oplæg på konference om Perspectives of Critical Contract Law, Tuusula, Finland 7-10/5; forelæser på 8. nordiske kvindejuristmøde, Tromsø 21-24/5; Retfærd-seminar om menneskerettigheder, Frederiksstad, Norge 12-14/6; sprogkursus i portugisisk, Lissabon 6-24/7; arrangør af kursus om »Research Methodology and Legal Education« (sammen med lektor og kultursociolog Signe Arnfred, RUC) ved det juridiske fakultet ved Eduardo Mondlane Universitetet i Maputo, Mocambique (led i et dansk bistandsprogram), 10-22/8; forelæsning på seminar om »Likelønn og lønnsdannelse« arrangeret af Det Kongelige Barne- og Familiedepartementet, Stavern, Norge 9-10/11; forelæsning på seminar om »Le sexe du droit du travail«, Det europæiske Universitetsinstitut, Firenze, 27-28/11; forelæsning på seminar om »Rettens polycentri«, København, 7/12.

Anita Rønne: Studieophold og deltagelse i »Energy Law seminar«, International Bar Association, Washington, USA 1-13/4; oplægsholder om »Miljø og energi«, Den danske Olieretsforening, 17/6; deltagelse i konference »Deregulation - Symposium«, Helsingør 10-11/9; ERASMUS-koordinatormøde, Almeria, Spanien 1-4/10; studieophold ved European Institute, Firenze 6-9/10; Olieretsseminar, Bergen, Norge 2-3/12; studieophold ved Institute of Advanced legal Studies, London, 8-12/12.

Steen Rønsholdt: 7.th Annual Bileta-conference, Warwich 8-12/4; Konference om semiotic og jura, Mytelene 4-10/7; »Computer and Law: International Conference«, Toronto/Montereal 25/9-5/10.

Vibeke Vindeløv: Oplæg på konference om Retssikkerhed, arrangeret af Det radikale Venstre, København, marts 1992; oplæg på The International Symposium on Civil Justice in the Era of Globalization, Tokoy, august 1992; oplæg på seminar om Alternativ Konfliktløsning, Retspolitisk Forening, oktober 1992; deltagelse i Advokatsamfundets lærerdag, januar 1992; deltagelse i Polycentriseminar, Møn, april 1992 og København, december 1992; deltagelse i konference om Negotiation at the Workplace, AUC, maj 1992.

Henrik Zahle: Una Prospettiva Comparata del Diritto Danese, Dipartimento di Diretto Comparato, Firenze 21/2; Offentligt ansattes ytringsfrihed, Direktoratet for Gymnasieskolerne, 26/3; Rettens polycentri og retsdogmatikken, Doktorandseminar, Lund 6/4; Legal Pluralism and Legal Dogmatics, Conference on Legal Polycentricity, Møn 22-25/4; Europæisk Union og dansk suverænitetsoverladelse, offentlig forelæsning, 28/4 på Københavns Universitet, 6/5 på Christiansborg i Forening af Europa-journalister; Kritik af menneskerettighederne som reguleringskoncept, Retfærd-seminar, Frederiksstad 15/6; Socialrettens metode og retlig polycentri, seminar for norske socialretsforskere, Kristianssand 25/8; Om polycentrisk argumentation, seminar om Rettens Polycentri, København 7/12.

Stab:

VIP: Antal årsværk: 15.

Professorer: Peter Blume (kst.), Ole Espersen (orlov), Kirsten Ketscher (kst.), Ole Krarup, Steen Rønsholdt, Henrik Zahle.

Docent: Hanne Petersen.

Lektorer: Frederik Harhoff, Carsten Henrichsen, Henning Koch, Anita Rønne, Vibeke Vindeløv.

Kandidatstipendiater: Mette Hartlev, Bo Friborg

Kristiansen (indtil 1/8-92), Jens Kristiansen, Lone Lindholt (barselsorlov 1/1-15/5).
Forskningstilknyttet: Ulf Kjellerup.

TAP: Antal årsværk: 5,4.
Overassistenter: Grethe Cramer (fratrådt 1/8), Kirsten Ehlers (pr. 1/6), Mariann Helbrandt.
Assistenter: Lisbeth Dick, Pi Djurhuus, Lilli Streymnes (ansat 1/8).

Publikationer:

Blume, Peter: Comments on the amended proposal for a Council Directive on protection of personal data. Retsvidenskabeligt Institut B's Studieserie 48, s. 1-43, København 1992.
–: Hvem skriver ombudsmanden til? Nordisk Administrativt Tidsskrift 3, s. 256-268, København 1992.
–: Schengen og persondatabeskyttelse. Social Kritik 22/23 1992, s. 64-71, København 1992.
–: An EEC Policy for data protection. Computer/Law Journal 3. Vol. 11, Oct. 92, s. 399-422, Californien 1992.
–: Videregivelse af oplysninger fra offentlige registre til private. Juristen 7/1992, s. 296-305, København 1992.
–: Personregistrering. København 1992, 246 s.
–: Personbeskyttelse er stadigt et retspolitisk brændpunkt. Lov og Ret 1, s. 33-36, København 1992.
–: Retfærd – En bibliografi. København 1992, 24 s.
–: Laws, communication and publication. Scandinavian Studies in law 35, s. 13-28, Stockholm 1992.
–: Kunstig intelligens og juridisk metode. Ugeskrift for Retsvæsen 18, s. 193-201, København 1992.
–: 3 Lectures on data protection. Retsvidenskabelige Institut B – Studier 45, s. 1-51, København 1992.
–: Søgning, formidling og dokumentation af juridisk viden. i: Regulering og styring III, Ellen Margrethe Basse, Vibeke Jensen, s. 41-55, København 1992.
–: Udviklingstræk i dansk databeskyttelsesret. Retsvidenskabeligt Institut B – Studier 46, s. 1-73, København 1992.
–: How to control data protection Rules. International Computer Law Adviser Vol. 6, No. 6, s. 17-21, Californien 1992.
Hansen, Ulf Kjellerup: Bæredygtig udvikling. i: Miljø og menneskerettigheder, Det danske Center for Menneskerettigheder, s. 10, København 1992.
Harhoff, Frederik: Norden i den europæiske union. i: Retsvidenskabeligt Institut B, Årsberetning 1991, Red: Carsten Henrikchsen og Jens Christiansen, s. 43-46, København 1992.
–: Folkeret i Krig og Kriser. Det retsvidenskabelige Institut B's Studieserie 47, s. 1-397, København 1992.
–: Den fælles udenrigs- og forsvarspolitik. Juristen Nr 5, 18. maj 1992, s. 238-242, København 1992.
Hartlev, Mette: Fleksibel arbejdstid og hensynskonflikter. Studier, Retsvidenskabeligt Institut B's årsberetning 43, s. 47-59, København 1992.
–: Fra lighed til forskel. Om udviklingstendenser i lønreguleringen på det offentlige arbejdsmarked. Retfærd 55, s. 78-93, København 1992.
Henrichsen, Carsten: De videregående uddannelser. Adgangsbegrænsning eller optagelsesret? i: Retsvidenskabeligt Institut B, Årsberetning 1991, s. 185-199, København 1992.
–: Palæstinensersagen – En ny tamilsag. i: Retsvidenskabeligt Institut B, Årsberetning 1991, s. 61-77, København 1992.
–: Tamil-sagen – Mellemakt. Retsvidenskabeligt Institut B's Studieserie 44, København 1992.
Henrichsen, Carsten Michael: Deregulering af offentlig virksomhed. Anmeldelse af Lis Frost (red.): Deregulering – Ret uden regler, Aarhus Universitetsforlag. Regulering og styring 4, s. 12-13, København SSF 1991.
Ketscher, Kirsten: Fra privat til kommunal omsorg – Nogle retlige aspekter. Studier, Retsvidenskabeligt Institut B's Årsberetning 1991 43, s. 77-85, København 1992.
Koch, Henning: 2. juni – og hvad så? Kristeligt Dagblad (kronik) 17. juli 1992, København 1992.
–: De underspillede suverænitetsafgivelser. Juristen 5/1992, s. 248ff, København 1992.
Krarup, Ole: Det demokratiske Nej. Hvad betyder det juridisk? i: Når et nej er et ja, Red: Hanne Norup Carlsen, J. T. Ross Jackson, Niels I. Meyer, s. 40-44, København 1992.
–: Kampen for retten. København 1992, 123 s.
–: Mig og Arbejdsretten. i: Retsvidenskabeligt Institut B, Årsberetning 1991, Red: Carsten Henrichsen og Jens Kristiansen, s. 109-118, København 1992.
–: To arbejdsretlige afhandlinger. UfR – Ugeskrift for Retsvæsen B 5 (februar 1992), s. 113-120, København 1992.
Kristiansen, Bo: Grænsekonflikter mellem faglige organisationer. Årsberetning 1990 for Retsvidenskabeligt Institut Studier nr. 40, s. 107-117, København 1991.
Kristiansen, Jens: EF's sociale dimension i praksis. Ugeskrift for Retsvæsen 1992, nr. 37, s. 320-26, København 1992.
–: Statslig arbejdsløshedspolitik og "atypiske" ansættelsesformer. i: Årsberetning 91, Det Retsvidenskabelige Institut B, s. 133-40, København 1992.
Lindholt, Lone: Miljø og menneskerettigheder – på vej mod en økologisk helhedsforståelse? Retfærd 54, 14. årgang, 1991, s. 12, København 1991.
Petersen, Hanne: Fra Blokhus til Bruxelles. Nyt Forum for Kvindeforskning 2, s. 34-40, København 1992.
–: Fra retsrealisme til ny normativister. i: Regulering og Styring III. Et bidrag til den juridiske forsker-

uddannelse, Ellen Margrethe Basse & Vibeke Jensen, s. 75-88, København 1992.
–: Fra retsrealisme til ny normativister. – Kvalitetskrav til retsdogmatisk forskning. Retsvidenskabeligt Institut B Årsberetning 1991, s. 141-154, København 1992.
–, Mogensen, Gitte: Report on sexual harassment in Denmark. i: Conditions of work digest. Combating sexual harassment at work, vol. 11, ILO, Geneva 1992.
Rehof, Lars Adam: Hvilken farve har kamæleonen. Lov og ret 2-1992, s. 4, København 1992.
Rønne, Anita: "Bæredygtighed". Om begrebets retlige dimension og betydning for energisektoren. Årsberetning 1991, Retsvidenskabeligt Institut B Studier nr 43, s. 155-164, København 1992.
Rønsholdt, Steen, Andersen, Jon: Forvaltningsretlig Domssamling. i: Forvaltningsretlig Domssamling, Steen Rønsholdt/Jon Andersen, s. 314, København 1992.
–: Edb-automatisering og forvaltningens hjemmelsgrundlag. Årsberetning/ Instituttets , s. 10, København 1992.
Zahle, Henrik: Suverænitets-overladelse: Tidspunktet for overladelsen. Juristen 5, 1992, s. 243-247, København 1992.
–: Forholdets natur – en kommentar. Juristen 1, s. 8-11, København 1992.
–: Samme lovforslag to gange: Kan et forkastet eller bortfaldet lovforslag på ny fremsættes? UfR 1992 B , s. 391-395, København 1992.
–: Findes der kun én bevisret? i: Festskrift til Per Olof Bolding, Lars Heumann (red.), s. 447-459, Stockholm 1992.

Peter Blume

Retsvidenskabeligt Institut C

Forskningsvirksomhed:
Medarbejdernes forsknings- og undervisningsvirksomhed ligger hovedsagelig inden for følgende retsvidenskabelige fagområder: Formueret, skatteret, dele af offentlig ret, folke- og EF-ret samt familie- og arveret. En væsentlig del af medarbejdernes forsknings- og undervisningsvirksomhed består i at tilvejebringe lærebøger og materialesamlinger m.v. som grundlag for undervisningen i en række hovedfag i det juridiske studium.

1. Formueret
1.1 Hovedprojektet har været udarbejdelse af en systematisk fremstilling om patientforsikringsloven og de hertil knyttede problemer om erstatnings- og produktansvar i forbindelse med lægebehandling og lægemidler; en fremstilling på ca. 350 sider er færdig til udgivelse i januar 1993. Der forberedes en mindre undersøgelse om begrebet grov uagtsomhed i strafferetlig og civilretlig belysning til fremlæggelse på 33. Nordiske Juristmøde i København, 1993. Har i forbindelse med deltagelse i det 22nd Colloquy on European Law, La Laguna, Spain, 17.-19. november 1992, skrevet indlæg om »Professionals' Duty to Inform their Customers« (Bo von Eyben).

1.2 Der er arbejdet med den europæiske formueret i et retssammenlignende perspektiv, idet EF-staterne beskrives som medlemmer af et supranationalt regelfællesskab: En »formueretlig union.« Denne union er blevet sammenlignet med den tilsvarende amerikanske model. Der er endvidere arbejdet med den internationale købelovs konvention »C.I.S.G.« Arbejdet omhandler købsaftalens indgåelse, parternes forpligtelser, misligholdelsesbeføjelser, mm. Forskningsresultaterne ventes at blive offentliggjort i 1993.

Under et studieophold i USA er der arbejdet med nye hypertekst programmer til Computer Assisted Legal Instruction, Legal Education Automation Project (»CALI/LEAP«). I denne forbindelse er der deltaget i »beta-testing« af de nye systemer og der er blevet udarbejdet nye EDB øvelser til overbygningsfaget Comparative Commercial Law II: Transnational Litigation & Commercial Arbitration. Der er indledt et arbejde med dansk international privat og procesret. Arbejdet omfatter primært lovvalgsreglerne i kontrakt og delikt samt den tinglige beskyttelse (Joseph Lookofsky).

1.3 Udarbejdet den danske rapport »Freedom of Contract and of Choice of Law in Insurance«. Til AIDA IXth World Congress i Sydney, 1994. Arbejdet med en ny afhandling med titlen »Forsikringsret« afsluttes i januar 1993 og forventes udgivet i foråret. Afhandlingen, der er på 350 sider, indeholder bl.a. nye forskningsresultater på forsikringsrettens område. Har sideløbende hermed arbejdet med afhandling om bl.a. forsikringsankenævnet (Ivan Sørensen).

1.4 Fortsat arbejdet med afhandling om forpagtningsaftaler i dansk ret. Hovedvægten ligger på obligations- og ejendomsretlige problemstillinger vedrørende forpagtning af landbrugsjord. Beskrivelsen af gældende ret bygger på en empirisk undersøgelse af et større antal skriftlige forpagtningsaftaler. En anden væsentlig del af projektet er en komparativ analyse af retsreglerne om forpagtning i henholdsvis Sverige, Tyskland og Holland. Har endvidere publiceret tidsskriftartikel: Danish Law on Agricultural Tenancy, Agrarisch Recht 5/1992, side 328-336, Deventer, Holland (Peter Mortensen).

2. Folke- og EF-ret

2.1 Fortsat arbejdet på større afhandling vedr. regelkonflikter mellem folkeret, EF-ret og national ret, særligt med henblik på retsanvendelsen ved de nationale domstole. Deltaget i tværfagligt projekt om Europæisk Integration under Institut for Statskundskab. Afholdt kursus om International Privatret i EF for Advokatrådet. Deltaget i udgivelsen af komparativ tekstudgave af traktaterne om De europæiske Fællesskaber og Den europæiske Union. Har endvidere publiceret »Traktaterne om de Europæiske Fællesskaber og den Europæiske Union, artikel til Juristen nr. 5, s. 192-198. Nyt fra EF, månedlige artikler til Lov & Ret nr. 1-11. Chronique de jurisprudence nationale, bidrag til Cahiers de Droit Européen (Peter Gjørtler).

2.2 Studieophold i USA fra efteråret 1992 (Peter Pagh-Rasmussen).

2.3 Publikationer er indberettet til PUF, hvortil henvises. I 1992 er manuskriptet til en engelsksproget kommentar til FN's Kvindediskriminationskonvention færdiggjort. Manuskriptet offentliggøres i bogform i foråret 1993. Arbejdet med det internationale diskriminationsbegreb er fortsat i 1992 (Lars Adam Rehof).

3. Offentlig ret

3.1 Kompendium over regulering af fast ejendom, februar 1992. Har udarbejdet lærebog: Regulering af fast ejendom. Har desuden påbegyndt undersøgelse omkring den parlamentariske udvikling i Danmark siden 1973 (Holger Hansen).

3.2 Har arbejdet med spørgsmål vedrørende forholdet mellem ret og etik; bidrag til Lone Dybkjær (red.) »Er vi værdiløse« (1992); formandskab i DJØFs fagligt-etiske arbejdsgruppe. Har – som medlem af bestyrelsen for Det danske Menneskerettighedscenter – været beskæftiget med menneskeretlige spørgsmål. Har udarbejdet bidrag til bogen »Markedsorientering i den offentlige sektor«, der er under udgivelse. Har fortsat deltaget i seminarrækken vedrørende grundlovsændring (Hindsgavl-seminarerne m.v.) og har i forbindelse hermed skrevet en artikel om etablering af et lovråd. Artiklen offentliggøres i tidsskriftet »Lov & Ret« (Lars Nordskov Nielsen).

4. Familie- og arveret

4.1 Artikel »Dangerous Liaisons? Law, Technology, Reproduction and European Ethics« sammen med Derek Morgan, offentliggjort s. 52-75 i »Law, Health & Medical Regulation«, edited by Shaun McVeigh and Sally Wheeler, Dartmouth. Se iøvrigt PUF. Færdiggjort afhandling: »Familieformueretten – Skilsmisse og skifte«, som er antaget til forsvar for den juridiske doktorgrad. Har på det familieretlige område desuden udarbejdet et bidrag til »Annual Survey of Family Law«, compiled by The International Society On Family Law, og en artikel »The Right to a child versus the right of a child«, som indgår i en bog »Parenthood. The Legal Significance of Motherhood and Fatherhood in a Changing Society«, red. af John Eekelaar og Peter Sarcevic og udgivet af Martinus Nijhoff. Endelig arbejdet på et bidrag til en bog »Family Laws in Europe«, red. af Carolyn Yates og udgivet hos Butterworth. Herudover arbejdet med de retlige problemer, der følger med udviklingen inden for humanteknologien, herunder kunstig befrugtning og genetisk test og screening. Som led heri er arbejdet på et komparativt projekt med Derek Morgan, England: »Reproductive Choice, Family Responsibilities and Legal Regulations. Emerging European Issues?«. I forbindelse hermed udarbejdet foredrag »Prisoners of Progress or Hostages to Fortune«, som er fremlagt på en International Konference i Toronto, afholdt af American Society of Law, Medicine and Ethics. Endelig arbejdet på et projekt om juridiske aspekter af genetisk test og screening inden for strafferetsplejen, social- og sundhedsområdet, reglerne om familiesammenføring samt arbejde og forsikring (Linda Nielsen).

4.2 Udgivelse af Mit Testamente, håndbog og supplerende lærebog (72 sider). Udgivelse af artiklen Nye Konciperingsteknikker i Advokatbladet (4 sider). Udgivelse af artiklen Nye særejeformer, kombinationssæreje, et Columbusæg, i UfR 1992 (7 sider). Udgivelse af Familie- og Arveretlige domme, 3. oplag 1992. Udgivelse af Eksamensopgaver 1977-1992 i Familie- og Arveret, 1992. Arbejder på en håndbog: Særeje og Testamenter, som tillige skal være lærebog ved et nyt overbygningsfag derom fra 1. februar 1994, samt på værket Arve- og Skifteret, bind 1: Arveretten og bind 2: Skifteretten (Finn Taksøe-Jensen).

4.3 Der arbejdes på en afhandling om »Ægtepagter«. Formålet med afhandlingen er at gennemgå ægtepagtsinstituttets privatretlige sider og dele af dets betydning for ægtefæller og tredjemænd efter gennemførelsen af særejereformen i 1990. I forbindelse hermed er udarbejdet en artikel om »Krav til beskrivelse af genstande i ægtepagter«, der offentliggøres i foråret 1993 (Henrik Dam).

4.4 Studieophold i England fra efteråret 1992 (Anne Christine Brusendorff).

5. Skatteret

Retssikkerhed på skatteområdet, Retssikkerhedsredegørelse 1992, s. 33-40. »Alt på sin rette Plads!«, svar til professor Zahle, Juristen 1992, s. 306-310. »On Justice«, vil blive publiceret i den engelske udgave af SUUM CUIQUE. »Den naturlige bølge«, vil blive publiceret i Lov & Ret. Igangværende projekt er en

bog om skattemyndighedernes kompetence (Svend Gram Jensen).

Studieophold i udlandet:
Joseph Lookofsky: Studierejse (marts-april 92) til Duke University, North Carolina, USA.
Peter Mortensen: Rijksuniversiteit Leiden, Holland, 1. januar-31. marts 1992.

Redaktionsvirksomhed m.v.:
Bo von Eyben er redaktionsmedarbejder ved Karnovs Lovsamling og er redaktør for studentertidsskriftet »Justitia«.

Peter Gjørtler er medlem af redaktionskomiteen for Lov og Ret samt dansk rapportør for European Law Review og Cahiers de Droit Européen.

Joseph Lookofsky er medlem af redaktionen af Obligationsretlig Domssamling.

Lars Nordskov Nielsen er redaktør af tidsskriftet »Juristen«.

Lars Adam Rehof er medlem af redaktionskomitéen for Problemi di Bioetica (Firenze) og South African Yearbook of Human Rights and Labour Law (Durban) samt redaktør af Nordic Journal of International Law.

Undervisning udenfor universitetet:
Bo von Eyben: En række foredrag og kursusvirksomhed vedrørende patientforsikringsloven m.v. (ved plenarmøde for overlæger i Københavns Amts sygehusvæsen; i Dansk Selskab for Forsikringsret; DJØF-efteruddannelseskurser; på Forsikringshøjskolen; i Juridisk Forening, Roskilde; for advokater i Københavns Retshjælp; på lægeforeningens kursus for tillidsmænd om lægeansvar). Desuden foredrag på PFA Pension akkvisitørmøde om ansvar for finansiel rådgivning og foredrag om ansvar for skader i forbindelse med biomedicinske forsøg på kursus om »Forskning i teori og praksis«, arrangeret af Aalborg Sygehus.

Joseph Lookofsky: Foredrag om den internationale købskonvention »C.I.S.G.« for Foreningen for Lærere i Erhvervsret.

Lars Nordskov Nielsen: Har medvirket ved flere efteruddannelseskurser om forvaltningsretlige og forvaltningsetiske spørgsmål – kurser afholdt af Forvaltningshøjskolen og DJØF.

Finn Taksøe-Jensen: Undervisning på Advokatrådets kurser om testamenters koncipering og særeje.

Medlemskab af udvalg, kommissioner m.v.:
Bo von Eyben: Medlem af bestyrelsen for Dansk Selskab for Forsikringsret.

Peter Gjørtler: Medlem af Styrelsen for dansk Selskab for international Strafferet og EF-ret.

Joseph Lookofsky: Generalsekretær for Den danske Komité for komparativ Ret (Association International des Sciences Juridiques). Institutbestyrer for Retsvidenskabeligt Institut C (siden maj 1992). Fagleder i Obligationsret. Administrative opgaver som medlem af styringsgruppen for det Internationale Sekretariat (Jura). Administrative opgaver som koordinator af ERASMUS samarbejdsaftaler.

Lars Nordskov Nielsen: Formand for Socialforskningsinstituttets bestyrelse. Medlem af bestyrelsen for Det danske Center for Menneskerettigheder. Medlem af forretningsudvalget for Nordisk Administrativt Forbunds danske afdeling. Formand for DJØF's fagligt-etiske udvalg.

Linda Nielsen: Medlem af Executive Council i International Society of Family Law. Medlem af netværk arrangeret af International Association of Bioethics. Sekretær for Børnelovsudvalg, nedsat af Justitsministeriet. Institutbestyrer indtil 1.5.1992. Formand for Det retsvidenskabelige Studienævn, samt dets overbygnings- og ansættelsesudvalg.

Lars Adam Rehof: Udpeget af Udenrigsministeriet for en periode af 5 år (fra 1. august 1992) som »CSCE-Expert in accordance with Chapter I, paragraph 3 of the Document of the Moscow Meeting of the Conference of the Human Dimension of the CSCE«. Udsendt af World Council of Churches, Geneve, som delegat under WCCs Programme to Monitor the Violence in the Republic of South Africa, Johannesburg og Durban, November-December 1992. Konsulent, United Nations Centre for Human Rights, Geneve, med henblik på forberedelse af en Manual on Indigenous Self-Government som led i the United Nations Year of Indigenous People. Udpeget af Udenrigsministeriet som rådgiver for den danske delegation til FNs 2. Verdenskonference om menneskerettigheder, Wien, 1993. Medlem af Det etiske Råd (indtil 1. oktober 1992) og Advokatrådets menneskerettighedsudvalg.

Finn Taksøe-Jensen: Formand for Justitsministeriets Skiftelovsudvalg. Formand for Justits- og Skatteministeriets Dødsboskatte- og Arveafgiftsudvalg. Formand for Justitsministeriets Børnelovsudvalg af 1992.

Gæsteforelæsninger og rejser:
Bo von Eyben: Deltaget i Nordisk AIDA (Internationalt Selskab for Forsikringsret) Kollokvium i Hässelby, Sverige, 9.-10. april 1992, med indlæg om »Ansvarsreguleringer – Udviklingen i Nordisk Ret i et EF-perspektiv« og i Europarådets 22nd Colloquy on European Law, La Laguna, Spanien, 17.-19. november 1992, om »Criminal and Civil Liability of Professionals« med indlæg om »Professionals' Duty to Inform their Customers«.

Peter Gjørtler: Gæstelærer i EF-procesret ved Lunds Universitet og Stockholms Universitet; indlæg om EF-ret på kursus for diplomatskolen i Tallin; indlæg om EF-regulering af fast ejendom på konference for delstatsregeringen i Kärnten, Østrig; indlæg om implementering af EF-ret på konference for det svenske udenrigsministerium i Stockholm; indlæg om for-

brugerbeskyttelsen i EF-international privatret på konference for de nordiske forbrugerråd i Stockholm; indlæg om EF-retspolitik på konference for foreningen af finske demokratiske jurister i Helsinki; indlæg om tilbagesøgning af EF-midler på konference om EF-strafferet i Galway, Irland; deltaget i konference om EF-harmonisering af strafferet i Paris; indlæg om alkoholmonopoler i EF og EØS på seminar for Nordiska Nämnden för Alkohol- og Drogforskning i Stockholm.

Joseph Lookofsky: Deltaget som »Coordinator« i ERASMUS konferencer i Hannover, Tyskland og Edinburgh, Skotland (begge oktober 1992).

Peter Mortensen: Landboretskonference i Bilthoven, Holland arrangeret af Stichting Agrarisch Recht, 22. maj 1992. Miljøretsseminar i Oslo, Norge, arrangeret af Universitetet i Oslo, 9.-10. november 1992.

Lars Nordskov Nielsen: Har holdt gæsteforelæsning for stud.scient.pol'er på universitetet i Århus om forvaltningsetiske spørgsmål. Deltaget i konferencer om etiske spørgsmål og om problemer vedrørende forholdet mellem politikere og embedsmænd.

Linda Nielsen: Deltaget med foredrag på verdenskonference afholdt i Toronto i sommeren 1992 af »American Society of Law, Medicine and Ethics«, jfr. ovf. Endvidere deltaget med foredrag på konference arrangeret af Socio-Legal Studies i England. Endelig i oktober deltaget i en bioetik konference i Amsterdam arrangeret af »International Association of Bioethics«. Undervisning på kursus på Forsikringshøjskolen om Pension og skilsmisse samt foredrag for AIDA om samme emne i retspolitisk belysning (Pension – din, min eller vores?).

Lars Adam Rehof: Afholdt foredrag om EFs menneskeretspolitik ved møde i Australian Council for Overseas Aid, Melbourne, 26. august 1992. Afholdt foredrag om Self-determination in Europe ved Australian Human Rights Councils konference om retten til selvbestemmelse, Canberra, 1. september 1992. Medplanlægger af og underviser på Advokatrådets/Demokratifondens menneskeretskursus for rumænske advokater og embedsmænd, Bukarest og Poyana Brasov, maj 1992.

Finn Taksøe-Jensen: Deltaget i Europarådets Familieretskonference i Budapest i oktober 1992. Afholdt det 8. nordiske Familieretsseminar i København om ægtefællers formueforhold i arveretlig belysning i København i november 1992.

Konsulent- og almindelig rådgivningsvirksomhed:
Joseph Lookofsky: Konsulentvirksomhed, bl.a. vedr. amerikansk ret.

Øvrige forhold:
Holger Hansen: Kontaktperson og »vært« for Dr. Làszlo Szita, Ungarn, i dennes studieperiode ved Retsvidenskabeligt Institut 1/4-30/6 1992.

Stab:
VIP: Antal årsværk: 15.
Professorer: Bo von Eyben, Isi Foighel (orlov), Joseph Lookofsky, Lars Nordskov Nielsen, Finn Taksøe-Jensen.
Lektorer: Holger Hansen, Svend Gram Jensen, Linda Nielsen, Lars Adam Rehof.
Adjunkter: Peter Mortensen, Ivan Sørensen.
Seniorstipendiater: Peter Gjørtler, Peter Pagh.
Kandidatstipendiat: Anne Christine Brusendorf.
Forskningsrådsstipendiat: Henrik Dam.
Introduktionsstipendiat: Anette Kronborg.

TAP: Antal årsværk: 4,7.
Assistenter: Pia Jerle, Jeanne Muldgaard, Hanna Mulvad, Bodil van de Velde, Mette Willer.
Overassistent: Jytte Hvidsø.

Publikationer:
Jensen, Sv. Gram: Retssikkerhed på skatteområdet. i: Retssikkerhedsredegørelse 1992, Kommunernes Landsforening/Foreningen af Danske Skatteankenævn, s. 33-40, København 1992.
–: "Alt paa sin rette Plads!" Svar til professor Zahle. Juristen 7/1992, s. 306-310, København 1992.
Lookofsky, Joseph: Unionens tilstand – i kontrakt og delikt. Juristen Marts 1992, s. 109-117, København 1992.
–: Transnational Litigation and Commercial Arbitration. Ardsley-on-Hudson, New York, Khvn. 1992, 782 s.
Mortensen, Peter: Danish Law on agricultural Tenancy. Agrarisch Recht 5/1992, s. 328-336, Deventer Holland 1992.
Nielsen, Linda: Dangerous Liasons? Law, Technology, Reproduction and European Ethics. i: Law, Health & Medical Regulation, Derek Morgan & Linda Nielsen, s. 23, Aldershot, Great Britain 1992.
Rehof, Lars Adam: Unionsborgerskab, unionens menneskeretsforpligtelser, fremmedret samt udviklingspolitik. Juristen 5, s. 208-215, København 1992.
–: Eksterritoriale virkninger af den europæiske menneskeretskonvention. Ugeskrift for retsvæsen 13, 28. marts 1992, s. 145-151, København 1992.
–, Eide, Asbjørn, Alfredsson, Gudmundur, Melander, Göran, Rosas, Allan: Ther universal declaration of human rights – a commentary. i: The Universal Declaration of human rights – a commentary, Lars Adam Rehof, Asbjørn Eide, Gudmundur Alfredsson, Göran Melander og Allan Rosas, s. 474, Oslo 1992.
–: Den retlige regulering af sygdomsbehandling m.v. Juristen 4, april 1992, s. 145-162, København 1992.
–: Retlige aspekter af øget indsigt i det menneskelige genom. i: Gén-Brug, s. 33-47, København 1991.
–: Udviklingen i den internationale menneskeretsbe-

skyttelse i 1989-91. Ugeskrift for Retsvæsen 7-1992, s. 16, København 1992.
Sørensen, Ivan: Status over forbrugerbeskyttelsens udvikling i dansk privatforsikring. i: Suum cuique, Blume, Tamm og Vindeløv (red.), Blume, Tamm og Vindeløv (red.), s. 10, København 1991.
Taksøe-Jensen, Finn: Arveretten, Tillæg 1992 til 1. udgave 1986. København 1992, 23 s.
–: Mit Testamente. København 1992, 72 s.
–, Rasmussen, Jesper Vorstrup: Nye særejereformer, Kombinationssæreje, Et Columbusæg. i: s. 421-427, København 1992.
–: El dessarollo de la propiedad troncal y el patrimonio familiaren el Derecho nordicy y el Derecho moderno daniés. i: Journadas Internacionales Sobre Instituciones Civiles Vascas Fuskal Erakunde Zibeloi Buruzko Naziocarteko Ihardunaldiak, Universidad de Deusto, Deustuko Universitatea, s. 167-176, Bilbao, Spanien 1992.
–: Nye muligheder ved koncipering af testamenter og ægtepagter. Advokaten 06, 15. juni 1992, 71. årgang, s. 151-155, København 1992.
–: Person Familie Arve og Skifteret, 27. udgave af Borgerlig Ret 2. København 1992, 323 s.
–: Arveret, Ejendoms-Karnov 1992. i: Ejendoms-Karnov 1992, W. E. von Eyben, Claus Gulmann, Jørgen Nørgaard, s. 1161-1181, København 1992.
von Eyben, Bo: Replik om Voldsoffererstatningslovens 7. Juristen 1/92, s. 3-5, København 1992.
–: Kommentarer til lov om patientforsikring og lov om erstatning for skader forårsaget af stormflod. i: Karnovs Lovsamling, 12. udgave, W. E. von Eyben, Claus Gulmann og Jørgen Nørgaard (red.), s. 8039-49, København 1992.
–: Ansvarsreguleringer – Udviklingen i Nordisk Ret i et EF- Perspektiv. Nordisk Forsikringstidsskrift 3/1992, s. 133-146, Stockholm 1992.
–, Loiborg, Steen: Patientforsikringsloven. Juristen 8/1992, s. 373-79, København 1992.

Joseph Lookofsky

Kriminalistisk Institut

Instituttets emneområde:
Instituttet varetager undervisningen i fagene strafferet, kriminologi, retssociologi og retspsykologi; desuden faget ret og samfund i samarbejde med det øvrige retsvidenskabelige fagområde. Medarbejdernes forskningsopgaver falder overvejende, men ikke udelukkende inden for disse felter.

Strafferet
Strafferetten angår fastlæggelsen af det strafbares område samt brugen af strafferetlige sanktioner. Strafferetlig forskningsvirksomhed vedrører fortolkning og analyse af straffeloven og af særlovgivningens straffebestemmelser. Fortolkningsvirksomheden sker blandt andet ud fra lovforarbejder samt retspraksis. Det undersøges, hvordan de retsudøvende myndigheder anvender reglerne, når de skal afgøre, hvorvidt en person har begået noget kriminelt, og hvilken straf den pågældende i givet fald skal pålægges. Interessen kan også knytte sig til forholdene omkring straffuldbyrdelsen. Om denne indfaldsvinkel benyttes til tider betegnelsen kriminalpolitik, men dette udtryk har også en videre betydning, hvor det blandt andet omfatter de grundlæggende principper for kriminalisering. Strafferetlige studier kan være af retshistorisk art, ligesom der kan foretages komparative undersøgelser af forskellige landes strafferetlige systemer.

Retssociologi
Retssociologien er den gren af sociologien, der beskæftiger sig med forholdet mellem ret og samfund. Blandt de vigtigste retssociologiske emner kan nævnes rettens sociale funktion, lovgivningens virkninger og rettens rationalitet, retlig regulering som styringsmiddel i forhold til enkelte myndigheder og personer, domstole og administrative myndigheder som konfliktløsere, den juridiske profession samt retten i lyset af samfundsmæssige forandringer.

Traditionelt skelnes der mellem den operationelle retssociologi, der vedrører rettens indvirkning på andre samfundsforhold, og den genetiske retssociologi, der vedrører samfundsmæssige forholds indvirken på retten. Ofte vil der kunne iagttages en vekselvirkning mellem retsregler og samfundsudvikling. For retssociologien er det en central problemstilling, hvorledes lovenes intentioner opfyldes i praksis, idet lovenes virkemåde er afhængig af den sociale, økonomiske og politiske sammenhæng. Retlig regulering kan have utilsigtede virkninger, endog stik imod det tilsigtede. Almindeligvis skelnes der i den forbindelse mellem lovens manifeste og latente funktioner. Forholdet mellem loven på papiret og loven i praksis kan studeres inden for alle retsområder, f.eks. ved at undersøge familien, arbejdsmarkedet, socialforsorgen eller kriminalforsorgen.

Retspsykologi
Retspsykologien behandler forholdet mellem individ, ret og samfund og borgernes og myndighedernes retlige adfærd ud fra en psykologisk/socialpsykologisk synsvinkel. Mange af de temaer, der behandles i retssociologien, indgår også i de retspsykologiske studier, men oftest med den forskel at retspsykologien primært er interesseret i hvordan forholdene virker på eller opleves af det enkelte individ. Hovedtemaer er: Proces-

sens og retssalens psykologi (herunder vidne- og afhøringspsykologi, dommeradfærd og advokaters/anklagers/forsvarers roller), den retlige adfærds psykologi (herunder kriminalpsykologi), offerpsykologi, straffens psykologi, socialiseringsproces, moraldannelse, retsbevidsthed og kriminalprævention.

Kriminologi

Kriminologi er studiet af kriminalitetens udbredelse, årsager og virkninger. Medens strafferetten beskæftiger sig med kriminalitet ud fra en juridisk synsvinkel, anlægger den kriminologiske forskning en psykologisk, sociologisk eller socialpsykologisk synsvinkel.

Kriminalitet er resultatet af et samspil mellem en række faktorer: Individet (som det har udviklet sig blandt andet gennem opdragelsen), de små og store grupper man vokser op i og lever i (f.eks. familie, kammerater, arbejdsplads, skole, bymiljø), den sociale position (bestemt især af uddannelse, erhverv og økonomi), love og andre regler, diverse institutioner (politi, domstole, fængsler, forsorg osv.), massemedierne (aviser og ugeblade, fjernsyn og film) og mange andre samfundsforhold.

For at kunne beskrive, forstå og forklare kriminaliteten, og hvilken rolle den spiller for borgerne i vort samfund, er det derfor nødvendigt at studere andet og mere end blot de kriminelle handlinger og personer. Man må også inddrage de andre faktorer i samspillet. På samme måde må man studere kriminalitetens virkninger ikke blot på ofrene for kriminalitet, men også på de kriminelle selv og deres familier og på dem, der ikke direkte er indblandet. Kriminologer nøjes ikke med at søge at konstatere, hvorledes tingene forholder sig. Det hører også til deres opgave at søge at forudsige udviklingen og at fremsætte begrundede forslag til løsning af aktuelle kriminalitetsproblemer. Først og fremmest interesserer man sig naturligvis for måder til bekæmpelse af kriminalitet (kriminalprævention). Et væsentligt led heri er at bidrage med forskningsresultater til den stadige ajourføring og revision af lovgivningen på det strafferetlige område.

Instituttet udgiver en årbog, hvor man kan læse nærmere om instituttets og de enkelte medarbejderes forskningsvirksomhed mm. I det følgende skal kort omtales en række af medarbejdernes vigtigste projekter og øvrige aktiviteter.

Forskningsvirksomhed:

Flemming Balvig har haft orlov uden løn i forårssemesteret i forbindelse med midlertidig konstitution i et professorat ved universitetet i Oslo. Han arbejder for tiden med et projekt om de kriminalitets- og kontrolmæssige konsekvenser af en samfundsudvikling, der bevæger sig fra et fælles-rationelt (kollektivistisk) til et individ-rationelt (individualistisk) præg.

Joi Bay fortsætter det militærkriminologiske forskningsprojekt Milikrim. Formålet er dels at undersøge hvorledes tidligere straffede unge klarer sig i løbet af militærtjenesten, og hvorledes deres tilstedeværelse som værnepligtige påvirker militærets funktioner, dels at undersøge hvilken betydning miitæret har for udviklingen af den civile kriminalitet. Der er foretaget etnografisk feltarbejde på to tjenestesteder, hvor den indledende rekrutuddannelse blev fulgt som deltagende observatør. I 1992 er der påbegyndt en statistisk forløbsanalyse, hvor en fødselsårgang følges i en årrække fra den kriminelle lavalder til sessionsbehandlingen og videre til eventuel aftjening af værnepligt. Projektet forventes afsluttet i løbet af 1993.

Ulla V. Bondeson fortsætter undersøgelsen Det moralske klima i Norden. Der foretages statistisk analyse af interviewdata. Desuden arbejdes der fortsat med studier i den almindelige retsbevidsthed, herunder ved jævnførelse af visse spørgsmål fra forskellige interviewundersøgelser. Yderligere foretages der fortsatte studier i variationer i sanktionsvalg og strafudmåling, og der er publiceret en artikel vedrørende regionale variationer. Tillige er der udarbejdet en artikel om dommerrekruttering, dommeruddannelse og domspraksis. Et bogmanuskript om alternativ til frihedsstraf under revision med henblik på udgivelse af engelsk udgave.

Leise Døllner har påbegyndt en undersøgelse af voldsofre og voldsgerningspersoners oplevelse af straffesystemet. Formålet med denne undersøgelse er at kortlægge, hvordan parterne i en voldelig episode oplever kontakten med de offentlige myndigheder (politi, skadestue, anklagemyndighed, domstole mv.). Der er gennemført en interviewundersøgelse herom. Denne er fulgt op af et observationsophold ved anklagemyndigheden/retten. Der er arbejdet teoretisk med spørgsmålet om et mæglingsmøde som relevant tilbud til parterne i en voldelig konflikt. Samtidig er der arbejdet praktisk med den samme idé gennem et forsøgsprojekt blandt indvandrere med mægling i retlige konflikter mellem civile parter (sammen med Rubya Medhi). Endvidere er der gennem en række interviews arbejdet på en kortlægning af de i dag udenfor straffesystemet eksisterende bistandsordninger for voldsofre.

Vagn Greve arbejder på en bredere fremstilling af den danske strafferet i lyset af EF. Der foretages endvidere revision af Kommenteret straffelov, Almindelig del, bogen Strafansvar og Kommentar til politivedtægten med henblik på udgivelse i 1993.

Margaretha Järvinen har afsluttet et projekt om prostitution. Projektet har resulteret i en doktordisputats, som er publiceret på svensk. Bogen er for øjeblikket, i forkortet og revideret version, under udgivelse på engelsk under titlen Of Vice and Women: Shades of Prostitution, Universitetsforlaget, Oslo. Margaretha Järvinen arbejder for tiden med et projekt om hjemløshed i København. Formålet er at analysere den så-

kaldt nye hjemløshed, som antages at omfatte flere unge, flere kvinder, og flere psykisk syge personer. Undersøgelsen baseres bl.a. på kvalitative interviews med 40 hjemløse kvinder, samt interviews med personale på hjemløshedsinstitutioner. Projektet vil blive afsluttet i første halvår 1993. I årets løb er et andet projekt om hjemløshed afsluttet. Undersøgelsen har omfattet en analyse af samtlige nordiske hjemløshedsstudier publiceret i perioden 1980-92. Formålet har specielt været at studere de definitionsprocesser og teoretiske forklaringsmodeller, som har bidraget til at konstitutere hjemløsheden som socialt problem. En antologi om Hjemløshed i Norden er udgivet.

Annalise Kongstad arbejder fortsat med en gennemgang og kritik af Carol Gilligans teoriudvikling vedrørende moralorientering og -udvikling. Gilligan har en hypotese om, at der ikke blot findes én moral, en »retfærdighedsmoral« – som antaget i tidligere psykologiske teorier om moral og moraludvikling – men at der i hvert fald findes yderligere én moralorientering, som hun har betegnet som en »omsorgsmoral«. Gilligan mener endvidere, at de to moralorienteringer er relateret til socialt køn, således at mænd oftest vurderer et moralsk spørgsmål inden for rammerne af en retfærdighedsmoral, mens kvinder oftest benytter en omsorgsorientering. Gilligan ser tidligere teoriers hævdelse af en monomorf moraludvikling som et udslag af, at der ikke i teoriudviklingen har været taget højde for eksistensen af to køn, og af at manden er blevet betragtet som »normen«.

Berl Kutchinsky arbejder for tiden med et projekt vedrørende mistanke om seksuelt overgreb mod børn. Det søges belyst, under hvilke omstændigheder der opstår mistanke om, at et barn har været udsat for seksuelt overgreb, hvordan der reageres på denne mistanke, og hvorledes og i hvilket omfang mistanken bekræftes eller afkræftes. Formålet er bl.a. at finde frem til velegnede afhøringsmetoder. Berl Kutchinsky er desuden ved at afslutte en undersøgelse af virkningerne af Det kriminalpræventive Råds »Operation Nabohjælp«. Spørgeskemabesvarelser fra samtlige politikredse vedrørende nabohjælpsaktiviteter, publikumsreaktioner mv. er indhentet i 1988 og 1990. De foreløbige resultater tyder på, at nabohjælpskampagnen har haft en vis dæmpende indflydelse på indbrudskriminaliteten i villabebyggelser i 1987 – det første år med omfattende kampagner – mens der i de følgende år ikke har kunnet spores en gennemgående virkning på kriminalitetens omfang.

Britta Kyvsgaard foretager for tiden en undersøgelse af kriminelle karrierer, dvs. individuelle kriminelle levnedsløb, målt ved varighed, omfang og art af den enkelte lovovertræders kriminelle aktiviteter. Interessen for forskningsområdet udspringer af indsigt i, at kriminaliteten er meget skævt fordelt blandt lovovertræderne, idet en mindre gruppe begår en uforholdsmæssig stor del af kriminaliteten. En del af forskningen har derfor taget sigte på at udvikle mulige kriminalpræventive strategier over for denne gruppe. Kriminelle karriere-studier kan endvidere give oplysninger om de individuelle kriminalitetsmønstre – om der fx. sker en specialisering eller eskalering i den kriminelle aktivitet. Der har ikke tidligere været foretaget danske undersøgelser af denne type. I den danske undersøgelse lægges der særlig vægt på at undersøge kønsforskelle i det kriminelle karrieremønster, samspillet med strafferetlige sanktioner, socio-økonomiske forhold og karriereudvikling, samt hvilke forhold der influerer på afslutningen af karrieren.

Rubya Mehdi undersøger retlige normer for flygtninge og indvandrere, der kommer til Danmark. Hvad er flygtninges og indvandreres retlige normer, og hvordan passer disse ind i det danske samfund? Forskningen vil især rette sig mod de retlige normer blandt flygtninge og indvandrere fra de muslimske lande. Der er udført feltarbejde i Pakistanske landsbyer i en periode på 6 måneder.

Annika Snare har afsluttet et projekt om aids-syges og hiv-positives menneskerettigheder efter dansk lovgivning. En række enkeltspørgsmål er behandlet, bl.a. smittekonstatering, registrering, behandling, medicinering, ansættelse, afskedigelse, bolig og forsikring. Flere af disse aspekter er formuleret som »retten til ...« for det enkelte individ, men hovedproblemstillingen vedrører også samfundets berettigede interesse i at beskytte sig mod f.eks. epidemiske sygdomme.

Jørn Vestergaard arbejder med fortsatte studier af dansk og udenlandsk psykiatrilovgivning indenfor civilret og strafferet. De senere års kriminalpolitiske lovgivning, praksis og litteratur er gennemgået i en dansk og en tysk artikel. Engelske og danske artikler om indførelsen af reaktionsformen ungdomskontrakter er publiceret. En artikel vedrørende visse spørgsmål om dobbelt strafbarhed og tilbagetræden fra forsøg er publiceret. En engelsk artikel om dansk strafferets medvirkenslære er udgivet. En artikel om vildfarelseslæren og offentligt ansattes tjenestepligter er under udgivelse. En artikel om nævninge og domsmænd er udgivet.

Redaktionsvirksomhed:

Flemming Balvig: Medlem af redaktionskomiteen for tidsskriftet Social Kritik. Medlem af Editorial Board for AJZ Verlag, Tyskland. Medlem af redaktionsudvalget for Scandinavian Studies in Criminology.

Joi Bay: Redaktør af nyhedsbrevet Nordic Youth Research Information.

Ulla Bondeson: Medlem af redaktionerne for Scandinavian Studies in Criminology (til marts 1992) og Social Justice Research.

Vagn Greve: Hovedredaktør for Nordisk Tidsskrift for Kriminalvidenskab.

Margaretha Järvinen: Referee for følgende tidsskrifter/skriftserier: Nordisk Alkoholforskning, Nai-

stutkimus/Kvinnoforskning, NORA, Skrifter fra Center for Alkohol- og Narkotikaforskning ved Aarhus Universitet, CANFAU.

Berl Kutchinsky: Medlem af redaktionskomiteer for Studies on Crime and Crime Prevention, Archives of Sexual Behavior og Nordisk Sexologi. Fagkonsulent: Den Store Danske Encyklopædi.

Rubya Mehdi: Medlem af redaktionen for DIVA: Quarterly Journal of South Asian Women, Canada.

Annika Snare: Hovedredaktør for Scandinavian Studies in Criminology.

Jørn Vestergaard: Medlem af redaktionskomitéen for tidsskriftet Social Kritik.

Gæsteforelæsninger, foredrag, konferencedeltagelse m.v.:

Flemming Balvig: Hovedindleder på det schweiziske sociologforbunds årskongres i Lausanne i oktober. Deltagelse i Nordisk Samarbejdsråds forskerkonference i Gilleleje. Oplæg på Nyborg Strand konference om vold af og mod børn, arrangeret af Døgninstitutionsrådet. Førsteopponent ved sociologisk doktordisputats ved Københavns Universitet.

Joi Bay: Formand for The Organizing Committee of the Third Nordic Youth Research Symposium, Copenhagen 1992.

Ulla Bondeson: Deltagelse i »Cross and National Longitudinal Research on Human Development and Criminal Behaviour«, Freudenstadt. Foredrag ved internationalt kursus for dommere i Salvador, Bahia. Deltagelse i ISISC »World Conference on the Establishment of an International Criminal Court to Enforce International Criminal Law and Human Rights«, Siracusa.

Vagn Greve: Gæsteforelæser ved universiteterne i Würzburg og Oslo, samt ved Handelshøjskolen i Oslo. Dansk rapportør ved FIDEs konference i Lissabon.

Margaretha Järvinen: Gæsteforelæsning ved Historiska Institutionen, Universitetet i Umeå. Gæsteforelæsning ved Kvinnoforum, Universitetet i Umeå. Medarrangør af og paper ved konferencen »Hemlöshet i Norden«, Fredensborg. Foredrag på »Seminar om hjemløse kvinder«, Sundholm. Deltagelse i konferencen »Rusmiddelforskning mod år 2002«, København. Deltagelse i seminar om »Dansk rusmiddelforskning og internationalisering«, Skodsborg.

Annalise Kongstad: Nordisk Samarbejdsråd for Kriminologis forskerseminar, Gilleleje.

Berl Kutchinsky: Indledningsforedrag på Roligheds-konference om »Kriminalitet og retsopfattelse«. Deltaget i og paper ved NATO Advanced Study Institute, The Child Witness in Context, Il Ciocco, Italien.

Britta Kyvsgaard: Foredrag i Dansk Kriminalistforening. Deltagelse i Third Nordic Youth Research Symposium, København.Paper ved Nordisk Samarbejdsråd for Kriminologis forskerseminar, Gilleleje. Deltagelse i NATO ARW Workshop on cross-national longitudinal research on human development and criminal behaviour, Freudenstadt.

Rubya Mehdi: Participant in and paper at a conference on Developing Human Rights Jurisprudence, Islamabad, Pakistan. Foredrag om Den islamiske lovgivnings betydning for kvinders retstilling i Pakistan, Hørsholm Rungsted soroptimistklub. Deltagelse i symposium om Legal Polycentricity, Møn.

Annika Snare: Indleder Baltikum-Skandinavien forskerseminar, Finland, Nordisk Samarbejdsråd for Kriminologi. Gæsteforelæsning ved polske fængselsadminstratørers studiebesøg i Danmark, arrangeret af Helsingfors kommiteen.

Jørn Vestergaard: Deltager i seminar on the Effects of Carrier Sanctions on the Asylum System in Europe, København. Foredrag ved landsmøde for Landsforeningen af patientrådgivere. Paper ved konference om de psykiatriske patientklagenævn, Middelfart. Dansk repræsentant ved den norske kriminalistforenings 100 års jubilæum og årsmøde. Deltager i seminar om den juridiske rådgivning af Folketinget, Christiansborg.

Medlemsskab af udvalg, kommissioner m.v.:

Flemming Balvig: Medlem af Danmarks Statistiks kriminalstatistikudvalg, Justitsministeriets kriminalpolitiske forskningsudvalg, Justitsministeriets kriminalpolitiske forskningsgruppe, SSFs styringsgruppe vedrørende forskningsinitiativet Regulering & Styring, styringsgruppen for Rusmiddelforskningsinitiativet, Criminological Scientific Council under Europarådet, Nordisk Samarbejdsråd for Kriminologi, referencegruppen for EF-projektet vedrørende de etiske, sociale og juridiske aspekter af gentest, Justitsministeriets styringsgruppe for politiforskning, den videnskabelige komité ved det internationale »Constats et Prospective« center i Paris.

Joi Bay: Sekretær for Nordisk Ungdomskomités referencegruppe vedrørende ungdomsforskning.

Ulla Bondeson: Medlem af Justitsministeriets kriminalpolitiske udvalg, Dansk Kriminalistforenings bestyrelse, Conseil de Direction du Centre International de Criminologi Comparée, Montreal, vicepræsident for Commission Scientifique og Conseil de Direction, Société Internationale de Criminologie.

Vagn Greve: Formand for Justitsministeriets kriminalpolitiske Forskningsgruppe, formand for Dansk Kriminalistforening, formand for Dansk Selskab for International Strafferet og EF-ret, medlem af udvalget for Gads juristpris, Justitsministeriets udvalg vedrørende massemediers informationsregistre, Nordisk Råds arbejdsgruppe vedrørende revisorer og økonomisk kriminalitet, Det kriminalpræventive Råds repræsentantskab, Told- og skattestyrelsens forskningsudvalg.

Margaretha Järvinen: Medlem af referencegruppen for Center for information og rådgivning om prostitutionsforebyggelse, DAPHNE.

Annalise Kongstad: Medlem af referencegruppen for Center for information og rådgivning om prostitutionsforebyggelse, DAPHNE.

Berl Kutchinsky: Medlem af Det kriminalpræventive Råds forretningsudvalg og udvalg for taktisk kriminalpræventiv rådgivning, National Board of the Center for Psychosocial and Traumatic Stress, Research Committee for the Sociology of Law (International Sociological Association), International Academy of Sex Research, Society for the Scientific Study of Sex, Law and Society Association, International Society for Prevention of Child Abuse and Neglect.

Britta Kyvsgaard: Medlem af Danmarks Statistiks forskningsudvalg.

Universitetsadministration:

Flemming Balvig: Medlem af Det retsvidenskabelige Fagråd, fagrådets stipendiatudvalg, fakultetets edb-udvalg og biblioteksudvalg, fagledelsen for Almene fag.

Ulla Bondeson: Medlem af styringsgruppen for institutternes internationale sekretariat, bedømmelsesudvalg vedrørende professorat i kriminologi ved Stockholms Universitet, fagledelsen for Almene fag.

Leise Døllner: Medlem af fakultetets lokaleudvalg.

Vagn Greve: Formand for fagrådets rejsestipendieudvalg.

Berl Kutchinsky: Vikarierende medlem af Det retsvidenskabelige Fagråd i foråret 1992, medlem af fagledelsen for Almene fag.

Annika Snare: Fagleder for Almene fag (forår 1992).

Jørn Vestergaard: Fagleder i faget strafferet, fagrådets projektansvarlige for grundforskningsmidlerne vedrørende rettens internationalisering.

Stab:

VIP: Antal årsværk: 10.

Professorer: Ulla Bondeson, Vagn Greve.

Docenter: Flemming Balvig, Berl Kutchinsky.

Lektor: Jørn Vestergaard.

Seniorstipendiater: Leise Døllner, Britta Kyvsgaard, Rubya Mehdi.

Forskningsstipendiater: Joi Bay, Margaretha Järvinen.

Forskningsmedarbejdere: Lloyd Babb, Dorte Back-Mose, Jacob Dahl Jensen, Lene Fensbo, Annalise Kongstad, Nina Krarup, Bettina Ringsing, Julie Staffelt.

Eksterne lektorer: Torsten Hesselbjerg, Sysette Vinding Kruse, Lars Munk Plum, Annika Snare.

Manuduktører i strafferet: Niels Boesen, Carsten Egebjerg Christensen, Norman Cleaver, Arne Vedsted Gram, Michael Bjørn Hansen, Anne-Birgitte Haslund, Jan Hoffmann-Petersen, Susanne Jensen, Michael Kistrup, Hanne Baumann Larsen, Line Barfod Mouritsen, Jens Rasmussen, Jan Reckendorff, Christian Stege.

Danida-stipendiat: Lillian Tibatemwa Ekirikubinza.

TAP: Antal årsværk: 2,54.

Bibliotekar: Rie Iversen.

Assistent: Jerry L. Justice.

Overassistent: Marie Stender.

Publikationer:

Balvig, Flemming: Narkotika-sociologiens hverdag. Nordisk Tidsskrift for Kriminalvidenskab 79(3), s. 161-181, 1992.

–: Kriminologiske problemstillinger. Artikelsamling til brug for undervisningen i krimonologi. København 1992, 187 s.

–, m.flere: Lobotomiens historie i Norge. Vurdering af et forskningsprojekt. Årsrapport 1991 for Institutt for Krimonologi, Universitetet i Oslo , s. 58-80, Oslo 1992.

–: Krigsbilleder. Social Kritik 3(21), s. 60-89, 1992.

–: Europarådet og Criminological Scientific Council. Nordisk Krimonologi, Nyhedsbrev fra Nordisk Samarbejdsråd for Krimonologi 2, s. 10-12, 1992.

–: Social Kontrol. i: Sociologi. En grundbog til et fag, Heine Andersen (red.), s. 300-319, København 1992.

Bay, Joi: Myter og virkelighed omkring rocker-kriminalitet. Lov & Ret 2:8, s. 17-21, 1992.

–: Krimonologisk feltarbejde. i: Kriminalistisk Instituts Årbog 1991, Berl Kutchinsky (red.), s. 59-66, København 1991.

Bondeson, Ulla V.: Sozialization Processes in Correctional Institutions. i: Unafei Resource Material Series No.39, , s. 238-249, 1991.

–: Évaluation des sanctions. Problèmes actuels de science criminelle V, s. 7-21, 1992.

–: Variationer i påföljdsval och straffmätning. i: Festskrift till Per Olof Bolding, Lars Heuman (red.), s. 57-75, Stockholm 1992.

–: Moralske værdier i Norden. i: Carlsbergfondets Årsskrift, Niels Petri (red), s. 51-53, 1992.

–: Teorier om ret og moral. i: Suum cuique. Retsvidenskabelige afhandlinger, Peter Blume, Ditlev Tamm, Vibeke Vindeløv, s. 86-97, København 1991.

Greve, Vagn: Om æbleskud i kundskabens træ. Lov og Ret 2:4, s. 13-14, 1992.

–, Langsted, Lars Bo: Hovedlinier i erhvervsstrafferetten, 3. udg., København 1992.

–, Langsted, Lars Bo: Revisoransvar, 2. udg. København 1992.

–, Moberg, Krister, m.fl.: Revisorn och ekonomisk brottslighet. i: Nord 1992:18, 1992.

–: Om negligence. i: Criminal Law Theory in Transition, Raimo Lahti & Kimmo Nuotio (eds.), s. 396-406, Helsinki 1992.

–: Strafferet og politisamarbejde. Juristen 74:5, s. 234-237, 1992.
–: Anm. af Albin Eser & Barbara Huber (Hrsg.): Strafrechtsentwicklung in Europa. Nordisk Tidsskrift for Kriminalvidenskab 79:1, s. 77, 1992.
–: Anm. af G. Dannecker & J. Fischer-Frisch: Das EG- Kartellrecht in der Bussgeldpraxis. Nordisk Tidsskrift for Kriminalvidenskab 79:1, s. 78, 1992.
–: E.F. og strafferetten. Lov og Rett , s. 618-625, 1992.
Järvinen, Margaretha: Kvinnor, rätt och social kontroll. Om den moderne feminismens död. i: Kriminalistisk Instituts Årbog 1991, Berl Kutchinsky (red.), s. 21-24, København 1991.
–: Kvinnor, rätt och social kontroll. Om den moderna feminismens död. Kvinnoforskning 4, 1991, s. 49-51, København 1992.
–: Kön, rus och disciplin. En nordisk antologi. Helsingfors 1991, 244 s.
–: Indledning i Kön, rus och disciplin. Nordiska Nämnden för Alkohol- og Drogforskning NAD publikation nr 10, s. 7-18, Helsingfors 1991.
–: Berusade kvinnor – ett samhällsproblem i Kön, Rus och Disciplin. En nordisk Antologi. Nordiska Nämnden för Alkohol- og Drogforskning NAD publikation nr 20, s. 67-84, Helsingfors 1991.
–: The Controlled Controllers. Women, Men and Alcohol. Contemporary Drug Problems. An Interdisciplinary Quarterly 18, s. 389-406, 1991.
–: Hjemløse kvinder i et marginaliseringsperspektiv. i: Rapport om seminar om hjemløse kvinder, Birgitte Schütten & Kirsten Hvidtfeldt (red.), s. 18-30, København 1992.
–: Hemlöshet och rusmedel. i: Rapport fra seminar for danske rusmiddelforskere, s. 27-45, København 1992.
–: Prostitution in Helsinki. i: Procedings of the international Feminist Conference on Women, Law, and Social Control, Mont Gabriel, Quebec 1991, Vancouver 1992.
–: Hemlöshet i Norden. Nordiska Nämnden för Alkohol- og Drogforskning, NAD publikation nr.22. Helsingfors 1992, 236 s.
–: Nordisk hemlöshetsforskning. Nordiska Nämnden för Alkohol- og Drogforskning NAD publikation nr 22, s. 9-74, Helsingfors 1992.
Kutchinsky, Berl: The child sexual abuse panic. Nordisk Sexologi 10, s. 30-42, 1992.
–: A case for testing: The roles of safer sex and HIV testing in AIDS prevention. i: Does anyone still remember when sex was fun? Positive sexuality in the age of AIDS, Second Edition, Peter B. Andersen, Diane de Mauro & Raymond J. Noonan (eds.), s. 46-96, Dubuque, Iowa 1992.
–: Volden og den iscenesatte pseudovirkelighed. Weekendaviser, bøger 20.-26.3.1992.
–: Väkivalta ja lavastettu pseudotodellisuus. Gorehound 4, 1992.
–: Et dilemma og forslag til en løsning. Psykolog Nyt 12, s. 434-35, 1992.
–: Til kamp mod incest og incestpanik. Psykolog Nyt 15, s. 541-42, 1992.
–: Pornography, sex crime, and public policy. i: Sex industry and public policy. Proceeding of a Conference held 6-8 May 1991, Sally-Anne Gerull & Boronia Halsted (eds), s. 41-55, Canberra 1992.
–: The politics of pornography research. Law & Society Review 26:2, s. 447-455, 1992.
Kyvsgaard, Britta: Anmeldelse af Janet Foster: Villains. Crime and Community in the Inner City. Nordisk Tidsskrift for Kriminalvidenskab 1, 1992, s. 73-74, 1992.
–: Ny ungdom? Om familie, skole, fritid, lovlydighed og kriminalitet. København 1992, 238 s.
–: Om ungdomsbrottsligheten i Sverige och andra länder. Apropå 2, s. 14-19, 1992.
–: Skræmt til lovlydighed. Kriminalpolitik, Tidsskrift for kriminal- og retspolitik 6, s. 6-10, 1992.
–: Kriminalitet. i: Gyldendals bog om skolebørn, Flemming Andersen & Carl-Jørgen Bindslev (red.), s. 223-227, København 1992.
–: The Decline in Juvenile Delinquency: Possible Explanations of an International Trend. i: Official Responses to Problem Juveniles: Some International Reflections. Onati Proceedings no. 8, Jim Hackler (ed.), s. 31-47, 1991.
Mehdi, Rubya: "Folk der kommer for retten er ikke kriminelle, men uheldige". Introduktion til videofilmen Makka Wal. i: Kriminalistisk Instituts Årbog 1991, Berl Kutchinsky (red.), s. 17-20, København 1991.
–: Torture by police is routine. Torture: Quarterly Journal on Rehabilitation of Torture Victims and Prev. 2:2, s. 57-59, 1992.
–: Islamisering og dens indflydelse på kvinders retlige situation. Nordisk Tidskrift for Kriminalvidenskab 79:4, s. 269-285, 1992.
–: Islamization and its influence on the legal situation of women. Kvinder og Magt. Samkvind skriftserie 11, s. 17-37, 1992.
–: Islamisk lovgivning og kvinder i Pakistan. Sydasien 3, 1990.
–: Legemsstraffe efter islamisk lov. Kriminalistisk Instituts årsberetning. Stencilserie nr.57 , s. 53-62, København 1990.
–: Human rights situation and lawyers in Pakistan. Torture: Quarterly Journal on Rehabilation of Torture Victims and Prevention of December 1991.
–: An addition to the law of defamation in Pakistan: critique on the ineffectiveness of the offence of the qazf (enforcement of hadd) ordinance, 1979. Diva December 1991.
–: Makka Wal: En videofilm, der sammemligner statens retlige struktur med uformel ret. Et eksempel

på hvordan den bliver praktiseret i en landsby i Pakistan. Institutpublikation.
–: Stolen Dreams: En videofilm om drenge i alderen 9-20 år i et fængsel i Lahore, Pakistan. Institutpublikation.
–: The offence of rape in the Islamic Law of Pakistan. International Journal of the Sociology of Law 1990:18, s. 19-29, 1990.
–: Skrappe love mod kvinder. Kontakt Juli 1990, s. 20-22, 1990.
–: Guds Straf. DJØF-bladet August 1990, s. 22-23, 1990.
Snare, Annika: Bag ved aids er der altid et ansigt. Retten til at være menneske. København 1992, 172 s.
–: Troldepus i en have så skøn. i: Hvor danske er danskerne?, Tone Gabrielsen Saugstad & M-A Séférian (red.), s. 58-70, København 1991.
–: Introduction. i: Youth, Crime and Justice. Scandinavian Studies in Criminology, Vol. 12, Vol. 12, s. 7-10, Oslo 1991.
Vestergaard, Jørn: Juvenile Contracting in Denmark: Paternalism Revisited. i: Youth, Crime and Justice. Scandinavian Studies in Criminology, Vol. 12, s. 73-97, Oslo 1991.
–: Ungdomskontrakter. Jurainformation Nyhedsbrev for social- og sundhedssektor 12, s. 18-20, 1992.
–: Criminal Participation in Danish Law: Uniformity Unlimited? i: Criminal Law Theory in Transition, Raimo Lahti & Kimmo Nuotio (eds.), s. 475-490, Helsinki 1992.
–: Rausing-forholdet i Blekingegadesagen – nævninge, dobbelt strafbarhed og tilbagetræden fra forsøg. Juristen 74:4, s. 162-171, 1992.
–: Nævningeordningen bliver kun rationel med radikale ændringer. Lov og Ret 2:1, s. 7-12, 1992.
–: Dansk kronik 1991-92. Nordisk Tidsskrift for Kriminalvidenskab , s. 234-250, 1992.
–: Psykiatriloven. Jurainformation Nyhedsbrev for handicap- og ældresektor juni 1992, s. 3-4, 1992.
Waaben, Knud: Aut dedere aut judicare. i: Suum cuique. Retsvidenskabelige afhandlinger, Peter Blume, Ditlev Tamm, Vibeke Vindeløv, s. 372-382, København 1991.

Jørn Vestergaard

Statsvidenskab

Økonomisk Institut

Forskningsvirksomhed:
Økonomisk Institut (adresse Studiestræde 6, 1455 København K) blev oprettet i 1958. Det er nu pr. 31. december 1992 arbejdsplads for 46 videnskabelige medarbejdere og 12 teknisk-administrative medarbejdere. Der er p.t. immatrikuleret 24 kandidater som ph.d.-studerende ved instituttet.

Forskningsaktiviteterne ved instituttet spænder over et bredt spektrum af discipliner med økonomisk teori som et fælles udgangspunkt. Instituttets størrelse og faglige bredde har medført, at der er opstået en række uformelle arbejdsgrupper omkring forskellige forskningsområder:

1. Mikroteori og generel ligevægtsteori
2. Driftsøkonomi og operationsanalyse
3. Den offentlige sektor og samfundsøkonomien
4. Pengeteori og pengepolitik, herunder international monetær økonomi
5. Politisk økonomi
6. Fordeling, allokering, inflation, udviklingsøkonomi og økonomisk historie
8. Andre økonomiske discipliner

En kort karakteristik af hver enkelt gruppes forskningsområde er givet i det følgende som indledning til forskningsberetningerne fra gruppens medlemmer.

1. Mikroteori og generel ligevægtsteori
(Svend Albæk (fra 1/6), Anders Borglin, Birgit Grobal, Frank Hansen, Ebbe Hendon, Hans Jørgen Jacobsen (orlov hele året), Carsten Krabbe Nielsen (på studieophold ved Stanford University), Lise Nielsen, Christian Schultz (studieophold på Harvard University fra 1/8), Birgitte Sloth (orlov fra 1/10), Karsten Stæhr (på studieophold ved M.I.T.), Torben Tranæs, Karl Vind).

Den mikroøkonomiske teori handler om samspillet mellem enkeltindividernes økonomiske adfærd. Det undersøges, hvorledes den enkeltes handlinger inden for de rammer, der er fastlagt af de økonomiske regler og institutioner i samfundet, betinger og påvirker den økonomiske situation i dette samfund.

1.1 Arbejdet med teoretisk analyse af kontraktforhold mellem producent og forhandler i markeder med ufuldstændig information (Svend Albæk i samarbejde med Per B. Overgaard, Aarhus Universitet).

1.2 Arbejdet med analyse af intuitive ligevægte i abstrakte totype signaleringsspil (Svend Albæk i samarbejde med Per B. Overgaard, Aarhus Universitet).

1.3 Den største del af tiden er blevet brugt til undervisning. I forbindelse hermed er nyt materiale blevet udarbejdet til kurset i Mikroteori og kurset i Dynamisk Økonomi. Forskningen har i løbet af året været rettet mod teorien om valg under usikkerhed (Anders Borglin).

1.4.1 Arbejdet med ufuldstændig konkurrence i generel ligevægtsteori, herunder specielt med begrundelsen for profitmaksimering.

1.4.2 Transaktionsomkostninger i økonomier med ufuldstændige markeder (Birgit Grodal).

1.5 Der er arbejdet med anvendelsen af rekursive metoder i økonomisk teori. Specielt sigtes mod at opbygge en sammenfattende teori, som ikke kræver begrænsede nyttefunktioner eller konstant skalaafkast. Endvidere er der i samarbejde med Mogens Nørgaard Olesen udarbejdet et manuskript til en lærebog i lineær algebra (Frank Hansen).

1.6 En undersøgelse af lære- og tankeprocesser i spilteori er fortsat. Specielt undersøges sammenhænge til spilteoretiske løsningsbegreber (Ebbe Hendon, Hans Jørgen Jacobsen, Birgitte Sloth).

1.7 Teori for beslutningstagning under usikkerhed, hvor den foreliggende information ikke præcist fastlægger et sandsynlighedsmål, er søgt udviklet. Denne teori søges endvidere anvendt i økonomiske og spilteoretiske problemstillinger (Ebbe Hendon, Hans Jørgen Jacobsen, Birgitte Sloth, Torben Tranæs).

1.8 En række eksperimenter vedrørende individers præferencer i usikre situationer er blevet gennemført (Ebbe Hendon, Hans Jørgen Jacobsen, Birgitte Sloth, Torben Tranæs).

1.9 En spilteoretisk analyse af et lille marked med en sælger og to købere er gennemført (Ebbe Hendon, Birgitte Sloth, Torben Tranæs).

1.10 Har afsluttet forskningsprojekter vedrørende efficiensegenskaber ved arbejdsløshedstilstande og vedrørende effektivitet af økonomisk politik, når der er ufuldkommen konkurrence og rationelle forventninger. Der arbejdes videre med andre projekter inden for »ufuldstændig konkurrence i makroteori«, specielt om ufuldkommen konkurrence i sig selv kan begrunde forekomsten af konjunkturcykler (Hans Jørgen Jacobsen, Christian Schultz).

1.11 Der er arbejdet videre med projektet »prisdiskri-

minering ved hjælp af rationering«. Sammenhængen mellem visse af resultaterne og resultater fra spilteorien søges afklaret, specielt med henblik på at forklare »commitment« endogent (Hans Jørgen Jacobsen, Christian Schultz).

1.12 Arbejder med kontrakter på arbejdsmarkedet. Standardresultatet i kontraktteorien er, at disse vil blive udformet, så konjunkturfluktuationer i højere grad slår igennem på beskæftigelsen end på lønningerne. Heri har man fundet en forklaring på et almindeligt anerkendt empirisk fænomen. Dette projekt søger at afklare holdbarheden af denne forklaring, idet det undersøges, om den overlever forekomsten af flere kontrakter (Hans Jørgen Jacobsen, Christian Schultz).

1.13 Arbejder med færdiggørelse af licentiatafhandling om lønforhandlinger på arbejdsmarkedet. Et af afhandlingens gennemgående temaer er en påvisning af betydningen for modellernes resultater af antagelser med hensyn til den konkrete udformning af modellernes funktionsudtryk (for f.eks. produktions- og nyttefunktioner). Et andet hovedemne er regeringens muligheder for at føre »demand management« i modeller med fagforeninger (Lise Nielsen).

1.14 Arbejder med imperfekt konkurrence og dennes betydning for arbejdsmarkedet, økonomisk politik og makroøkonomien, herunder udformningen af optimale arbejdskontrakter. Arbejder med genforhandlingsstabilitet i uendeligt gentagne spil. Arbejder med annonceringseffekter i gentagne spil (Christian Schultz).

1.15 Teori for valg af løsninger til spil samt dennes anvendelse til forklaring af prisdannelse. Der har endvidere været arbejdet med eksperimenter om valg under usikkerhed, arbejdsmarkedsteori og -politik samt uddannelsesplanlægning (Torben Tranæs).

1.16 En artikel »Two Characterizations of Bargaining Sets« er blevet offentliggjort. Arbejdet med formalisering af usikkerhed, usikkerheds rolle i økonomisk teori, og usikkerhed som grundlag for statistisk teori – baseret på den i 1991 offentliggjorte artikel »Independent Preferences« – er blevet fortsat (Karl Vind).

2. Driftsøkonomi og operationsanalyse
(Sven Danø (afsked pr. 29/2), Jan Gunnarsson, Thorbjørn Waagstein (orlov hele året)).
Driftsøkonomi drejer sig om den enkelte virksomheds økonomiske problemer og forskellige metoder til at løse dem. Der er gerne tale om optimeringsproblemer, hvor man skal bestemme de mest fordelagtige handlingsstrategier i givne problemsituationer. Operationsanalyse er en redskabsdisciplin, der beskæftiger sig med optimeringsproblemer i almindelighed og kan anvendes inden for såvel driftsøkonomi som en række andre områder.

2.1 Fortsætter efter afgang arbejdet på et projekt om empiriske produktionsfunktioner for industrielle produktionsprocesser, baseret på teknisk litteratur (Sven Danø).

2.2.1 »Macroeconomic properties and their expectations«. Projektet fokuserer på dualismen mellem informations- og læreprocesser i virksomheder og udviklingen i makroøkonomien. Der arbejdes med et tidsskriftsoplæg, som beregnes færdigt i foråret 93.

2.2.2 »Cooperation between towns, regions and states in the Baltic rim«. Med udgangspunkt i grænseregionalt samarbejde mellem territorier inden for Østersø-staterne undersøges regioners rolle i international politisk økonomi. Et samarbejde med forskere i Lund, med det svenske Byggeforskningsråd og diverse organisationer og kommuner i Østersøområdet er ved at blive etableret (Jan Gunnarsson).

3. Den offentlige sektor og samfundsøkonomien
(Inger Brisson (fra 1/10; på studieophold i London), Jens Leth Hougaard, Hans Keiding, Klavs Lindeneg, Jørgen Birk Mortensen, Lasse Møller (til 1/5), Poul Martin Rasmussen, Anders Stouge (fra 1/12)).

Gruppen beskæftiger sig med økonomiske aspekter af tilstedeværelsen af en offentlig sektor af betydelig størrelse såvel som styring af denne sektor.

3.1 Produktivitet i den offentlige sektor, teoretisk undersøgelse af alternative produktivitetsmål samt empiriske produktivitetsundersøgelser. Anvendelse af fuzzy sets i forbindelse med aggregering (Jens Leth Hougaard).

3.2 Overlappende generationsøkonomier med stokastik (med Anders Borglin). Ligevægte med inkomplette finansielle markeder. Implementering i koalitionsligevægte. Brugerbetaling (Hans Keiding).

3.3 Planlægger en undersøgelse af, hvorvidt brugerbetaling kan anvendes i forbindelse med kalkning af svenske søer. Skrevet en lærebog til faget Samfundsøkonomisk prioritering (Klavs Lindeneg).

3.4 Arbejdet med ressource- og miljøøkonomi. Specielt arbejdet med at konstruere miljøreguleringssystemer, som giver korrekte incitamenter både til adfærdsændring og til afgivelse af korrekte oplysninger. Endvidere undersøgt de samfundsmæssige omkostninger ved at producere elektricitet på traditionelle kraftværker med henblik på at vurdere fordelagtighe-

den af elbesparelsesinvesteringer. Redigeret en bog med titlen »Governance by Legal and Economic Measures« (Jørgen Birk Mortensen).

3.5 Public Choice: En analyse af politiske beslutningsprocesser med værktøjer fra økonomisk teori. Specielt: Det konstitutionelle problem om valget af grundlæggende beslutningsregler i samfundet (Lasse Møller).

3.6 Arbejder fortsat med udenrigshandelsteoretiske spørgsmål i modeller, hvor fagforeningerne har indflydelse på arbejdsmarkedet (Poul Martin Rasmussen).

4. Pengeteori og pengepolitik, herunder international monetær økonomi

(Thomas Bue Bjørner (1/4-30/6), Peter Herskind (fra 1/11), Lars Jørgensen (fra 1/10), Henrik Lando (studieophold ved M.I.T. hele året), Peter Erling Nielsen, Søren Bo Nielsen (orlov hele året), Niels Thygesen).

Gruppen har beskæftiget sig med problemstillinger i forbindelse med europæisk monetær integration, etableringen af en europæisk monetær union, herunder oprettelsen af en europæisk centralbank, dansk pengepolitik under de givne ydre rammer, stabiliseringsproblemer i en åben økonomi, komparative finansielle systemer og pengepolitiske systemer og endelig kontraktteori anvendt på finansielle markeder. Der er endvidere set på det finansielle systems robusthed og samspillet mellem skattepolitikken og det finansielle system.

4.1 Fokus på spørgsmålet om inefficient prisfastsættelse i finansielle markeder. Udgangspunkt i undersøgelser af specielle forhold i markedsstrukturen, som søges gengivet i et mere realistisk teoretisk approach (Peter Herskind).

4.2 Arbejder på en artikel om udviklingstendenser i regionale økonomiske samarbejder, herunder Europa og Nordamerika (Lars Jørgensen).

4.3 Især arbejdet med dansk pengepolitik, samspillet mellem det finansielle system og mulige ændringer af skattereglerne og med danske pengeinstitutters indtjeningsforhold (Peter Erling Nielsen).

4.4 Fortsat sit arbejde med økonomisk-politisk koordination med særligt henblik på erfaringerne med Det Europæiske Monetære System og dets videreudvikling til en økonomisk og monetær union. I sommeren 1991 sammen med Dr. Daniel Gros, Centre for European Policy Studies (CEPS) i Bruxelles, udgivet bogen European Monetary Integration: From the EMS to EMU (Niels Thygesen).

5. Politisk økonomi

(Jens Bonke, Christian Groth, Kurt Aagaard Nielsen (fra 1/3), Gunnar Persson, Thorbjørn Waagstein (orlov hele året), Hans Aage).

Gruppens forskningsområde kan karakteriseres som samspillet mellem økonomiske og politiske mekanismer i forskellige samfundssystemer. Herunder arbejdes der med teorier om fordeling, konjunktursvingninger og økonomisk vækst, også i historisk perspektiv, arbejdsmarkedsforhold, overskudsdeling samt den uformelle økonomi.

5.1 Fortsat arbejdet på projektet »Households' Demands for Foodstuffs with Different Kind of Preparation – a Comparative Study of the Substitution between Time and Expenditures, Household Production and Market Services«, som indgår i MAPP-forskningsprogrammet. Publiceret rapporten »Choice of Foods«, der ved hjælp af fødevareregimer analyserer forbrugeradfærd. Igangværende arbejde omfatter analyser af denne adfærd bl.a. ved hjælp af logistisk regression (Jens Bonke).

5.2 Fortsat arbejdet med problemer dels i teorien om konjunkturbevægelser, dels i teorien om endogene teknologiske fremskridt. Udarbejdet lærebog i økonomisk vækst- og udviklingsteori samt undervisningsmateriale til 2. delsfaget Videregående makroøkonomi (Christian Groth).

5.3 Arbejdet med teorier om og forsøgsvirksomhed med demokratiseringsprocesser i industrien. Det er især demokratiseringsprocessers betydning for kvalitetsdimensionen i den industrielle produktion, som sættes i fokus. Der arbejdes bl.a. med empirisk materiale fra et forsøgsprojekt inden for fiskeindustrien i Danmark. Færdiggjort to artikler: En om metodetilgange i industrisociologiens participationsforskning og en om eksperimenters betydning i socialvidenskaben (Kurt Aagaard Nielsen).

5.4 Arbejder med en teoretisk og empirisk studie over prisstabilisering på enkelte europæiske markeder for korn i perioden 1500 til 1900. Et stort internationalt datamateriale bestående af månedsobservationer er blevet indsamlet og standardiseret. Velfærdseffekter af prisstabilitet og kornmarkedernes afregulering analyseres (Gunnar Persson).

5.5 Sammenlignende undersøgelser af ulighed, incitamenter og indkomstdannelse i forskellige samfundssystemer. En række rapporter er udarbejdet: Om gruppefordelt overskudsdeling, om det polske reformprogram, om privatisering i Østeuropa, om internationalisering (forholdet mellem SNG og Tyskland, EF-Unionen), og om offentlig regulering i Østeuropa, især miljøpolitik, og i Danmark vedrørende dels kon-

kurrence mellem TV-stationer, dels reguleringen af sundhedsvæsenet. Desuden arbejdes der med en analyse af overgangen fra plan- til markedsøkonomi i Østeuropa og den såkaldte »konvergens« mellem samfundssystemerne (Hans Aage).

6. Fordeling, allokering, inflation, udviklingsøkonomi og økonomisk historie

(Peter Brixen (studieophold ved University of Warwick til 1/10), Jørgen Peter Christensen, Jørgen Estrup (3/4 orlov), Ingrid Henriksen, Peter Hjertholm (1/7-31/8), Troels Østergaard Sørensen, Finn Tarp).

Gruppen arbejder med nyere makroteori, arbejdsmarkeds- og inflationsteori, finansvidenskabelige problemstillinger samt forskellige problemkredse inden for udviklingsøkonomi og økonomisk historie.

6.1.1 Afsluttet arbejdet (med Willem Naudé, Potchefstroom University) vedrørende strukturtilpasning i Sydafrika, der er analyseret i en anvendt generel ligevægtsmodel.

6.1.2 Fortsat arbejdet med licentiatafhandling om modelleringen af kapitalmarkeder i anvendte generelle ligevægtsmodeller, som de bruges inden for udviklingsøkonomien. Som led i projektet illustreres de teoretiske og institutionelle overvejelser i en anvendt model for Ecuador (Peter Brixen).

6.2.1 Arbejdet med organisering og planlægning af et større projekt om udarbejdelse af en ny Danmarks økonomiske Historie fra ca. 1500 til nu. Værket planlægges udgivet i 5 mindre bind.

6.2.2 Arbejdet med løn- og arbejdsmarkedsforhold i Danmark i 1800- og 1900-tallet. Arbejdet har omfattet to hoveddele. Den ene vedrører udviklingen i løn og realløn for byarbejdere i årtierne op mod 1870. Den anden del er et fortsat arbejde med et projekt om industriens arbejdskraft ca. 1870-1970.

6.2.3 Desuden bl.a. arbejdet med historiske nationalregnskabsberegninger for Danmark og udarbejdet en samling oversigter til undervisningen i økonomisk historie (Jørgen Peter Christensen).

6.3 Begrænset forskningsvirksomhed pga. ¾ orlov som følge af medlemskab af Folketinget. Har fortrinsvis arbejdet med problemstillinger inden for internationalt økonomisk samarbejde og handelsrelationer, med særlig vægt på GATT-forhandlingerne under Uruguay-runden og udviklingslandenes problemer i en situation, hvor tendensen går i retning af regionale og bilaterale relationer (Jørgen Estrup).

6.4.1 Arbejdet med dansk økonomisk historie i det 19. århundrede, herunder færdiggørelse af et bidrag »The Transformation of Danish Agriculture, 1870-1914« til en større serie af antologier »The Economic Development of Modern Europe since 1870« redigeret af Charles Feinstein, Oxford.

6.4.2 I forbindelse med det fortsatte arbejde med tysk økonomisk historie i nyere tid er der udgivet en undervisningsnote, som dækker perioden fra slutningen af det 18. århundrede op til Første Verdenskrig med særlig vægt på en diskussion af statens rolle i moderniseringsprocessen.

6.4.3 Medvirken i det tværvidenskabelige projekt »Stat, forvaltning og samfund« med henblik på en undersøgelse af udviklingen i finansforvaltningen i Danmark fra Systemskiftet op til Besættelsestiden (Ingrid Henriksen).

6.5 Fortsat arbejdet med makroøkonomiske og arbejdsmarkedsteoretiske og -politiske problemstillinger, herunder med modeller og analyser til forklaring af løndannelse og arbejdsløshed. Har i bogform publiceret en analyse af ledighedsproblemet (præmieret bidrag til Rockwool Fondens prisopgave om arbejdsløsheden). Har i relation til »Finansredegørelsen 92« gennemført en analyse af dagpengesystemet. Arbejder aktuelt med analyser af arbejdsmarkedets strukturproblemer (Troels Østergaard Sørensen).

6.6 Påbegyndte efter færdiggørelsen af studiereformarbejdet på 3. årsprøve etableringen af et afsluttende dels fag i videregående udviklingsøkonomi. Har tilendebragt licentiatprojekt om strukturtilpasning i Afrika og udarbejdet en artikel om projektplanlægning i ulande samt to artikler om Sydafrikas økonomi. Besøgte i sommeren Sydafrika og er i gang med at udarbejde en situations- og perspektivanalyse for dette land (Finn Tarp).

7. Økonometri og anvendt økonomi

(Karsten Albæk, Ellen Andersen, Henning Bjerregaard Bach, Lisbeth Funding la Cour (fra 1/9), Ulrika Enemark, Henrik Hansen, Eskil Heinesen, Christian Hjorth-Andersen, Katarina Juselius (orlov fra 1/6), Tanja Dupont Jørgensen (1/1-31/5), Hans Christian Kongsted, Niels Buus Kristensen (orlov fra 1/3), Niels Kærgård, Axel Mossin).

Gruppen arbejder dels med udvikling af økonometrisk teori og metode, dels med konkrete empiriske undersøgelser på danske talmaterialer. Arbejdet inden for gruppen strækker sig således lige fra projekter med konstruktion og analyse af data til rent teoretiske arbejder vedrørende matematisk-statistiske estimationsmetoder.

7.1 Undersøgelser af det danske arbejdsmarked.

Analyse af ledighedens varighed på individualtal. Deltagelse i nordisk projekt om sammenligning af lønforskelle mellem forskellige industrier. Redegørelse om lære- og praktikpladsproblemet til udvalg under Undervisningsministeriet. Påbegyndt arbejde om løn og beskæftigelse på danske arbejdssteder. Analyse af finansieringsreform på dagpengeområdet. Førstepræmie i Rockwool Fondens priskonkurrence om en analyse af ledighedsproblemet i Danmark (Karsten Albæk).

7.2 Arbejdet med en boligmodel er fortsat, specielt er huslejestrukturen blevet analyseret (Ellen Andersen).

7.3 Deltaget i intern studiekreds vedrørende statistisk analyse af forløbsdata fra arbejdsmarkedet og medforfatter til artiklen: »Ledighedens varighed – en analyse af danske surveydata«, januar 1992. Færdiggjort licentiatafhandling om lønmodtageres arbejdspladsmobilitet (Henning B. Bach).

7.4 Et projekt om nyere makroteori og makroøkonometriske modeller er påbegyndt. Herunder er specielt den økonometriske behandling af finansielle data og problemstillinger i søgelyset (Lisbeth Funding la Cour).

7.5 Der arbejdes på en licentiatafhandling inden for det sundhedsøkonomiske område. I lyset af en stigende politisk interesse i mange lande for øget patientsuverænitet er det formålet at opstille en teori for lægepatient relationen med henblik på at analysere muligheder for at øge patientindflydelsen på markedet for sundhedsydelser og konsekvenserne af forskellige incitamenter med hensyn til efficiens- og lighedsmålsætninger (Ulrika Enemark).

7.6 Et papir om rekursiv estimation i kointegrerede vektorautoregressive modeller (med professor Søren Johansen, IMSKU) er færdiggjort. I samarbejde med Niels Kærgård er der skrevet en artikel om hysterese i den danske ledighed. Endelig er der i samarbejde med Karsten Albæk påbegyndt en empirisk analyse af sammenhængen mellem ledigheden og antallet af ubesatte stillinger (Henrik Hansen).

7.7 har udarbejdet papirer om udledning af og egenskaber ved CES-transaktionsfunktioner i makroøkonomiske rationeringsmodeller. Har arbejdet med estimation af sådanne modeller ved anvendelse af både maximum likelihood kointegrationsmetode og generaliseret momentmetode. Dette arbejde er led i et projekt om nyere makroteori og makroøkonometriske modeller (Eskil Heinesen).

7.8 Forskningsvirksomheden i 1992 har været koncentreret om kulturøkonomi. Det er hensigten at anvende det industriøkonomiske begrebsapparat på en analyse af det danske bogmarked med henblik på at udgive en større samlet fremstilling om dette marked. Der foreligger foreløbig kapiteludkast om forfattere og forlag samt en database til brug for en empirisk analyse af den samlede markedsstruktur (Christian Hjorth-Andersen).

7.9 Ved anvendelse af den multivariate kointegrationsmetode er langtids- og korttidssammenhængen inden for den monetære og reale sektor i den danske og australske økonomi estimeret. Ved hjælp af langtidsestimaterne undersøges eksistensen af kortsigtede uligevægtstilstande i de forskellige sektorer af økonomien. Det er hypotesen, at afvigelser fra disse langtidssammenhænge har væsentlige effekter både på den nominelle og reale vækst i økonomien. Flere metodologisk baserede artikler er i den forbindelse udarbejdet, blandt andet er identifikationsproblematikken i forbindelse med modellens kortsigts- og langsigtsstruktur behandlet (Katarina Juselius).

7.10 Har arbejdet på et projekt om nyere incitamentsstrukturer i miljøpolitikken (Tanja Dupont Jørgensen).

7.11 Der arbejdes på et ph.d.-projekt om teoretiske og empiriske analyser af samspillet mellem pris- og valutakursdannelse. Aktiviteten har været koncentreret om en økonometrisk analyse af prisdannelsen på eksportmarkedet ved anvendelse af kointegrationsmetoder (Hans Christian Kongsted).

7.12 Har afsluttet licentiatstudium om udviklingen i lønstrukturen på det danske arbejdsmarked. Har afsluttet et fællesprojekt om empiriske varighedsanalyser af arbejdsløshed med bl.a. Karsten Albæk (se under denne) og Henning B. Bach (Niels Buus Kristensen).

7.13 Analysen af de langsigtede udviklingsforløb i Danmark er fortsat. Desuden er der arbejdet med de økonomiske teoriers historie også med særligt henblik på danske forhold. Der er brugt betydelige ressourcer på teoretiske og empiriske undersøgelser af de aktuelle økonomiske konjunkturer og af den økonomiske politik (Niels Kærgård).

7.14 Generelle teorier om sociale markedsøkonomier, herunder om innovationer og indkomstdannelse samt om prisdannelse og inflation (Axel Mossin).

8. Andre økonomiske discipliner

(Hector Estrup, Erik Gørtz (halv orlov til 29/2), Anders Ølgaard).

8.1 Fortsat undersøgelser over rationalitetsbegrebet i

økonomisk teori. Herudover arbejdet med en undersøgelse af samfundslæren hos Hume og Smith (Hector Estrup).

8.2 Arbejdet med konkurrenceteoretiske, -økonomiske og -retslige problemstillinger, dels som formand for Konkurrencerådet, og siden da med henblik på at skrive en artikel om emnekredsen (udgives primo 1993). Har endvidere arbejdet med skattepolitiske og generelle økonomisk-politiske problemstillinger (Erik Gørtz).

8.3 Har fortsat arbejdet med en række problemstillinger i den økonomiske politik, bl.a. med henblik på at analysere konflikter mellem forskellige målsætninger. Har herunder behandlet problemstillinger med udgangspunkt i en tre-sektormodel: Udland, indland-offentlig samt indland-privat. Har beskæftiget mig med boligpolitiske emner og endelig fortsat studierne af konsekvenserne af en fortsat europæisk integration i form af Den europæiske Union (Anders Ølgaard).

Anden virksomhed:
Karsten Albæk: Medlem af »Det rådgivende udvalg vedrørende Grønlands økonomi«, nedsat af Statsministeriet. Ellen Andersen: Medlem af Videnskabernes Selskab, Registerrådet, Industriministeriets Erhvervsankenævn, bestyrelsen for den makroøkonomiske model ADAM og Tilsynsrådet for Pressens Finansieringsfond. Jens Bonke: Medlem af OECD Household Production Information Network, af Working Group on Consumer Economics, EEC, af referencegruppe vedr. samfundsvidenskabelig ernæringsforskning, Institut for Human Ernæring, DLV, og af rådet for Læreanstalternes fælles Byplankursus. Jørgen Peter Christensen: Deltager i centerråd m.v. vedr. områdestudier ved Københavns Universitet; bestyrer for Center for Afrikastudier januar-august 1992. Sven Danø: Medlem af ATV og Videnskabernes Selskab. Hector Estrup: Medlem af Videnskabernes Selskab. Birgit Grodal: Medlem af Council for Econometric Society, Council for European Economic Association, styrelsen for Nordisk Forskeruddannelsesakademi, bestyrelsen for Jordbrugsøkonomisk Institut og VUE projektets udvalg vedr. Nøgleoplysninger om forskningen (Undervisningsministeriet). Frank Hansen: Medlem af IAMP. Erik Gørtz: Formand for Konkurrencerådet. Ingrid Henriksen: Medlem af bestyrelsen for Dansk Forening for økonomisk og social Historie. Christian Hjorth-Andersen: Medlem af Folkeuniversitetets Programråd, Nordisk Ministerråds programkomité for miljøforskning og Energiministeriets udvalg vedrørende forskning om energi og samfund. Katarina Juselius: Medlem af Undervisningsministeriets EDB koordinations- og strategiudvalg. Niels Kærgård: Medlem af organisationskomiteen for det årlige danske symposium i anvendt statistik; medlem af bestyrelsen for Nationaløkonomisk Forening, Dansk økonometrisk Selskab og Selskabet for Historie og Samfundsøkonomi; medlem af Det økonomiske Råds formandskab. Kurt Aagaard Nielsen: Medlem af baggrundsgruppe for forskningsprojekt under Arbejdsmarkedsstyrelsen: Almenkvalifikationer i erhvervsuddannelserne. Peter Erling Nielsen: Medlem af Erhvervsankenævnet. Gunnar Persson: Formand for European Historical Economics Society. Troels Østergaard Sørensen: Medlem af »Arbejdsministeriets rådgivende forskningsudvalg«; »Peer« i forbindelse med »Det strategiske Miljøforskningsprogram«; suppleant i »The TEMPUS-Project Coordination Committee«. Niels Thygesen: Bestyrelsesmedlem af Copenhagen International Management Institute (indtil oktober 1992); Associate Senior Research Fellow, CEPS, Bruxelles; President, CEPS Economic Policy Group, Bruxelles; bestyrelsesmedlem i Société Universitaire Européenne de Recherches Financières, Tilburg; medlem af bestyrelsen for Det europæiske Universitetsinstitut Firenze og af dettes strategiske planlægningsgruppe; medlem af Academic Advisory Board, Central European University, Prag; medlem af bestyrelsen for Stimulation Programme in Economic Science, Bruxelles (indtil juni 1992); medlem af den danske komité for Europakollegiet i Brügge; medlem af Scientific Committee, Paolo Baffi Centre for Monetary and Financial Economics, Università Bocconi, Milano; Research Associate, Economic Policy Research Unit, Handelshøjskolen i København; medlem af Scientific Advisory Committee, Centre for Monetary and Banking Studies, Genève. Anders Ølgaard: Medlem af ATV; formand for Boligministeriets udvalg til belysning af udviklingen på boligmarkedet i de kommende år. Hans Aage: Medlem af komiteen for Arne Ryde Symposiet 1992 ved Lunds Universitet med emnet »The Transition Problem«; medlem af koordineringsudvalget for et TEMPUS program med deltagelse af Det økonomiske Universitet i Prag, University of Stirling, Handelshøjskolen i København, DIS Study Program og Københavns Universitet; formand for et udvalg nedsat af Statens samfundsvidenskabelige Forskningsråd til evaluering af økonomisk forskning i Letland.

Udgiver- og redaktionsvirksomhed:
Instituttet udgiver løbende 5 serier memoer: Blå og gul serie (begge arbejdspapirer), grøn serie (undervisningsmateriale), rød serie (Ph.D.-afhandlinger) samt rosa serie (discussion papers). Karsten Albæk: Referee for Scandinavian Journal of Economics. Svend Albæk: Referee for International Journal of Industrial Organization. Birgit Grodal: Referee for Journal of Mathematical Economics and Econometrics. Jan Gunnarsson: Referee for Scandinavian Journal of Management. Erik Gørtz: Medlem af redaktionsråd og referee for Scandinavian Journal of Economics. Frank

Hansen: Fast anmelder ved Mathematical Reviews; referee ved Mathematische Annalen. Ebbe Hendon: Referee for Scandinavian Journal of Economics. Christian Hjorth-Andersen: Redaktionsmedlem for Journal of Consumer Policy; referee for European Journal of Economics. Hans Jørgen Jacobsen: Referee for European Economic Review og Economic Journal. Katarina Juselius: Referee for Journal of International Money and Finance, The Review of Economics and Statistics, Empirical Economics og Journal of Econometrics. Hans Keiding: Associate editor ved Journal of Mathematical Economics og Social Choice and Welfare. Niels Kærgård: I redaktionen for Økonomi og Politik og Nationaløkonomisk Tidsskrift; referee for European Journal of Agriculture Economics. Klavs Lindeneg: Redaktør af »Miljøøkonomi i Norden« og Nordic Journal of Environmental Economics; medlem af redaktionen for European Environment. Kurt Aagaard Nielsen: Formand for Forlaget Sociologis faglige redaktion. Peter Erling Nielsen: Referee for Scandinavian Journal of Economics. Troels Østergaard Sørensen: Referee for Scandinavian Journal of Economics. Hans Aage: Medlem af editorial board for Economics of Planning og af redaktionspanelet for Vindue mod Øst; referee for Journal of Comparative Economics og Scandinavian Journal of Economics.

Gæster ved instituttet:
Følgende gæster har opholdt sig ved instituttet i mere end en måned: Panayotis Pavlopoulos, ph.d.-studerende (University of Athens), finansieret ved SPES-program fra EEC. Njamagjin Tungalaq (Mongoliet), finansieret ved et statsstipendium. Piotr Urbanek (Łódź), finansieret ved et dansk statsstipendium. Lucia W. Antonisen (Holland), finansieret ved et dansk statstipendium.

Instituttet har endvidere haft kortere besøg af følgende udenlandske gæster:
Seppo Honkapohja, Professor (Universitetet i Helsinki). Michael McAleer, Professor (University of Western Australia, Perth). Finn Kydland, Professor (Carnegie Mellon University, Pittsburgh, PA). Pavel Dvořak (Tjekkoslovakiet). Maie Pihlamägi (Det estiske Videnskabsakademi, Tallinn). Paolo Paruolo (University of Bologna). Salvador Barberà, Professor (Universitat Autónoma de Barcelona). Bhaskar Dutta (Indian Statistical Institute, New Delhi). Harry Zarenda, Senior lecturer (University of Witwatersrand, Johannesburg). Alan Manning, Professor (London School of Economics). Rolf Ohlsson, Professor (Lunds Universitet). Oded Stark, Professor (Israel). Egbert Dierker, Professor (Universitetet i Wien). Guillermo Owen, Professor (Naval Postgraduate School, California). David F. Hendry, Professor (Nuffield College, Oxford). Vladimir Matvenko (Praha). Lucja Tomaszewicz, ass. Professor (Łódź). Michael Maschler, Professor (Hebrew University of Jerusalem). Roman Frydman, Professor (New York University). Michael D. Bordo, Professor (The State University of New Jersey, USA). John Toye, Direktør (Institute of Development Studies, Brighton, UK). Angus Maddison, Professor (University of Groningen, Holland). Hans Brems, Professor (University of Illinois). Thorsten Hens (Bonn University). Robert Z. Aliber, Professor (University of Chicago). Jeffrey I. Round (University of Warwick, UK). David Schmeidler, Professor (Tel Aviv University). Herman van Dijk, Professor (Erasmus University, Rotterdam). Frank Kleibergen (Erasmus University, Rotterdam). Bennett Harman, Director (Office of the U.S. Trade Representative, USA). Avner Shaked, Professor (Bonn University). Petr Jezek (Praha).

Gæsteforelæsninger, kongresforedrag m.v.:
Svend Albæk: Indlæg ved Econometric Society's møde i Bruxelles. Henning Bach: Fremlagt artikel ved symposium i Århus. Jens Bonke: Gæsteforelæsninger på Handelshøjskolen i København og Danmarks Lærerhøjskole; fremlagt papirer på konferencer i Amsterdam, Rom og Flims, Schweiz; foredrag på forskningskonference i Middelfart og Hjørlunde. Anders Borglin: Præsenteret arbejde ved Econometric Society's møde i Bruxelles. Hector Estrup: Foredrag ved teorihistorikerkonference i Rungsted. Birgit Grodal: Gæsteforelæsninger ved universiteterne i Wien, Graz, Stockholm, Århus og Cambridge, England, samt ved CORE, Belgien, og IMPA, Brasilien; foredrag på Bo-Wo, Tyskland, European Economic Association's kongres i Dublin, og konference ved CORE, Belgien; inviteret plenumforelæsning på International Economic Association's 10. World Congress. Erik Gørtz: 5 foredrag forskellige steder i Danmark. Ingrid Henriksen: Præsenteret konferencepapir på Hindsgavl Slot. Christian Hjorth-Andersen: Foredrag i Forth Worth, Texas, og i Nationaløkonomisk Forening. Katarina Juselius: Gæsteforelæsninger ved universiteterne i Lund og Århus; workshop-foredrag ved CORE, Belgien; arrangeret workshops i Venezia og i Gol, Norge; foredrag ved Econometric Society's europæiske kongres i Bruxelles, ved en konference i Marseille og ved det danske økonometrikermøde på Sandbjerg Slot. Hans Chr. Kongsted: Indlæg ved workshops i København og Venezia. Niels Kærgård: Forelagt papirer på teorihistorikerkonference i Rungsted, konference i Łódź, Polen, og symposier i Göteborg og Århus. Kurt Aagaard Nielsen: Gæsteforelæsning ved Danmarks Tekniske Højskole og seminar for gæster fra Baltikum; fremlagt papir på sociologisk konference i Wien. Peter Erling Nielsen: Præsenteret papir ved konference i Helsingfors. Gunnar Persson: Gæsteforelæsning i Leuven, Belgien; kongresforedrag i Flims, Schweiz. Christian Schultz: Gæsteforelæsninger ved Aarhus

Universitet og Harvard University. Troels Østergaard Sørensen: Gæsteforelæsninger og konferenceoplæg ved indenlandske seminarer. Niels Thygesen: Gæsteprofessor ved Banca d'Italia i Rom, februar-marts. Torben Tranæs: Gæsteforelæsning ved Aarhus Universitet; forelagt konferencepapir i Stony Brook, N.Y. Anders Ølgaard: Gæsteforelæsning på Kaunas University of Technology, Litauen. Hans Aage: Gæsteforelæsninger ved universiteterne i Stockholm og Roskilde; foredrag ved DJØF's efteruddannelseskurser; kongresforedrag i Odense og Bangalore, Indien, og ved 2nd EACES Conference samt Arne Ryde Symposium.

Rejser iøvrigt:
Ebbe Hendon: 5 ugers ophold ved Tel Aviv Universitet. Niels Thygesen: Bogen European Monetary Integration har givet anledning til en række præsentationsseminarer i Bruxelles, Paris, Rom, Frankfurt, Madrid og Lissabon samt ved en række førende universiteter i USA (Harvard, Princeton, Georgetown) og i Japans centralbank. Torben Tranæs: Summer School på State University of New York, Stony Brook, og Dronninglund (AUC).

Stab:
VIP: Antal årsværk: 60.
Professorer: Ellen Andersen, Sven Danø, Hector Estrup, Birgit Grodal, Erik Gørtz, Christian Hjorth-Andersen, Hans Keiding, Niels Thygesen, Karl Vind, Anders Ølgaard.
Lektorer: Karsten Albæk, Anders Borglin, Jørgen Peter Christensen, Jørgen Estrup, Christian Groth, Jan Gunnarsson, Frank Hansen, Ingrid Henriksen, Hans Jørgen Jacobsen, Katarina Juselius, Niels Kærgård, Klavs Lindeneg, Jørgen Birk Mortensen, Axel Mossin, Peter Erling Nielsen, Søren Bo Nielsen, Gunnar Persson, Christian Schultz, Troels Østergaard Sørensen, Finn Tarp, Thorbjørn Waagstein, Hans Aage.
Adjunkt: Henning Bjerregaard Bach.
Seniorstipendiater: Svend Albæk, Eskil Heinesen, Niels Buus Kristensen, Henrik Lando, Birgitte Sloth.
Kandidatstipendiater: Peter Brixen, Henrik Hansen, Ebbe Hendon, Jens Leth Hougaard, Hans Chr. Kongsted, Carsten Krabbe Nielsen, Lise Nielsen, Poul Martin Rasmussen, Birgitte Sloth, Karsten Stæhr, Torben Tranæs.
Forskningsstipendiater: Jens Bonke, Lisbeth Funding la Cour, Ulrika Enemark, Eskil Heinesen, Jens Leth Hougaard, Lasse Møller, Kurt Aagaard Nielsen, Poul Martin Rasmussen.
Introduktionsstipendiater: Thomas Bue Bjørner, Inger Brisson, Peter Hjertholm, Lars Jørgensen, Tanja Dupont Jørgensen, Anders Stouge, Karsten Stæhr.
Projektstipendiat: Peter Herskind.

TAP: Antal årsværk: 13½.
Aase Andersen, Henning Asmussen, Anne Lise Bagge, Karin Eriksson, Jette Florin, Edda Geil, Anne-Marie Kühl Hansen, Hanne Hansen, Rigmor Lundgaard, Grethe Mark, Else Marie Pedersen, Lene Wagner Petersen, Vibeke Ring, Bjarne Skarin, Pia Lund Vestergaard.

Ph.d. afhandlinger:
Afhandlingens opbevaringssted angives i parentes efter titlen.
Elkjær, Jørgen Ravn: Entreprenører, markeder og hierarkier (Økonomisk Institut).
Heinesen, Eskil: Makroøkonomiske rationeringsmodeller baseret på aggrering af mikro-markeder, og estimation af sådanne modeller (Økonomisk Institut).
Kristensen, Niels Buus: Lønstrukturens udvikling på funktionærområdet i Danmark (Økonomisk Institut).
Sloth, Birgitte: Topics in Game Theory: Fictitious Play and Majority Voting (Økonomisk Institut).
Wunder, Sven: Dutch Disease Theory and the Case of Colombia (Økonomisk Institut).

Specialer:
Adelkilde, Ole H.: Makroforbrug.
Andersen, Hanne Friis: Effekter af monetær integration.
Andersen, Jane Soli: Forskellige befolkningsgruppers pensionsvilkår de kommende år og finansieringen heraf.
Andersen, Jens Lund; Jensen, Klaus Jørn: Efficiente kapitalmarkeder.
Andersson, Liselotte W.: Medicinalindustrien i lyset af EF's indre marked. – Behovet for regulering.
Bendixen, Henrik: Små og store virksomheder. En mikroøkonomisk og makroøkonomisk belysning af et dansk strukturproblem.
Bergholz, Martin G.: Mortgage-Backed Securities.
Bille, Steen: Public Choice Teorien – En redegørelse og kritik af James M. Buchanans synspunkter.
Bjerregaard, Chr. M.: Japanske ledelsesprincipper.
Bjørner, Thomas B.: Vækst, handel og handelspolitik i udviklingslandene. – Implikationer af ny endogen vækstteori.
Bock, Claus Reiersen: A Macroeconomic Wage Setting Relation – Labour Market Clearing, Persistence or Asymmetric Persistence. An Empirical Investigation Using Danish Labour Market Data.
Bogh, Peter: Ungarns økonomi i den socialistiske periode – erfaringer og den sidste socialistiske reformfase.
Brisson, Inger Edith: Packaging Waste: Stringent Recycling Rates or Simple Economic Instruments?
Brorsen, Kristian: Muligheder for skattearbitrage.

Brønnum, Jan: Danske virksomheders mobilitet 1960-1976 – en statistisk analyse.
Burlingame, Scott M.: Strategic Planning and Competitive Strategy.
Callesen, Poul: Realrenteafgiftslovens indflydelse på pensionsopsparing og kapitalmarked.
Christensen, C. Gullak: Udlicitering af offentlige driftsopgaver – i et dansk perspektiv.
Christensen, Gert M.: Finanspolitisk koordinering på vej mod ØMU.
Christensen, Liselotte; Sørensen, Thomas Førby: Udviklingstendenser i det internationale monetære system med udgangspunkt i den europæiske debat.
Christensen, Søren H.: Arbejdsløshed. En analyse ved fastprismodelestimation og undersøgelse af løndannelsen.
Cordsen, Ole S.R.: Rationelle forventninger & læreprocesser.
Duedahl, Niels: Finansafdelinger i erhvervsvirksomheder – en undersøgelse af deres oprindelse, funktion og betydning.
Duer, Hanne Esme: Et livsforsikringsselskabs porteføljevalg – introduktion af surplus-optimering.
Dunning, Anna Marina: Iværksættere og iværksætterpolitik med fokus på kvindelige iværksættere.
Elkjær, Thomas: Den danske velfærdsstat.
Erichsen, Stig R.: En dynamisk tilpasningsmodel for dansk landbrug.
Fels, Lena: Det internationale handelssamarbejde set i lyset af nyere handelsteori.
Filippini, Anne Mette D.P.: Hostile Takeovers – the Market for Corporate Control in the UK.
Garby, Mette: Empirisk analyse af udviklingen i pengeinstitutters indtjeningsevne i 1980'erne i udvalgte lande.
Hallam, Anne Berit: Værdisættelse af miljøgoder: Den afhængige valueringsmetode.
Hamburger, Lis; Næraa, Trine: Namibia og regional integration.
Hansen, Karsten V.; Mortensen, Thomas Grube (stud.merc.): Agentproblemer – under hensyntagen til selskabets kapitalstruktur.
Hansen, Klaus D.: Den danske fødevareindustris tilpasning til det indre marked.
Hansen, Lisbeth Roland: Teknologisk forandring – videnudvikling i og mellem virksomheder.
Haugel-Nielsen, B.: Fusioner og virksomhedsovertagelser.
Haumann, Karen: Japanese Direct Investment in the European Community's Manufacturing Industries: A Study of the Motives and Impacts.
Heinrichson, Rune: Prisfastsættelse af Caps, Floors og Swaptions.
Henriksen, Gitte: Endogen vækst og komparative fordele.
Herskind, Anders: Performancemåling i en pensionskasse.
Herskind, Peter: Market Efficiency: Rationality, Aggregation, and Excess Volatility.
Hertel, Poul Martin: German Leadership of the European Monetary System: An Analytical Approach to Consequences of Low Inflation Preferences.
Hjertholm, Poul: The EEC Merger Policy: A General Assessment.
Hochreuter, Henrik L.: Dansk Industripolitik i et historisk perspektiv. – Belyst ud fra en økonomisk, politisk og institutionel forståelsesramme.
Hoen, Anders Myssen: Prisfastsættelse af selskaber ud fra Cash Flow baserede vurderingsmodeller.
Hoffmann, Marina: Effekter af erhvervsrelateret efteruddannelse – en teoretisk og empirisk belysning af den danske efteruddannelsesindsats.
Holm, Anne Ellersgaard: ØMU – Et optimalt valutaområde. Implikationer vedrørende den makroøkonomiske stabilitet.
Holm, Beatrice: Multifiber Arrangementet og dets effekt på u-lande.
Holst, Elisabeth: Afdækning af en virksomheds rente- og valutarisiko: – måling af risiko og instrumenter til afdækning.
Hussain, Mohammad A.: Makroforbrugsfunktioner: Teori og empiri.
Hutters, Pia: Kooperativ versus individuel forskning og udvikling i højteknologiske virksomheder.
Hylleberg, Jan Serup: Subsidiaritetsprincippet og arbejdsmarkedsteori set i lyset af europæisk integration.
Høj, Liselotte: En stabil valuta i Europa. ECU'ens rolle fra EMS til ØMU.
Ivarsson, Evy L.; Nilsson, Erling: OPEC. Kartellet og olien.
Jallbjørn, John: Analyse af bryggeribranchen.
Jensen, Birgit; Munch-Petersen, Lisbeth: Internationale økonomiske sanktioner.
Jensen, Dorthe: Analyse af »Adelsvældens grundlag« – et demografisk studie af en historisk befolkningsgruppe.
Jensen, Helle: Efficient ressourceanvendelse i sygehussektoren – bør finansieringen af sygehuse følge patienterne?
Jensen, Janne Dyrlev: Aspekter af internationalt porteføljevalg.
Jensen, Jon: Dynamiske faktorefterspørgselsmodeller. Anvendt på dansk industri.
Jensen, Suzanne E.K.: Den amerikanske pengeinstitutsektor og dens fremtidige strategi.
Jespersen, Dorte Tofte: Decentralisering i den kommunale organisation.
Jørgensen, Carina Hilt: Patenter og produktstandarder som strategiske etableringsbarrierer.
Jørgensen, Karin: Stabilisering og strukturtilpasning i Afrika syd for Sahara.
Jørgensen, Lars: Økonomisk integration og politik i et regionalt europæisk og globalt perspektiv.

Kjeldgaard, Margit: Bloktilskud og mellemkommunale udligningsordningers virkning på Københavns Kommunes økonomi.

Knudsen, Laust: Førtidspension og efterlønsordninger i Danmark.

Kofod, Robert Kelvin: Økonomisk integration og regional industripolitik i SADCC regionen.

Kofoed, Maj-Britt M.: Danske virksomheders kapitalstruktur – en teoretisk og empirisk analyse.

Kristensen, Ida Brønden: Puljeordninger i statens lønpolitik.

Kyhn, Morten: Brugerbetaling – Efficiens og fordeling.

Larsen, Stig Munck: Konsekvenser af monetær og finansiel integration i EF – herunder for banksektoren.

Lassen, Carsten: Praktisk styring af valutarisici i et pengeinstitut. – Belyst via Finanstilsynets sandsynlighedsmodel.

Lauritsen, Asger Stig B.: Faktorer i en virksomheds prisfastsættelse af andre virksomheder, der ønskes overtaget.

Laustsen, John Reimer: Komparative virksomhedsstrukturer. Nyere organisationsteori i USA og USSR. (The Soviet and American Enterprise. A Comparative Economic Analysis).

Lehmann, Thomas: Uruguay-runden med særlig henblik på landbrugsaspektet. En udfordring for GATT-systemet.

Leth, Jesper Bursøe: Using Multiple Factors in the Pricing of Risky Assets: Arbitrage pricing Theory and the MFM.

Lunding, Carsten: Servicesektoren i Økonomisk Teori.

Lærkholm, Susanne: Vurdering af hensættelser i kreditinstitutter.

Løkke, Susanne: Privatiseringsprocessen i Østeuropa i internationalt perspektiv.

Madsen, Birgitte B.: Ratings og informationel efficiens.

Melchiorsen, Lau M.: Ørestaden – Finansiering og fremtid.

Michaelsen, Klaus B.: En kritik af den moderne porteføljeteori.

Mikkelsen, Lotte Ann S.: Ubalance på USA's betalingsbalance – teori og analyse.

Modeweg-Hansen, Helene: Den daglige avis. Det daglige brød. – En økonomisk analyse af dagbladsbranchen og rugbrødsbranchen.

Mortensen, Egon B.: Internationale transfereringer. Bytteforholds- og velfærdsvirkninger.

Mortensen, Kjeld B.: Sir James Steuart's politiske økonomi.

Mortensen, Pauli G.: Pengepolitiske instrumenter i Tyskland, Storbritannien og Danmark – Problemer ved overgangen til en monetær union.

Muller, Carole E.: Produktivitetsanalyser som beslutningsgrundlag for udgiftspolitikken i sygehussektoren.

Munch-Holbek, Niels W.: Brasiliens vækst- og industrialiseringsproces, med særlig vægt på handelsregime og allokeringsproblemer.

Myrup, Kristian Væver: Pricing a Sycurve Option for the Danish Market.

Nielsen, Anna C. Skak: Integration of Central European Countries in the European Community: The Case of Hungary.

Nielsen, Bo Chr.: Asymmetrisk information og kreditrationering. Moral hazard og adverse selektion fænomener.

Nielsen, Claus H.: Strukturforandringer.

Nielsen, Connie: Barro neutralitet.

Nielsen, Jack: Makropengeefterspørgslen. Teori og internationale erfaringer.

Nielsen, René Reimer: Værdianalysen anvendt i praksis.

Nissen, Claus Fadum: Europas Rolle i en posthegemonisk global sammenhæng.

Olsen, Inge Kirstine: Variabelt forrentede obligationer i Danmark.

Olsen, Søren Steen: Privatisering i Østeuropa – baggrund og perspektiver.

Olsgaard, Lisbeth: En analyse af reformbehovet i EF's landbrugspolitik.

Otte, Jesper Stahl K.: Internationale institutioner i europæisk sikkerhedspolitik.

Pedersen, Gitte Wallin; Petersen, Morten Helveg: Politisk stabilitet og økonomisk udvikling i vesteuropæiske lande siden 1945.

Pedersen, Søren: Omfanget af den skjulte økonomi i Danmark.

Petersen, Niels F.: Varighedsanalyse af iværksætterydelsen.

Petersen, Sune Visti: Strukturtilpasning og GAP-modeller. Den udviklingsøkonomiske debat med udgangspunkt i Afrika syd for Sahara.

Pockenauer, Ernst T.: Koordination af finans- og skattepolitik i EF.

Povlsen, Louise C. Øster: Museumsvirksomhed i Danmark. Case: Statens Museum for Kunst & Louisiana.

Preisler, Jacob: Reserve valutaer og valuta reserver.

Rasborg, Sune: Udviklingen af større virksomheders finansafdelinger – Pengeinstitutternes ændrede rolle.

Rasmussen, Boris; Sørensen, Henrik S.: Pension og opsparing.

Rasmussen, Jesper: Det Indre Marked/ØMU – beskæftigelses- og arbejdsløshedsperspektiver.

Rattleff, Pernille: Offentlige goder og free ridere – problemer og løsningsmuligheder.

Rosenqvist, Alex Ø.: Feudalismen i Frankrig og England, år 900-1500.

Rostell, Klaus: »Betalingsbalance og udlandsgæld« i

en lille åben økonomi – specielt med henblik på den offentlige sektor.

Rubinstein, Christian: Frivillige eksportrestriktioner.

Røjkjær, Frederikke M.: Industrial Growth and its Effects on Development in Cameroon.

Salhøj, Lars Peter: Den fremtidige beskatning af kapitalindkomst.

Saunte, Jesper: En teoretisk analyse af virksomhedens kapitalfremskaffelse.

Schelde, Anders Ole: Det danske futures- og optionsmarked.

Schmidt, Kristian: Usynlig hånd eller synlig knytnæve – tilpasningsvanskeligheder i europæisk industri mellem integration og globalisering.

Schultz-Møller, Louise: Europæiske centralbankers uafhængighed – set i lyset af et europæisk centralbank system.

Secher, Anders Mørch: En økonometrisk analyse af dansk industrieksport 1978-1986.

Silau, Lars Chr.: Udbyttepolitik & beskatning. Med særligt henblik på Københavns Fondsbørs.

Simonsen, Henrik D.: Imperfekt konkurrence i en åben økonomi.

Simonsen, Michael K.: Liberalisering af offentlige indkøb som led i nedbrydelsen af non-tariff barriers i det indre marked.

Sjøberg, Anne: Effektmåling af efterudannelse på det danske arbejdsmarked.

Skou, Niels: Værdifastsættelse af virksomheder – Den praktiske værdifastsættelse ved brug af risk adjusted rate of return.

Sorrn-Friese, Lars C.: Opsparing, investering og udlandsgæld med henblik på den danske udvikling i tiden efter 1960.

Stark, Torben: Borgerløn i Danmark – i liberal/markedsøkonomisk sammenhæng.

Stouge, Per Anders H.S.: Økonomiske omkostninger ved CO_2-reduktion.

Strunck, Joy: Arbejdsløshedens, lønnens og uddannelsens indflydelse på mobilitet.

Stæhr, Karsten M.: Problems Facing a Disinflationary Stabilization Policy: The Modern Theory of Monetary Policy Games.

Suadicani, Michael: Lånestrategi og porteføljestyring – med særlig henblik på tekniske porteføljemodeller.

Sørensen, Lisa: Arbejdsmarkedspolitikkens indvirkning på arbejdsløsheden – En sammenlignende undersøgelse af arbejdsmarkedspolitikkens indvirkning på arbejdsløshedens omfang i Danmark og Sverige.

Sørensen, Marianne: Samvariation mellem produktion og pengemængde. – En teoretisk og empirisk undersøgelse.

Thomassen, Ken E.: Uddannelsesstøtte i Danmark.

Thomsen, Jens Bødker: Inddelingsreform, aspekter vedrørende en kommunalreform.

Uhrenholdt, Niels Chr.; Jensen, Per (stud.merc.): Det danske aktiemarked – med særlig henblik på stemmedifferentierede aktier.

Vendelboe, Kristian: Velfærdsimplikationer af en decentral offentlig sektor med udligningsordninger.

Weng, Charlotte: Fremtidsperspektiver for små og mellemstore danske virksomheder inden for møbelbranchen – i lyset af EF's indre marked.

Westergaard, Poul: Forklaringer på væksten i den offentlige sektor.

Woller, Leif: Vehicle Routing Problems.

Yde, Ida Vester: Arbejdsløshed, hysteresis og outsiderproblemer.

Østergaard, Søren B.: Styringsmidler og barrierer for fremme af renere teknologi.

Publikationer:

Aage, Hans: Konkurrence mellem TV-stationer. Nationaløkonomisk Tidsskrift, Festskrift til Sven Danø og P.Nørregaard Rasmussen II, Bd. 130, nr. 2, s. 245-54, København 1992.

–: The Baltic Republics. i: The Soviet Economy under Gorbachev, R. Weichhardt, s. 146-166, Bruxelles 1992.

–: Økonomiske aspekter af forholdet mellem Sovjetunionen og Tyskland. i: Mellem Bonn og Moskva. Før og efter den tysk-sovjetiske traktat d. 9. november 1990, E. A. Andersen & M. Dalsgaard, s. 69-76, København 1992.

–: Unionen og den økonomiske vækst. i: Unionen og Danmark – demokrati, økonomi og miljø, K. Lemberg, s. 156-171, København 1992.

–: Poland. i: Reform in Eastern Europe and the Developing Country Dimension, C. Stevens & J. Kennan, s. 114-27, London 1992.

–: Convergence of Preferences, Proposals, and Prospects. i: Convergence and System Change. The Convergence Hypothesis in the Light of Transition in Eastern Europe, B. Dallago, H. Brezinski & W. Andreff, B. Dallago, H. Brezinski & W. Andreff, s. 171-193, Dartmouth 1992.

–: Økonomer og økologi. Samfundsfagsnyt 96, s. 15-19, København 1992.

–: Holdningsskred som drivkraft for revolutionerne i 1989. Økonomi & Politik 65, s. 22-35, København 1992.

–: Panel 13.2: Economics. i: Latvian Research 1992: An International Evaluation, Hans Aage, Fredrik Pitzer-Jørgensen, Frederic L. Pryor og Christen Sørensen et al, s. 621-671, København 1992.

–, et al: Sustainable Transition (Working Paper 1992, no.10). Odense Universitet 1992, 65 s.

Albæk, Karsten, Madsen, Erik Strøjer, Pedersen, Kurt: Veje til fuld beskæftigelse. i: Kampen mod ledigheden, K. Albæk m.fl., s. 1-121, København 1992.

–, Bach, Henning Bjerregaard, Kristensen, Niels

Buus, Larsen, Anders Holm: Ledighedens varighed – en analyse af danske survey data. i: Symposium i Anvendt Statistik, Søren Boelskifte, s. 309-34, København 1992.

–: Finansieringen af arbejdsløshedsunderstøttelsen. Nationaløkonomisk Tidsskrift, Festskrift til Sven Danø og P.Nørregaard Rasmussen I, Bd. 130, nr. 1, s. 88-98, København 1992.

Albæk, Svend: On Nash and Stackelberg Equilibria when Costs are Private Information. i: Nordic Contributions in Industrial Economics: Internal Efficiency, Information Transmission and Oligopoly Competition, Rune Stenbacka (ed.), s. 7-46, Åbo, Finland 1992.

–: Recherches Economiques De Louvain. Endogenous Stackelberg Leadership when Costs are Private Information 'Vol. 58, No. 1, s. 75-84, Louvain-la-Neuve, Belgien 1992.

–: Upstream Pricing and Advertising Signal Downstream Demand. Institutpublikation 1992, 17 s.

–: Endogenous Timing in a Game with Incomplete Information. Institutpublikation 1992, 25 s.

Andersen, Ellen: En bedre boligmodel. Nationaløkonomisk Tidsskrift, Festskrift til Sven Danø og P.Nørregaard Rasmussen I, Bd. 130, nr. 1, s. 181-88, København 1992.

–: En økonometrisk undersøgelse af økonomisk vækst. Nationaløkonomisk Tidsskrift Bd. 130, nr 3, s. 407-415, København 1992.

Bonke, Jens: Diskrimination – lønforskelle mellem kvinder og mænd. Nationaløkonomisk Tidsskrift, Festskrift til Sven Danø og P.Nørregaard Rasmussen I, Bd. 130, nr. 1, s. 169-77, København 1992.

–: Christer Sanne, Hur Mycket arbete behövs? Scandinavian Housing and Planning Research 9, s. 61-63, Gävle 1992.

–: Kvinder skaber lighed. Samfundsøkonomen 3, s. 15-20, København 1992.

–: Distribution of Economic Resources – Implications of Including the Household Production. Review of Income and Wealth Vol. 38, No. 3, s. 182-293, New York, USA 1992.

–: Life time income of men and women – the case in Denmark. Journal of Consumer Studies and Home Economics 16, s. 1-14, Cardiff, England 1992.

–: Choice of Foods – allocation of time and money, household production and market services. Institutpublikation 1992, 64 s.

Borglin, Anders: Savage's Independence Axiom and the Von Neumann-Morgenstern Substitution Axiom. Nationaløkonomisk Tidsskrift, Festskrift til Sven Danø og P.Nørregaard Rasmussen II, Bd. 130, nr. 2, s. 267-75, København 1992.

–: Review Questions to Mikro, 2.årsprøve. Undervisningsnoter fra Økonomisk Institut 48. Institutpublikation 1992, 28 s.

Christensen, Jørgen Peter: Om udviklingen i løn og realløn for byarbejdere i Danmark i årtierne op til 1870. Nationaløkonomisk Tidsskrift, Festskrift til Sven Danø og P.Nørregaard Rasmussen II, Bd. 130, nr. 2, s. 381-90, København 1992.

–: Om Lønudviklingen for byarbejdere i Danmark 1830-1870. Blå memoserie. Institutpublikation 1992, 144 s.

Danø, Sven: Reflections on the Frisch-Johansen Tradition in the Theory of Production. i: Nonlinearities, Disequilibria and Simulation. Proceedings of the Arne Ryde Symposium on Quantitative Methods in the Stabilization of Macrodynamic Systems. Essays in Honour of Björn Thalberg, s. 74-81, London 1992.

Elkjær, Jørgen Ravn: Entreprenørbegrebet. Nationaløkonomisk Tidsskrift, Festskrift til Sven Danø og P.Nørregaard Rasmussen II, Bd. 130, nr. 2, s. 309-15, København 1992.

Enemark, Ulrika: Frit sygehusvalg. Nationaløkonomisk Tidsskrift, Festskrift til Sven Danø og P.Nørregaard Rasmussen II, Bd. 130, nr. 2, s. 235-44, København 1992.

Estrup, Hector: Regelrespekt og rationalitet. Nationaløkonomisk Tidsskrift, Festskrift til Sven Danø og P.Nørregaard Rasmussen II, Bd. 130, nr. 2, s. 287-97, København 1992.

–: Ret of Samfund hos Hume, Smith og Steuart. i: Etik, marked og stat, Nicolai Juul Foss & Peter Kurrild Klitgaard (eds), s. 47-72, København 1992.

Grodal, Birgit: On Distributional Assumptions in Demand Theory. Nationaløkonomisk Tidsskrift, Festskrift til Sven Danø og P.Nørregaard Rasmussen II, Bd. 130, nr. 2, s. 327-37, København 1992.

–: Økonomisk teori og kvinder. i: Køn og Kvindelighed i Samfundsvidenskaberne, s. 21-33, København 1992.

–, Hildenbrand, Werner: Cross-Section Engelcurves, Expenditure Distributions and the "Law of Demand". i: Aggregation, Consumption and Trade: Essays in Honor of H.S.Houthakker, Amsterdam 1992.

Groth, Christian: Endogen teknologisk udvikling. Nationaløkonomisk Tidsskrift, Festskrift til Sven Danø og P.Nørregaard Rasmussen II, Bd. 130, nr. 2, s. 350-59, København 1992.

–: Comment. i: Business Cycles: Theory, Evidence and Analysis, N. Thygesen and K. Velupillai (Eds.), s. 200-204, London 1991.

–: Noter til Blanchard & Fischer, hæfte 1 (undervisningsnoter fra Økonomisk Institut 34). Institutpublikation 1992, 52 s.

–: Noter til Blanchard & Fischer, hæfte 2 (undervisningsnoter fra Økonomisk Institut 39). Institutpublikation 1992, 98 s.

–: Noter til Blanchard & Fischer, hæfte 3 (undervis-

ningsnoter fra Økonomisk Institut 44). Institutpublikation 1992, 8 s.
–: Noter til Blanchard & Fischer, hæfte 4 (undervisningsnoter fra Økonomisk Institut 46). Institutpublikation 1992, 21 s.
Gunnarsson, Jan: Politics and Markets. A case-study of planning and learning in mixed economies. København 1992, 136 s.
–: How Rational Are Business Firms? Nationaløkonomisk Tidsskrift, Festskrift til Sven Danø og P.Nørregaard Rasmussen II, Bd. 130, nr. 2, s. 316-23, København 1992.
Gørtz, Erik: Sverige i EMS? Nationaløkonomisk Tidsskrift, Festskrift til Sven Danø og P.Nørregaard Rasmussen I, Bd. 130, nr. 1, s. 39-47, København 1992.
–, Olesen, Mogens Nørgaard: Introduktion til Lineær Algebra. 2. udgave. Undervisningsnoter, Økonomisk Institut , s. 185, København 1992.
–: Functions of Matrices with Nonnegative Entries. Linear Algebra and Its Applications 166, s. 29-43, New York 1992.
–: The Moyal Product and Spectral Theory for a Class of Infinite Dimensional Matrices. RIMS, Kyoto University 26, s. 885-933, Kyoto 1990.
Hansen, Henrik: Rekursiv Estimation i Kointegrerede Systemer. i: Symposium i Anvendt Statistik, Søren Boelskifte (red.), s. 57-70, Århus 1992.
–, Johansen, Søren: Recursive Estimation in Cointegrated VAR-Models. Institutpublikation 1992, 20 s.
Heinesen, Eskil: En rationeringsmodel for produktion og beskæftigelse i danske byerhverv. Nationaløkonomisk Tidsskrift, Festskrift til Sven Danø og P.Nørregaard Rasmussen I, Bd. 130, nr. 1, s. 140-49, København 1992.
–: Ph.d.afhandling: Makroøkonomiske rationeringsmodeller baseret på aggregering af mikro-markeder: Teori og estimation. Institutpublikation 1992.
–: CES Transaction Functions in Macroeconomic Rationing Models. Institutpublikation 1992, 23 s.
–: A Note on the Simple Two-Variable CES Transaction Function in Macroeconomic Rationing Models. Institutpublikation 1992, 11 s.
Hendon, Ebbe, Jacobsen, Hans Jørgen, Sloth, Birgitte, Tranæs, Torben: An Introduction to Decision Making When Uncertainty Is Not Just Risk. Nationaløkonomisk Tidsskrift, Festskrift til Sven Danø og P.Nørregaard Rasmussen II, Bd. 130, nr. 2, s. 276-86, København 1992.
–, Jacobsen, Hans Jørgen, Sloth, Birgitte: Fictitious Play and the Interpretation of Mixed Strategy Equilibria. Nationaløkonomisk Tidsskrift, Festskrift til Sven Danø og P.Nørregaard Rasmussen II, Bd. 130, nr. 2, s. 298-308, København 1992.
–, Jacobsen, Hans Jørgen, Sloth, Birgitte: The One-Deviation Principle for Sequential Rationality. Institutpublikation 1992, 14 s.
–, Jacobsen, Hans Jørgen, Sloth, Birgitte, Tranæs, Torben: Expected Utility under Uncertainty. Institutpublikation 1992, 36 s.
–, Jacobsen, Hans Jørgen, Nielsen, Michael Teit, Sloth, Birgitte: Learning, Tracing and Risk Dominance. Institutpublikation 1992, 16 s.
Henriksen, Ingrid: Bonde eller homo oeconomicus? Fortid og Nutid 1, s. 46-51, Odense 1992.
–: Struktur, effektivitet og fleksibilitet. Nationaløkonomisk Tidsskrift, Festskrift til Sven Danø og P.Nørregaard Rasmussen II, Bd. 130, nr. 2, s. 391-400, København 1992.
–: En introduktion til Tysklands økonomiske historie. Fra Zollverein til første verdenskrig. Undervisningsnoter fra Økonomisk Institut, Københavns Universitet 45, s. 85, 1992.
Hjorth-Andersen, Christian: Thaliametrics – A case study of the Copenhagen Theatre Market. i: Cultural Economics, Ruth Towse & Abdul Khakee (eds.), s. 257-66, Berlin 1992.
–: Den kulturelle rigdom som et økonomisk problem. Nationaløkonomisk Tidsskrift, Festskrift til Sven Danø og P.Nørregaard Rasmussen I, Bd. 130, nr. 1, s. 206-12, København 1992.
–: Økonomisk stabilitet. Nationaløkonomisk Tidsskrift 130 (3), s. 127-29, København 1992.
–: Alternative Interpretations of Price-Quality Relations. Journal of Consumer Policy 15 (1), s. 71-82, København 1992.
Hougaard, Jens Leth, Møller, Lasse: På kant med Rawls. Nationaløkonomisk Tidsskrift, Festskrift til Sven Danø og P.Nørregaard Rasmussen II, Bd. 130, nr. 2, s. 370-78, København 1992.
Jacobsen, Hans Jørgen, Schultz, Christian: Unequal Pay for Equal Work. Nationaløkonomisk Tidsskrift, Festskrift til Sven Danø og P.Nørregaard Rasmussen I, Bd. 130, nr. 1, s. 160-68, København 1992.
–, Schultz, Christian: The Scandinavian Journal of Economics. Decreasing Unemployment Increases Welfare Vol. 94, No. 3, s. 491-496, Cambridge, USA 1992.
Johansen, Søren, Juselius, K.: Identification of the Long-Run and the Short-Run Structure. An Application to the ISLM Model. Preprint 3, s. 35, Københavns Universitet 1992.
Juselius, Katarina: On the Empirical Verification of the Purchasing Power Parity and the Uncovered Interest Rate Parity. Nationaløkonomisk Tidsskrift, Festskrift til Sven Danø og P.Nørregaard Rasmussen I, Bd. 130, nr. 1, s. 57-66, København 1992.
–, Hargreaves, Colin: Long-Run Relations in Australian Monetary Data. i: Macroeconomic Modelling of the Long Run, , s. 249-285, London 1992.
–: Modern Econometrics. Nationaløkonomisk Tidsskrift Bd. 130, s. 427-450, København 1992.

–, Johansen, Søren: Testing Structural Hypotheses in a Multivariate Cointegration Analysis of the PPP and the UIP for UK. Journal of Econometrics 53, s. 211-244, North Holland, New York 1992.

–: Domestic and Foreign Effects on Prices in an Open Economy: The Case of Denmark. Journal of Policy Modelling Vol. 14, nr. 4, s. 401-428, North Holland, New York 1992.

Keiding, Hans: Arbejde er godt – og andre nyere resultater i den klassiske velfærdsteori. Nationaløkonomisk Tidsskrift, Festskrift til Sven Danø og P. Nørregaard Rasmussen II, Bd. 130, nr. 2, s. 338-47, København 1992.

Kristensen, Niels Buus: Estimation af uddannelsesafkast. Nationaløkonomisk Tidsskrift, Festskrift til Sven Danø og P. Nørregaard Rasmussen I, Bd. 130, nr. 1, s. 150-59, København 1992.

Kærgård, Niels: Stakkels kommende generationer? Nationaløkonomisk Tidsskrift, Festskrift til Sven Danø og P. Nørregaard Rasmussen I, Bd. 130, nr. 1, s. 11-18, København 1992.

–: Dansk økonomisk vækst – hovedteser og analysemetoder. Nationaløkonomisk Tidsskrift Bd. 130, nr. 2, s. 451-461, København 1992.

–: Efterspørgsel efter varige goder. i: Symposium i anvendt statistik 1992, Søren Boelskifte (red.), s. 429-441, Århus 1992.

–: Færre ledige – utopi eller virkelighed? Social Forskning. December 1992, s. 4-9, København 1992.

–, Frandsen, Søren Elkjær: Omfang, varighed og betydning af reformerne i Østeuropa. Økonomi og Politik 65. årgang nr. 3, s. 4-11, København 1992.

Lindeneg, Klavs: Instrument in Environmental Policy – Different Approaches. Waste Management & Research 10, s. 281-87, London 1992.

–: Mechanisms in Environmental Control? Nordic Journal of Environmental Economics 92, Vol. 3, s. 33-35, København 1992.

–, Duer, Henrik, Diemer, Steffen: Economic Instruments in Nordic Environmental Policy. Nordic Journal of Environmental Economics 92, Vol. 3, s. 36-40, København 1992.

Mortensen, Jørgen Birk: Incitamenter og regulering på miljøområdet. Nationaløkonomisk Tidsskrift, Festskrift til Sven Danø og P. Nørregaard Rasmussen II, Bd. 130, nr. 2, s. 215-23, København 1992.

–, Olsen, Ole Jess: Privatisering og deregulering. København 1991, 120 s.

–, Sørensen, Peter Birch: Økonomiske styringsmidler i miljøpolitikken. København 1991, 45 s.

–: Miljø, økonomi og rettigheder til at forurene. Økonomi og Politik Nr.1, s. 1-6, København 1991.

–: Elproduktionens samfundsøkonomiske omkostninger. København 1992, 63 s.

Mossin, Axel: Et udbudsledet makro-økonomisk system med common-sense forventningdannelse. Nationaløkonomisk Tidsskrift, Festskrift til Sven Danø og P. Nørregaard Rasmussen II, Bd. 130, nr. 2, s. 360-69, København 1992.

Møller, Lasse, Christensen, Flemming: Rent Seeking. Nationaløkonomisk Tidsskrift, Festskrift til Sven Danø og P. Nørregaard Rasmussen II, Bd. 130, nr. 2, s. 224-34, København 1992.

Nielsen, Kurt Aagaard, Olsén, Peter, Nielsen, Birger: Demokratiske Læreprocesser i Industrien. Om forberedelsen af et socialt eksperiment med demokratisk fiskeindustri. i: Arbejdets Udvikling, Nordisk Ergonomi Selskab/Selskab for Arbejdsmiljø, s. 175-81, Ebeltoft 1991.

–, Nielsen, Birger Steen, Olsén, Peter: Demokratisk Fiskeindustri – et Socialt Eksperiment. Nordisk Ergonomi 1, s. 2-6, København 1992.

–: Hvordan får vi plads til hverdagens visioner mellem arbejde og familie. i: Fremtidens arbejde – det hele liv, s. 55-66, København 1992.

–: Forskning i nye flexible produktionsmetoder. Forskerroller og metodetilgange. Dansk Sociologi 4, s. 24-44, København 1992.

–, Nielsen, Birger Steen, Olsen, Peter: Forskningsværkstedet som arbejdsområde – Alternativer til samlebånd. DTH, Lyngby 1992, 13 s.

Nielsen, Lise: Giver fagforeninger keynesianske eller klassiske multiplikatorer? Nationaløkonomisk Tidsskrift, Festskrift til Sven Danø og P. Nørregaard Rasmussen I, Bd. 130, nr. 1, s. 121-31, København 1992.

Nielsen, Peter Erling: Det danske pengemarked – udvikling og reform. Nationaløkonomisk Tidsskrift, Festskrift til Sven Danø og P. Nørregaard Rasmussen I, Bd. 130, nr. 1, s. 198-205, København 1992.

–: Nationalbanken ændrer sin likviditetsstyring. Finans/Invest 4, s. 12-16, Århus 1992.

–: Finansiel skrøbelighed. Finans/Invest 8, s. 4-9, Århus 1992.

–: Book review: Agell, Jonas; Persson, Mats and Friedman, Benjamin M.: Does Debt Management Matter? FIEF Studies in Labour Markets and Economic Policy, Clarendon Press, Oxford, 1992. The Scandinavian Journal of Economics Vol.94, no.4, s. 625-628, Oxford, England 1992.

–: Finanssektorens problemer. Beretning fra Finanstilsynet 1991 , s. 9-23, København 1992.

–: Denmark: monetary and financial system. i: The New Palgrave Dictionary of Money & Finance, Peter Newman, Murray Milgate and John Eatwell, s. 627-628, London and New York 1992.

Nielsen, Søren Bo: Devaluation, Investment and the Trade Balance. Nationaløkonomisk Tidsskrift, Festskrift til Sven Danø og P. Nørregaard Rasmussen I, Bd. 130, nr. 1, s. 48-56, København 1992.

Pedersen, Lars Haagen: A Solution to the Allocation-Distribution Dilemma. Nationaløkonomisk Tidsskrift, Festskrift til Sven Danø og P. Nørregaard Rasmussen I, Bd. 130, nr. 1, s. 99-109, Kbh. 1992.

Persson, Gunnar: A Simple Method for the Measurement of Total Factor Productivity in Poorly Documented Economies. Nationaløkonomisk Tidsskrift, Festskrift til Sven Danø og P.Nørregaard Rasmussen II, Bd. 130, nr. 2, s. 401-406, København 1992.

Persson, Karl Gunnar: The Inevitability of Feudalism – A Reply. Scandinavian Economic History Review 2, s. 44-7, Lund, Sverige 1992.

–: Regional and National Productivity Comparisons without Production Data: Method and an Application to 14th Century Europe. Institutpublikation 1992, 18 s.

Rasmussen, Martin: Udenrigshandel og monopoliserede arbejdsmarkeder. Nationaløkonomisk Tidsskrift, Festskrift til Sven Danø og P.Nørregaard Rasmussen I, Bd. 130, nr. 1, s. 67-76, København 1992.

Rasmussen, Poul Nørregaard: Det balancerede budgets multipliktor – endnu engang. Nationaløkonomisk Tidsskrift Bd. 130, nr. 3, s. 462-472, København 1992.

–: Nordisk Kollegium 1968-1991. i: Bogen om Nordisk Kollegium 1942-1992, , s. 26-30, København 1992.

Schultz, Christian: The Impossibility of Involuntary Unemployment in an Overlapping Generations Model with Rational Expectation. Journal of Economic Theory 56, s. 61-76, Boston 1992.

–: A Note on Strongly Renegotiation Proof Equilibria. Institutpublikation 1992, 6 s.

–, Driffil, John: Wage Setting and Stabilization Policy in a Game with Renegotiation. Institutpublikation 1992.

Sloth, Birgitte: Ph.D.afhandling: Topics in Non-cooperative Game Theory: Fictious Play and Majority Voting. Institutpublikation 1992.

Stephensen, Peter Ø.: OD og stagflation. Nationaløkonomisk Tidsskrift, Festskrift til Sven Danø og P.Nørregaard Rasmussen I, Bd. 130, nr. 1, s. 110-20, København 1992.

Sørensen, Troels Østergaard: Arbejdsløshed, arbejdsudbud og arbejdsmarkedspolitik. Nationaløkonomisk Tidsskrift, Festskrift til Sven Danø og P.Nørregaard Rasmussen I, Bd. 130, nr. 1, s. 79-87, København 1992.

–: Arbejdsløshed – 90'ernes udfordring. Arbejdsløshed og fleksibilitet på det danske arbejdsmarked. København 1992, 108 s.

Sørensen, Troels Østergard: Arbejdsløshedsdagpenge, løndannelse og ledighed. i: Finansredegørelse 92. Forskning om arbejdsmarkedet: s. 169-225, København 1992.

Tarp, Finn: Situations- og Perspektivanalyse: Angola. København 1992, 27 s.

–: Angola: Background Report and Possibilities for Danish Development Assistance. København 1992, 83 s.

–: Projektvurdering i u-lande. Nationaløkonomisk Tidsskrift, Festskrift til Sven Danø og P.Nørregaard Rasmussen II, Bd. 130, nr. 2, s. 255-63, København 1992.

–: Den Økonomiske Arv Efter Apartheid. Den Ny Verden 3, s. 111-123, København 1992.

–: Apartheids tunge arv. Udvikling 7, s. 14-17, København 1992.

Thygesen, Niels: The Case for Policy Coordination in the Group of Seven and the Role of EMU. Nationaløkonomisk Tidsskrift, Festskrift til Sven Danø og P.Nørregaard Rasmussen I, Bd. 130, nr. 1, s. 30-38, København 1992.

–: L'union Economique et Monétaire: Notes Critiques sur le traité de Maastricht. Commentaire 58, s. 293-305, Paris 1992.

–, Gros, Daniel: European Monetary Integration: From the European Monetary System to Economic and Monetary Union. London 1992, 494 s.

–: Economic and Monetary Union: Critical Notes on the Maastricht Treaty Revision. Institutpublikation 1992, 36 s.

Tranæs, Torben: The Effective Unemployment and the Sliding Equilibrium. Nationaløkonomisk Tidsskrift, Festskrift til Sven Danø og P.Nørregaard Rasmussen I, Bd. 130, nr. 1, s. 132-39, København 1992.

–: Mellem konkurrence og "Commitments" – det danske arbejdsmarkeds chance. Fremtidsorientering 1, s. 16-20, København 1992.

–: Path Perfectness in Games of Perfect Information. Institutpublikation 1992, 25 s.

Vind, Karl: The Empty Core or The Empty Theorem. Nationaløkonomisk Tidsskrift, Festskrift til Sven Danø og P.Nørregaard Rasmussen II, Bd. 130, nr. 2, s. 348-49, København 1992.

–: Two Characterizations of Bargaining Sets. Journal of Mathematical Economics 21, s. 89-97, Amsterdam 1992.

–: Independent Preferences. Journal of Mathematical Economics 20, s. 119-135, Amsterdam 1992.

Ølgaard, Anders: Om udlands-, offentlig og privat gæld. Nationaløkonomisk Tidsskrift, Festskrift til Sven Danø og P.Nørregaard Rasmussen I, Bd. 130, nr. 1, s. 19-29, København 1992.

–: Europæisk samarbejde i flere hastigheder? Nationaløkonomisk Tidsskrift Bd. 130, nr. 4, s. 551-59, København 1992.

Anders Ølgaard

Statistisk Institut

Forskningsvirksomhed:
Forskningen på Statistisk Institut finder sted indenfor områderne teoretisk statistik og demografi og deres anvendelser. Instituttet udgiver hvert år en beretning, der udførligt beskriver de samlede aktiviteter. De videnskabelige medarbejderes forskningsvirksomhed kan kort sammenfattes således:

I forbindelse med en bog, der udgives i 1993 om status for Rasch-modellerne, har Erling B. Andersen arbejdet med en kritisk gennemgang af de anvendte estimationsprocedurer for det multikategorielle tilfælde. Arbejdet diskuteres på et seminar i 1993. Projektet vedrørende de sociale omstændigheder ved en karriere som professionel fodboldspiller er i 1992 resulteret i en publikation på 150 sider, der udkommer i 1993. Der er arbejdet videre med programpakken CATANA og der sigtes, selv om arbejdet er blevet noget forsinket, mod en ny version tidligt i 1993.

Lisbeth F. la Cour (ansat 1/1-31/8) har arbejdet videre med sit projekt omkring konstruktion og analyse af vægtede monetære aggregater på danske data. Ud fra et ønske om en vægtning af pengemængde komponenterne på basis af deres likviditetsgrad opstilles Divisia pengemængde indeks, hvor vægtene er udledt ud fra et mikroøkonomisk fundament med penge opfattet som et varigt forbrugsgode. Indsatsen har i 1992 været koncentreret omkring færdiggørelsen af en licentiatafhandling. En afhandling med titlen: »Divisia Monetary Aggregates for Denmark: Theory, Construction and Empirical Performance« er indleveret til bedømmelse 1. september 1992.

Hans Oluf Hansens arbejde med udvikling af software til analyse, fremskrivning og mikrosimulation af befolkningsprocesser samt til implementering af demografiske relationsdatabaser og udtræk herfra er videreført i 1992. I forbindelse hermed er gennemført et større projekt vedr. demografiske konsekvenser af HIV og AIDS med særlig henblik på Uganda. Projektet er baseret på stokastisk mikrosimulation i en kompleks Semi-Markov model. Han har deltaget i European Society for Population Economics' 6. årsmøde, Gmunden, Østrig, 10-13. juni 1991, samt i Nordisk Demografisk Symposium, Lund, 12.-14. august 1992. Der er udarbejdet et moderne lærebogssystem i demografi (grundbog, opgavesamling, edb-program).

Niels-Erik Jensen har i sit arbejde med køplanlægningsproblemer koncentreret sig om køproblemer med gruppebetjening af flere end én kunde samtidig og om køproblemer med tvungen søgning. Såvel for et afvisningskøsystem som for et ventekøsystem er en løsning fundet. Endvidere er tidsrækker af vareudleveringer fra HNG's lager blevet analyseret hvorefter de vil blive søgt beskrevet ved én transferfunktions-model.

Nils Kousgaard arbejdede indtil sin død hovedsageligt med fremstillingen af undervisningsmaterialer. Han reviderede et notesæt om anvendelsen af likelihood funktionen indenfor økonometri. Desuden var han meget langt fremme med revisionen af sin lærebog Anvendt Regressionsanalyse for Samfundsvidenskaberne. Endelig havde han revideret flere kapitler i lærebogsystemet Statistik for Civiløkonomer, som han har forfattet sammen med Gorm Gabrielsen, Handelshøjskolen i København, og Anders Milhøj, Odense Universitet. Sammen med Ulf Christiansen, Statens Byggeforskningsinstitut, og cand. polit. Jan Brøndum færdiggjorde han et arbejde med opstilling af modeller for danske virksomheders mobilitet.

Poul Christian Matthiessen har gennemført forskning i familiedannelse i Danmark i indeværende århundrede. I samarbejde med Danmarks Statistik er der som led i denne forskning foretaget en kvantificering af vielsesomfanget for kvindegenerationerne født siden midten af 1920'erne. Et af formålene med forskningen er at blive i stand til at anskue den demografiske transition som en proces, der rækker ind i perioden efter den 2. verdenskrig. Resultatet af disse undersøgelser vil bl.a. komme til udtryk i et kapitel i et værk, som publiceres i USA i 1993.

Jon Stene har færdiganalyseret et større spørgeskemamateriale fra Kenya med henblik på at udvikle metoder til at indsamle og analysere statistiske data til vurdering af den socioøkonomiske betydning af elektrificering i landdistrikter i udviklingslande. Materialet er blevet indsamlet i samarbejde med DANIDA og Nordic Consulting Group. Desuden har han arbejdet videre med udvikling af lærebogsmaterialer for to nye 2.-delskurser i forbindelse med den statistiske programpakke SAS: Anvendt Statistik med SAS og Anvendt Flervariabelanalyse med SAS. Han har også arbejdet med revision af internationale standarder (ISO) indenfor statistik.

Hanne Willert (ansat fra 14/11) arbejder videre med sit demografiske materiale om et dansk landsogn i 1800-tallet, indsamlet med henblik på at undersøge familiestrukturen og forekomsten af 3-generationsfamilier, samt at belyse de metodiske problemer ved henholdsvis statisk og dynamisk familieanalyse. Hensigten er nu at konstruere et integreret, edb-baseret personregister ud fra det oprindelige materiale på papirkort. Andre datatyper skal inddrages, fx kan de materielle vilkår belyses ved hjælp af matrikeloplysninger – idet folketællingernes erhvervsoplysninger er uegnede til dette formål. Og folketællingsmateriale fra andre sogne skal føjes til, da materialet er inkomplet for de mange familier, der har vandret.

Statistisk Institut har som gave modtaget to malerier »Das Oskar« af Martin Bigum og »Lyspletter« af Karl-Henrik Jensen fra Hotelejer Anders Månssons Mindelegat (Administrator: Ejvind Koefoed, Frederiksgade 19, København K.).

Stab:
VIP: Antal årsværk: 7.
Professorer: Erling B. Andersen, Poul Christian Matthiessen.
Docent: Jon Stene.
Lektorer: Hans Oluf Hansen, Niels-Erik Jensen, Nils Kousgaard (død den 11. august 1992).
Kandidatstipendiat: Lisbeth Funding la Cour (indtil den 31. august 1992).
Jobtilbud: Hanne Willert (fra den 14. november 1992).

TAP: Antal årsværk: 2½.
Sekretærer: Mirtha Cerceda, Vita Christiansen (vikar), Mette Jahn Haagensen, Lis Olsen.

Publikationer:

Andersen, Erling B: Longitudinal Studies for Discrete Data Based on Latent Structure Models. i: Problems and Methods in Longitudinal Research: Stability and Change, D. Magnusson, Lars R. Bergman, Georg Rudinger, Bertil Törestad, s. 16, Cambridge, UK 1991.

–: Measures, Models and Graphical Displays in The Analysis of Cross-classified Data. Journal of The American Statistical Association Vol. 86 nr. 416, s. 2, USA, Virginia 1991.

Brentved, Jan, Burlingame, Scott, Michelsen, Jesper: Vejledning i SAS-programmering på IBM9370-anlægget ved Center for anvendt Datalogi, 2. udgave. København 1992, 163 s.

Hansen, Hans Oluf: Opgaver i demografi (+ DEMOPACK diskette). Forelæsningskompendier, "Blå Serie" 17, s. 53, Københavns Universitet 1992.

–: Elementær demografi (+ DEMOPACK diskette). Forelæsningskompendier, "Blå Serie" 16, s. 279, Københavns Universitet 1992.

Kousgaard, Nils: Kollinearitetsdiagnostics. i: Symposium i Anvendt Statistik, Red. Søren Boelskifte, UNI-C, Red. Søren Boelskifte, UNI-C, s. 15, København 1992.

la Cour, Lisbeth Funding: A divisia money demand analysis for Denmark. An application of the "Johansen-procedure" for estimating multivariate cointegrated systems. Discussion Papers, Institute of Economics, University of Copenhagen 92-01, s. 70, København 1992.

–: A divisia money demand analysis for Denmark. An application of the "Johansen-procedure" for estimating multivariate cointegrated systems. i: Symposium i anvendt statistik 1992, UNI-C, Danmarks edb-center for forskning og uddannelse, s. 393-412, Århus 1992.

–: A note on parametric representation of integrated vector autoregressive (VAR) processes. Research Report, Statistisk Institut, Københavns Universitet 104, s. 24, København 1992.

Matthiessen, Poul Christian: Verden på vandring mod Europa. Tema-spot 1, s. 1-3, Banker og Sparekasser, København 1992.

–: Indvandringen stopper ikke foreløbig. Lov og Ret 5, s. 9-12, København 1992.

–: Befolkning og Samfund, 2. udgave. København 1992, 96 s.

–: Befolkningsudviklingen i 1990. i: Befolkningens Bevægelser, Danmarks Statistik, s. 13-17, København 1992.

Midro, Alina T., Stengel-Rutkowski, Sabine, Stene, Jon: Experiences with Risk Estimates for Carriers of Chromosomal Reciprocal Translocations. Clinical Genetics 1992, s. 113-122, København 1992.

Stene, Jon, Klausen, Anne-Lise: Synthesis report. Socio-economic baseline studies of rural electrification schemes in Kenya. København 1992, 106 s.

–, Klausen, Anne-Lise, Fich, Lisbet: Socio-economic baseline studies of rural electrification schemes in Kenya: Kilgoris – area study. København 1992, 102 s.

Poul Christian Matthiessen

Statistisk Institut, Universitetsparken 1, DK-2100 København Ø, Tlf. 35 32 30 00, Fax 35 32 30 01

Statistisk Institut er en del af Det samfundsvidenskabelige Fakultet ved Københavns Universitet. Instituttet er ledet af en bestyrelse, der er sammensat af repræsentanter for de videnskabelige medarbejdere, de teknisk og administrativt ansatte og studerende samt af en ekstern repræsentant udpeget af Det samfundsvidenskabelige Fakultet.

Bestyrelsen er i 1992 sammensat af:

Formand: Lektor Hans Olsen, Institut for Statistik og Demografi, Universitetet i Oslo

Medlemmer: Professor Niels Erik Jensen, Statistisk Institut, Universitetet i København (fra 1. januar 1992 Institut for Matematisk Statistik og Forsikringsmatematik, Universitetet i København)

Professor Ole Barndorff-Nielsen, Institut for Matematisk Statistik og Forsikringsmatematik, Universitetet i København

Lektor Niels Keiding, Statistisk Institut, Universitetet i København

Lektor Ole Mouritsen, Institut for Matematisk Statistik og Forsikringsmatematik, Universitetet i København

Lektor Ole Nørgaard, Institut for Matematisk Statistik og Forsikringsmatematik, Universitetet i København

Lektor Ole Tange, Institut for Matematisk Statistik og Forsikringsmatematik, Universitetet i København

Lektor Mette Christians

Statskundskab

Institut for Statskundskab

Instituttets forsknings- og uddannelsesprofil koncentrerer sig om de politiske processer på såvel nationalt som internationalt niveau.

I 1992 har instituttet vedtaget en forskningsplan, som udover generel politologisk forskning udpeger følgende tre fremtidige koncentrationsområder: 1) internationalisering og europæisk integration, 2) magt- og demokratiproblemer og 3) forvaltning og styringsproblemer.

Instituttet har i 1992 foretaget et omfattende arbejde med færdiggørelse af nye studieordninger på både grunduddannelsen og overbygningen. For tiden varetager instituttet følgende uddannelser: Bachelor i statskundskab (3 år), sidefag i samfundsfag (2 år), hovedfag i samfundsfag (cand. phil, 4 år) og cand. scient. pol. (5 år). Hertil kommer en suppleringsuddannelse i forvaltning for humanister (1 år) og tilvalg for humanistiske bachelorer (1 års studium fordelt på 2 år).

I 1992 har instituttet endvidere startet en forskeruddannelse for ca. 20 ph.d.-studerende, som i øjeblikket er indskrevet.

Instituttet deltager i to ERASMUS-networks, et for forvaltningsstudier og et for europæiske og internationale studier. Der er udvekslingsaftaler med 38 europæiske universiteter. På årsbasis sender instituttet 30-40 studerende ud. For de ca. 30 udenlandske studerende ved instituttet er der etableret et engelsksproget undervisningsprogram. Endvidere medvirker instituttet i NORDPLUS- og TEMPUS-programmerne. Professor Bertel Heurlin er ansvarlig for de internationale programmer.

Instituttet samarbejder med andre institutter fra RUC og HHK i Center for Offentlig Organisation og Styring (COS), som sigter mod tværdisciplinære studier af den offentlige sektor. I 1992 medvirkede Jens Hoff, Torben Beck Jørgensen og Hanne Nexø Jensen i COS-samarbejdet.

Siden 1990 har instituttet medvirket i et 4-årigt tværdisciplinært center vedr. dansk forvaltningshistorie, finansieret af Statens humanistiske Forskningsråd. Der sigtes imod at udgive en 6-binds forvaltningshistorie samt en længere række monografier og artikelsamlinger. Tim Knudsen er medlem af ledelsen og redigerer et af værkets bind.

Fra 1991 er etableret et interdisciplinært forskningsprojekt »Danmark og den europæiske integration«. Mange af instituttets medarbejdere samt forskere fra Handelshøjskolen, Danmarks tekniske Højskole og Odense Universitet deltager. Instituttets medlemmer af projektets styringsgruppe er Bertel Heurlin og Morten Kelstrup.

Instituttet får fortsat støtte fra EF-kommissionen til Jean Monnet-professoratet i europæisk integration og sikkerhed, som indehaves af Bertel Heurlin.

Instituttets enkelte forskningsområder:

1. Komparativ politik

1.1 Parlamentarisk politik

Løbende udarbejdelse af halvårsoversigter i »Økonomi og Politik« over den politisk-parlamentariske udvikling (Lars Bille).

Som et led i deltagelsen i Statens humanistiske Forskningsråds 5-årige forskningsinitiativ »Dansk politik under forandring 1945-1985« sigtes imod udarbejdelsen af en samlet fremstilling af udviklingen i otte danske partiorganisationer siden 1960 (Lars Bille).

Danske partier. Et led i et internationalt, komparativt studie af udviklingen i partiorganisationerne i Vesteuropa og USA siden 1960 (Lars Bille).

Politisk troværdighed (projekt under Rockwoolfonden) baseret på kvalitative interviews med politikere, journalister og vælgere (Hans Jørgen Nielsen).

Et valgforskningsprojekt igangsættes hver gang der udskrives folketingsvalg. Samarbejde med Statskundskab, Århus (Hans Jørgen Nielsen, Steen Sauerberg).

1.2 Danske regeringer: Programmer og beslutningsproces

Projektet er sammensat af to delprojekter, der er internationalt og komparativt lagt op. Delprojekt 1 er en undersøgelse af danske regeringsprogrammer og partiernes valgløfter, lovgivningsinitiativer og koalitionsdannelser, koordineret fra University of Essex. Delprojekt 2 er en undersøgelse af danske regeringers beslutningsprocesser 1965-1985, koordineret fra Det europæiske Universitetsinstitut i Firenze (Tove Lise Schou).

1.3 Interesseorganisationer og politik

I samarbejde med CARMA, AUC, gennemføres en større empirisk undersøgelse af »Arbejdsliv og politik set i et lønmodtagerperspektiv« (Tage Bild).

Som led i instituttets Europaprojekt forskes i ændringer i mønstret for interesseartikulation, specielt lobbyisme (Henning Bregnsbo).

En undersøgelse af borgernes holdninger til fagforeninger; projektet analyserer ud fra surveyundersøgelser opfattelser af fagforeningernes politiske rolle (Hans Jørgen Nielsen).

1.4 Politisk teori

Giamba Hista Vicos politiske teori (Tom Bryder).

Ekstern ideologisk påvirkning. Arten og omfanget af indflydelsen fra udenlandske teoretikere på det dan-

ske socialdemokratis samfundsopfattelse, politiske teori og strategi i perioden fra 1880'erne til 1930'erne (Uffe Jakobsen).

Sociale handlingsdilemmaer. Spilteoretiske analyser og computersimuleringer af »fangens dilemma« (Bjørn Lomborg).

Politologisk videnskabsteori (Hans Mouritzen).

Demokratiteorier. Demokratiske regime-normer og relationerne mellem dem, samt hvordan partier i demokratier indpasser sig til fundamentale samfundsforandringer (Gunnar Sjöblom).

Ændringen af politisk tid (Gunnar Sjöblom).

Bearbejdelse af litteraturen om forhandlingsteori med særligt henblik på »politiske forhandlinger« (Willy Johannsen).

Politisk kultur i komparativ belysning (Tom Bryder).

Demokrati og forandringsprocesser i Østeuropa og det tidligere Sovjetunionen (Uffe Jakobsen).

Teorier om global udvikling (Kirsten Thomsen).

1.5 Terrorisme som politisk middel
Undersøgelse af begrebet terrorisme. Forholdet mellem terrorisme som en trussel mod et samfund/system og systemets reaktion herpå (Willy Johannsen).

1.6 Massekommunikation og politik i Skandinavien 1960-1990
Udviklingen i samspillet mellem den politiske massekommunikation og partistrukturen i Danmark, Norge og Sverige (Steen Sauerberg).

1.7 Familiens politik
Familieformer under forandring – politik, ideologi og livsformer (Kirsten Thomsen).

1.8 Det demokratiske medborgerskab i Norden
Nordisk komparativt projekt, omfattende danske, norske og svenske forskere, for at belyse borgernes muligheder for indflydelse på den politiske proces (Jens Hoff).

1.9 De samfundsmæssige reguleringsprocesser
Via et reformuleret politikbegreb udvikles generel teori om de samfundsmæssige reguleringsprocesser. Empirisk analyseres velfærds-statens udvikling efter 1960 (Jacob Torfing).

1.10 Politiske aktørtyper. Om roller og personlighed
Projektet sigter mod en tilvejebringelse af data om relationerne mellem personlighedsvariable og rollevariable i Danmark, Sverige, Finland, Polen, Holland og USA (Tom Bryder).

2. Forvaltning

2.1 Statsbygning og forvaltningshistorie
Delprojekt under »Stat, forvaltning, samfund« under Det humanistiske Forskningsråd. Der er dels tale om analyse af nyere teorier om staten og statsbygning, dels statsbygning og forvaltningshistorie i Danmark på komparativ baggrund (Tim Knudsen).

2.2 Statens ansvar i regionalpolitikken
Udviklingen i statens styrings- og kontrolrelationer i regionalpolitikken igennem 1970'erne og 80'erne i Danmark og tre andre nordiske lande. Finansieret af NordREFO (Lotte Jensen).

2.3 Styring af offentlige organisationer
Analyse af den eksterne og interne styring af offentlige organisationer, der producerer ydelser over for borgerne. Projektet er led i en undersøgelse af offentlig produktion i vid forstand. En omfattende database baseret på spørgeskema er etableret, dækkende alle statslige institutioner m.v. (Torben Beck Jørgensen).

Offentlige organisationer i et omverdensperspektiv med fokus på brugere, opgaver, reformer og ledelse (Hanne Nexø Jensen).

2.4 International forvaltning
Om anvendeligheden af nyere organisationsteorier i studiet af international forvaltning (Hans Mouritzen).

2.5 Danmark og international forvaltning
En undersøgelse af Danmarks politik over for EF og FN, herunder en undersøgelse af den danske udenrigspolitiske forvaltnings rolle i policyprocessen (Tove Lise Schou).

2.6 Nye styreformer i den offentlige sektor
Nye styreformer i den offentlige sektor, specielt relationen mellem stat, marked og civilsamfund som grundmodeller for samfundsmæssig styring. Der undersøges aktuelle ændringer i folkeskolen (Eva Sørensen).

2.7 Demokrati og forvaltning
Relationen mellem demokrati og forvaltning med vægt på aktørtolkningers betydning for deltagelse i lokale, formelle beslutningsprocesser (Lotte Jensen).

3. International politik

3.1 Teorier i International Politik
Komplekse dynamiske processer i det internationale politiske system m.h.p. dannelsen af »en international verdensorden« (Ib Damgaard Petersen).

International regime-teori. Den lille stats adfærd behandles som betinget af det internationale systems

struktur såvel som af interne politiske, økonomiske og sociale strukturer (Tove Lise Schou).

Teoriproblemer i studiet af international politik med særligt henblik på tolkningen af den europæiske udvikling efter 1990 (Morten Kelstrup).

Teoriproblemer i forbindelse med den europæiske integration og disintegration (Bertel Heurlin).

Den europæiske enhedsproces i et samfundsteoretisk perspektiv (Kirsten Thomsen).

3.2 Sikkerhedspolitik og våbenkontrol, freds- og konfliktforskning

Forskningsprojekt om »samfundsmæssig sikkerhed« i samarbejde med forskere ved Center for Freds- og Konfliktforskning (Morten Kelstrup).

Militære og politiske aspekter af Europas sikkerhed, specielt angående Tysklands rolle (Morten Kelstrup).

Projektet »fra to til én supermagt«, som analyserer USA og Sovjetunionens internationale rolle og placering i 1970-80'erne med særlig henblik på våbenkontrollen, er stort set færdiggjort (Bertel Heurlin).

Den militære sikkerhed og balancen i det nye Europa. En analyse af militære midlers politiske rolle i 1990'erne (Bertel Heurlin).

Alliancedannelse i Mellemøsten i firserne. En undersøgelse af hvorfor og hvornår stater danner alliancer, herunder betydningen af ændringer i antallet af supermagter (Birthe Hansen).

Matematiske modeller for internationale kriges forekomst og hyppighed over en periode på 500 år (Ib Damgaard Petersen).

Analyse af betingelserne omkring oprettelsen af et internationalt netværk til kontinuerlig overvågning af den internationale spændings niveau over hele verden. I samarbejde med russiske forskere ved Moskvas diplomatiske Akademi (Ib Damgaard Petersen).

3.3 International og regional organisation

Nato som element i den europæiske sikkerhed (Bertel Heurlin).

EF-Kommissionen vs. nationale myndigheder på udvalgte sagsområder (Hans Mouritzen).

3.4 Danmark og internationale organisationer

FN og Danmark. En analyse af ændringer i FN's beslutningsstrukturer og disses betydning for Danmarks deltagelse i FN's virksomhed (Ole Karup Pedersen).

3.5 International arbejderbevægelse, sikkerhedspolitik og fredsforskning

Sociale bevægelsers muligheder og begrænsninger som aktører i international sammenhæng og generelt i demokratiseringen af den udenrigs- og sikkerhedspolitiske beslutningsproces. Knyttet til et internationalt forskningsprojekt om den socialistiske Internationales fredspolitiske aktiviteter under 1. verdenskrig (Uffe Jakobsen).

3.6 Debatten om dansk udenrigspolitik (herunder sikkerhedspolitik)

En analyse af udviklinger i den danske debat i løbet af de sidste 10-15 år med det formål at afveje samspillet mellem nationale (interne) over for internationale (externe) ændringer (Ole Karup Pedersen).

Dansk forsvarspolitik i 1990'erne. Ud fra den generelle, internationale udvikling og ud fra Danmarks specifikke regionale og internationale position søges danske forsvarspolitiske interesser, muligheder og begrænsninger identificeret og analyseret (Bertel Heurlin).

3.7 Det Europæiske Samarbejde

USA's rolle i den europæiske integration (Bertel Heurlin).

Danmarks opfattelse og policies over for europæisk føderalisme (Bertel Heurlin).

Danmark og det europæiske sikkerhedspolitiske samarbejde (Bertel Heurlin).

Dansk Europapolitik. Projektet er et led i forskningsinitiativet »Dansk politik under forandring« og skal i første omgang belyse den danske holdning over for nye, europæiske organisationer på de økonomiske, politiske og militære områder (Hans Branner).

Den igangværende justering af amerikansk Europapolitik (Kate Pepke Pedersen).

EF's eksterne relationer m.h.p. EF's rolle som aktør i det internationale system (Ib Damgaard Petersen).

Et projekt med bred deltagelse på instituttet under betegnelsen »Danmark og den europæiske integration« sigter imod en udgivelse af en række publikationer om henholdsvis teoretiske, institutionelle, økonomiske og sikkerhedspolitiske aspekter af den europæiske udvikling. I 1992 udgav projektet bogen »European Integration and Denmark's Participation« (Morten Kelstrup ed.).

4. Økonomisk politik

4.1 Makroøkonomiske modeller og politiske beslutningsprocesser

Samspillet mellem økonomisk rådgivning, herunder brug af makroøkonomiske modeller, og den politiske beslutningsproces om økonomisk politik. Endvidere studier af den måde, hvorpå ekspert-udredninger indgår i beslutningsprocesserne på andre områder, specielt arbejdsmarkedspolitikken (Kim Andersen, Per Kongshøj Madsen).

4.2 Økonomisk politik og økonomisk historie

Ændringerne i den internationale handelspolitik gennem de seneste år, specielt fokuseres på begrebet tekniske handelshindringer og på de store handelsblokkes anti-dumping policy (Niels-Henrik Topp).

En undersøgelse af innovationers betydning for den danske kryolitindustris udvikling, samt en undersø-

gelse af hvorledes kryolitmineselskabets dispositioner har været påvirket af, at mineralet var en udtømmelig naturressource (Niels-Henrik Topp).

Udarbejdelse af en bibliografi for den danske økonom Jens Warming. Som led i projektet er gennemført et studie af den gensidige påvirkning mellem Warming og den svenske økonom Bertil Ohlin (Niels-Henrik Topp).

4.3 Regionaløkonomiske modeller og den politiske beslutningsproces
Anvendelse af EDB-baserede modeller i den fysiske planlægning, hvor anvendelsen af modeller på det regionale niveau kortlægges (Kim Andersen).

4.4 Arbejdsmarkedspolitik i et internationalt perspektiv
Komparativ analyse af erfaringerne med aktiv arbejdsmarkedspolitik og af effekterne af arbejdsmarkedernes institutionalisering (Per Kongshøj Madsen).

5. Informatik

5.1 Arbejde, liv og informationsteknologi
Analyse af teknologiens, specielt informationsteknologiens, betydning for arbejde og livssituation set ud fra »livsverdenens« perspektiv (Bolette M. Christensen).

5.2 EDB-anvendelse i offentlige organisationer
Et projekt i European Group of Public Administration's regi om ligheder og forskelle i EDB-politik og -anvendelse i den offentlige sektor (Jens Hoff).

5.3 EDB og politik
Opstilling af et politologisk begrebsapparat med henblik på analyse af anvendelse af EDB i politik. I samarbejde med University of California, Irvine (Kim Andersen).

Computerbaserede analyser af politisk sprogbrug i Europaparlamentets debatter om det indre marked 1979-1992 (Tom Bryder).

5.4 EDB i USA og Skandinavien
Forskelle, ligheder og politiske udfordringer ved EDB-brug i den offentlige sektor i USA og Skandinavien. I samarbejde med AUC og University of California, Irvine (Kim Andersen).

6. Metodologi

6.1 Kvalitativ analyse: Erfaringens metodik
Med udgangspunkt i en fænomenologisk-hermeneutisk tilgang til empirisk forskning søges forståelsesorienterede forskningsinteresser anvendt til begrebsmæssig erkendelse (Bolette M. Christensen).

6.2 Anvendelse af EDB til kvalitativ analyse
Undersøgelse af EDB-redskabers anvendelighed til kvalitativ data-analyse i samfundsvidenskabelig forskning (Bolette M. Christensen).

6.3 Køn og organisationer under forandring
Analyse af hvad køn betyder for organisationer under forandring og problematisering af organisationsforskningens forklaringskraft (Hanne Nexø Jensen).

6.4 Utraditionelle data i forvaltnings- og organisationsstudier
En undersøgelse af skønlitterære beskrivelser af forvaltning, organisation og ledelse i samarbejde med Handelshögskolen i Stockholm. Deltagelse i et projekt ved COS om anvendelse af fotos i samfundsforskningen (Torben Beck Jørgensen).

7. Andre samfundsfaglige forskningsområder
Empirisk analyse af kønsforskelle i fattigdom blandt enlige i Danmark (Kirsten Thomsen).

Redaktionsvirksomhed:
Kim Andersen er referent for »Social Studies of Science« og »Informatization and the Public Sector«. Tage Bild er medlem af redaktionen for »Copenhagen Papers in East and Southeast Asian Studies«. Lars Bille er medlem af redaktionen samt anmelderredaktør for »Økonomi og Politik«, referent for »Scandinavian Political Studies« samt fagkonsulent på Den Store Danske Encyklopædi, Danmarks Nationalleksikon. Hans Branner er medredaktør af »Vandkunsten«. Tom Bryder er medlem af redaktionen for »Bokbox« og »Politics & Individual«, referent for »Political Psychology«, »Statsvetenskabelig Tidskrift« og bogannelder på »Res Publica«. Bertel Heurlin er referent for «Journal of Peace Research« og »Scandinavian Studies«, Michigan. Jens Hoff er redaktionsmedlem og referent for »Informatization and the Public Sector«. Uffe Jakobsen er Corresponding Editor for »Socialism and Democracy« og Det samfundsvidenskabelige Fakultets kontaktperson til projektet »The Baltic University Programme«. Torben Beck Jørgensen er referent for »European Journal for Political Research«. Morten Kelstrup er medlem af redaktionskomiteen for »Cooperation and Conflict« og redaktionskomiteen for »Politica«. Tim Knudsen er referee for »International Review of Administrative Sciences« og fagkonsulent på »Den danske Nationalencyclopædi«. Per Kongshøj Madsen er medlem af redaktionspanelet for »Samfundsøkonomen«. Hans Mouritzen er referent for »Journal of Peace Research« og »International Studies Quarterly«. Ib Damgaard Petersen er redaktør af »Politiske Studier«. Steen Sauerberg er referent for »Journal of Communication«.

Længerevarende rejser:
Kim Andersen har været på forskningsophold ved University of California, Irvine. Tage Bild har været på forskningsrejse i Japan. Hans Branner har været på arkivrejse til Firenze. Tom Bryder har deltaget i ECPR-konference i Limerick samt foretaget rejser til San Francisco og Cambridge Mass. Bolette M. Christensen har deltaget i konference på Oakland University. Birthe Hansen har foretaget dataindsamling på Jaffee Center for Strategic Studies, Israel. Bertel Heurlin har været i Kina på invitation af Beijing Institute of Strategic Studies og deltaget i Institute of Strategic Studies' årsmøde i Korea. Uffe Jakobsen har været på forskningsophold ved Camille Huysmans Archief, Antwerben. Bjørn Lomborg har foretaget forskningsrejser til Guildford University, UK, Universität Bielefeld, BRD, Rom og UCLA, USA. Hans Jørgen Nielsen ledede workshop på ECPR-konference, Limerick. Kate Pepke Pedersen har været på studieophold ved University of Colorado, Washington D.C. og Harvard University. Ib Damgaard Petersen har deltaget i kongres afholdt af The Chinese Association for Systems Simulation i Peking. Gunnar Sjöblom har deltaget i ECPR-konference i Limerick. Kirsten Thomsen har deltaget i »Den 1. europæiske Sociologkonference« i Wien.

Gæsteforelæsninger:
Kim Andersen: University of California, Irvine; UCLA. Tage Bild: HK-Skolen; Folkeuniversitetet. Lars Bille: Janus Pannonius University, Ungarn; Nordisk Journalist Center; Atlantsammenslutningen; Medieselskabet Nordvestsjælland; Kommunaldirektørforeningen m.fl. Hans Branner: Folkeuniversitetet. Tom Bryder: Amsterdam Universiteit; Göteborgs Universitet. Bertel Heurlin: Beijing Institute of Strategic Studies; Forsvarsakademiet; Center for Freds- og Konfliktforskning; Statsvetenskapliga Förbundet, Lund. Jens Hoff: LO-Skolen. Torben Beck Jørgensen: Nordisk Forskerkursus; DJØF; KIOL-kursus; Nordisk Administrativt Forbund. Morten Kelstrup: RUC; Århus Seminarium; Zahles Seminarium; Dansk Selskab for Statskundskab; Lunds Universitet; Folkeuniversitetet; Dansk Selskab for Europaforskning. Tim Knudsen: Dansk Told- og Skattehistorisk Selskab; en gruppe forskere fra Nippon Welfare University, Japan; Forvaltningshøjskolen; LOS-centret, Bergen. Bjørn Lomborg: University of California; University of Southern California; Washington University at St. Louis, University of Maryland; HHK; Aarhus Universitet. Per Kongshøj Madsen: RUC; AUC; Folkeuniversitetet; Arbejdsmiljøfondet. Hans Jørgen Nielsen: HHK. Gunnar Sjöblom: Nida, Litauen; Lunds Universitet; Universität Wien. Jacob Torfing: University of Essex; AUC.

Gæsteforelæsere udefra:
Instituttet har i 1992 været besøgt af et stort antal gæsteforelæsere fra ind- og udland. Pladsen tillader ikke en oplistning.

Andet:
Tage Bild er medlem af styrelsen for Center for Øst- og Sydøstasien og medlem af 4. Maj Kollegiets bestyrelse. Lars Bille er medlem af styringsgruppen for Det humanistiske Forskningsråds forskningsinitiativ »Dansk politik under forandring 1945-1985«, formand for Dansk Selskab for Statskundskab, medlem af bestyrelsen for Nordisk Forbund for Statskundskab, medlem af bestyrelsen for »Selskabet for Historie og Samfundsøkonomi« samt medlem af IPSA's Council. Henning Bregnsbo er repræsentant for forskningsgruppen »Industrial Relations Research Unit« ved University of Warwick, medlem af forskningssammenslutningen »Lobbying Brussels Research Project« ved Erasmus Universiteit Rotterdam og deltager i projektet »Forandringer i forvaltningen: Interessegrupper«. Tom Bryder er præsident for The International Society of Political Psychology. Bertel Heurlin er medlem af Formandskabet for Det sikkerheds- og nedrustningspolitiske Udvalg, medlem af International Institute for Strategic Studies, London og medlem af Center for European CHAPTER Policy Studies, Danish Chapter. Jens Hoff er medlem af styregruppen for COS. Uffe Jakobsen er formand for Selskabet til Forskning i Arbejderbevægelsens Historie's Internationale Udvalg. Willy Johannsen er bestyrelsesmedlem af Universitetslærerafdelingen i Dansk Magisterforening. Torben Beck Jørgensen er medlem af styregruppen for COS, af forretningsudvalget for den danske afdeling af Nordisk Administrativt Forbund, bestyrelsen for forlaget Politiske Studier, af Nordisk Administrativt Forbunds forretningsudvalg og af SSF's udvalg vedrørende det post-industrielle samfund. Tim Knudsen er medlem af bestyrelsen for forlaget »Politiske Studier«, medlem af rådet for »Læreanstalternes fælles byplankursus«, medlem af styringsgruppen i projektet »Stat, forvaltning, samfund« samt medlem af repræsentantskabet i Dansk universitetspolitisk Forum. Per Kongshøj Madsen er personligt udpeget medlem af Socialforskningsinstituttets Forskningsudvalg, videnskabelig sekretær for Arbejdsministeriets forskningsudvalg og medlem af styringsgruppen for et underprojekt om »Rules for the Single Market« under EF's COST-Program. Ole Karup Pedersen er medlem af Det sikkerheds- og nedrustningspolitiske Udvalg; medlem af bestyrelsen for Center for Freds- og Konfliktforskning; og medlem af Nordisk Samarbejdskomite for international politik, herunder freds- og konfliktforskning (NORDSAM). Ib Damgaard Petersen er formand for bestyrelsen for forlaget »Politiske Studier«. Steen Sauerberg er medlem af Rådgivende Udvalg for dansk Data Arkiv og

Member of governing Council, International Society of Political Psychologi samt referent på Scandinavian Political Studies. Tove Lise Schou er medlem af European Consortium of Political Research's standing group on international relations.

Gunnar Sjöblom er instituttets »official representative« i European Consortium of Political Research. Kirsten Thomsen er bestyrelsesformand for SAMKVIND, medlem af bestyrelsen for forlaget »Politiske Studier«, medlem af international arbejdsgruppe under IPSA: »Women in Public Administration and Management«, medlem af indholds- og kvalitetsudviklingsprojektet vedrørende faget samfundsfag/samtidsorientering og medlem af EGPA Women's Group (European Group of Public Administration). Niels-Henrik Topp er medlem af bestyrelsen for Dansk Selskab for Statskundskab.

Stab:

VIP: Antal årsværk: 38.

Professorer: Bertel Heurlin (Jean Monnet prof.), Torben Beck Jørgensen, John Logue (Fulbright gæsteprof.) Ole Karup Pedersen, Gunnar Sjöblom.

Docenter: Tom Bryder, Ib Damgaard Petersen.

Lektorer: Karl-Henrik Bentzon (orlov), Tage Bild, Lars Bille, Henning Bregnsbo, Bolette M. Christensen, Torben Grage, Holger Bernt Hansen (orlov), Jens Hoff, Willy Johannsen, Morten Kelstrup, Tim Knudsen, Per Kongshøj Madsen, Hans Mouritzen, Hans Jørgen Nielsen, Steen Sauerberg, Tove Lise Schou, Kirsten Thomsen, Christian Thune (orlov), Niels-Henrik Topp, Søren Villadsen (orlov).

Seniorstipendiat: Uffe Jakobsen.

Kandidatstipendiater: Lotte Jensen, Klaus Stormgaard, Eva Sørensen, Jacob Torfing, Claudia Ulrike Wolthers.

Forskningsrådsstipendiater: Allan Dreyer Hansen, Birthe Hansen, Bjørn Lomborg.

Gæstestipendiater: Kim Andersen, Hans Branner.

Introduktionsstipendiater: Carsten Greve, David Grønbæk, Peter Kurrild-Klitgaard, Kate Pepke Pedersen.

Projektstipendiater: Wilhelm Christmas-Møller, Henrik Kjær Hansen, Hanne Nexø Jensen, René Høyer Jørgensen.

TAP: Antal årsværk: 8.

Kontorfuldmægtig: Ulla Andersen (konstitueret), Lisbeth Falck Paulsen (orlov).

Bibliotekar: Jette Inger Jensen.

Assistenter: Merete Rishøj Jensen (barselsorlov), Susanne Jensen (vikar), Vivi Larsen, Lene Olsen, Annelise Petersen, Liza Schleiter (vikar), Lillian Sørensen, Kirsten Toft (vikar), Pia Widell.

Studievejledere: Marianne Victor Hansen, Morten Asbjørn Jensen, Nina Jeppesen, Søren Schultz Jørgensen, Per Madsen, Tinie Raagaard Petersen.

Ph.d. afhandlinger:

Afhandlingens opbevaringssted angives i parantes efter titlen.

Christensen, Jacob: Socialpolitiske strategier 1945-1972. En undersøgelse af de politiske aktørers socialpolitiske målsætninger og dens betydning for de sociale udgifter (Institut for Statskundskab).

Holm, Erik: Money and International Politics, Academic Press, Copenhagen 1991 (Institut for Statskundskab).

Reddersen, Jacob: Byforvaltningens problemer; samling af artikler (Institut for Statskundskab).

Østergaard, Tom: Regional Integration in Southern Africa: The Challenge of Industrial Development (Institut for Statskundskab).

Specialer:

Albrechtsen, Lars og Peter La Cour Bentzon: Tjekkoslovakiets sikkerhedsdagsorden – i et perspektiv af europæisk integration.

Albæk, Peter Allan: Det teknologiske servicenet – En analyse af det teknologiske servicenet i et politisk-institutionelt og et industrielt perspektiv.

Andersen, Ulla og Maria Luisa Caparros Højbjerg: Political preconditions for the implementation of the strategy of industrial development in Spain in the 90s.

Bendixen, Kristina: Borger og Forvaltning – et teoretisk perspektiv.

Bentzon, Peter La Cour og Lars Albrechtsen: Tjekkoslovakiets sikkerhedsdagsorden – i et perspektiv af europæisk integration.

Boch, Susanne og Trine Kristiansen: Danske Kommuners relationer til EF – vilkår og samspil.

Boel, Niels: Den sociale og politiske udvikling i Nicaragua 1979 – 1990.

Brinckmann, Kim og Kresten Schultz Jørgensen: Uddannelsens politik – en vurdering af styre- og beslutningsformerne bag 1980ernes reformforsøg for de videregående uddannelser.

Brun, Peter C.: Offentlig og privat lobbyisme i EF's beslutningsproces.

Christensen, Lise Munthe: Kommunal børnepasningspolitik i 80'erne.

Deleuran, Birte: Fra bureaukrati til supermarked. Effektiviseringsbestræbelser 1946-1991.

Engborg, Kasper: Det nye sikkerhedspolitiske Europa.

Friedrichsen, Anne Louise: La Distribution des pouvoirs dans la ce. Une analyse de l'importance des idées de Montesquieu portant sur la séparation des pouvoirs par rapport á la Communauté Européenne.

Goli, Mark: Det internationale menneskerettighedsregime i den nye verden – en diskussion af problemer og perspektiver for FN og menneskerettighederne set i et regimeteoretisk perspektiv.

Greve, Carsten: Stat og marked i Storbritannien. På vej mod en ny konsensus.

Hansen, Allan Dreyer: Livsformsanalyse, Diskursanalyse og husmænd. Mod et ikke-essentialistisk livsformsbegreb.

Hansen, Henrik Kjær og Klaus Munch Haagensen: Politikdannelse på regionalt niveau – Aktører, strategier og institutioner i den regionale erhvervspolitik på Fyn.

Hansen, Peter Haugaard: Non-profit, Non-governmentale organisationer i det internationale nødhjælpsnetværk. Inter- og intraorganisatoriske perspektiver belyst ved Røde Kors bevægelsen.

Hermansen, Kirsten: Det europæiske politiske samarbejde (EPS) – og småstaten Danmarks muligheder og begrænsninger i formuleringen af en fælles europæisk udenrigspolitik.

Hertz, Anne Gotlieb: Markedsstyring af den offentlige sektor – en undersøgelse af markedsstyringens effektivitet i sygehussektoren.

Høeg-Jensen, Kasper og Henrik Würtzenfeld: EF og dansk industripolitik – En institutionel analyse af EF's påvirkning af den danske industripolitik i 1980'erne.

Højbjerg, Maria Luisa Caparros og Ulla Andersen: Political preconditions for the implementation of the strategy of industrial development in Spain in the 90s.

Haagensen, Klaus Munch og Henrik Kjær Hansen: Politikdannelse på regionalt niveau – Aktører, strategier og institutioner i den regionale erhvervspolitik på Fyn.

Ingerslev, Carsten: Den europæiske økonomiske integrationsproces.

Jensen, Charlotte Østergård og Lisa Warming: Hvad sker der med velfærdsstaten? En undersøgelse af kvalitative ændringer i velfærdsstaten i perioden 1979-1990, belyst gennem beskæftigelsesfremmende foranstaltninger og arbejdsløshedsunderstøttelse.

Jensen, Kurt Gerhardt og Jens Teilgård Laugesen: Demokratiet i ubalance – et folkestyre under forandring.

Jensen, Søren Birch: Den offentlige forvaltnings politiserede struktur?

Jensen, Ulla Højmark: Kvinder og køn i politiet. Muligheder og barrierer for kvinders mobilitet i organisationer, eksemplifiseret ved politiorganisationen.

Jespersen, Per Michael, Lars-Erik Jønsson og René Sinkbæk Rasmussen: Udviklingen af den sociale dimension i EF – en regime- og reguleringsteoretisk analyse af problemerne forbundet med at udvikle den sociale dimension i EF.

Jønsson, Lars-Erik, Per Michael Jespersen og René Sinkbæk Rasmussen: Udviklingen af den sociale dimension i EF – en regime- og reguleringsteoretisk analyse af problemerne forbundet med at udvikle den sociale dimension i EF.

Jørgensen, Kresten Schultz og Kim Brinckmann: Uddannelsens politik – en vurdering af styre- og beslutningsformerne bag 1980ernes reformforsøg for de videregående uddannelser.

Jørgensen, René Høyer: Teoretiske fortolkninger og forklaringer: Strukturelle tilgange inden for den realistiske tradition.

Kehler, Johan: Kultur og management. Om managements muligheder og umuligheder. Med SAS som praktisk eksempel.

Klærke, Lone: Barndommen i dens samfundsmæssige kontekst. En diskussion af elementer af barndommens samfundsmæssighed.

Kousgaard, Anders Kresten: Central-Local Government Relations, Political Decentralization and Welfare States: A Comparative Review and Discussion of Developments in English and Danish Central-Local Government Relations in the 1980s and the Impact of these Developments on the Respective Welfare State Systems.

Kragbæk, Søren: Demokratisk legitimitet i EF. Europa-Parlamentets tiltænkte kompetence og rolle inden for den Politiske Union.

Kristiansen, Trine og Susanne Boch: Danske kommuners relationer til EF – vilkår og samspil.

Lademann, Torben: Det politiske system og den parlamentariske styringskæde. En analyse af diskrepansen mellem det formelle- og det reelle politiske system – foretaget med udgangspunkt i den parlamentariske styringskæde.

Laugesen, Jens Teilgård og Kurt Gerhardt Jensen: Demokratiet i ubalance – et folkestyre under forandring.

Madsen, Charlotte: Venstres og Det konservative Folkepartis organisatoriske udvikling 1960-1990.

Madsen, Finn Bay: Organisatorisk effektivitet i den offentlige sektor – under nye vilkår og betingelser i 80'erne og 90'erne.

Mortensen, Mette Wulff: Informationsteknologi i sygeplejen.

Munch, Henrik: Kan markedsstyring effektivisere den offentlige sektor?

Neimann-Sørensen, Dorte: Forholdet mellem den politiske og den juridiske integrationsproces i EF.

Nexøe, Claus: Det danske arbejdsmarked – udviklingen i overenskomstforhandlingerne under h.h.v. socialdemokratiske og borgerlige regeringer set i et forhandlingsøkonomisk perspektiv.

Nielsen, Anders Bordum: Objektivitet. En diskussion af Karl Poppers treverdensteori i relation til objektivitet i samfundsvidenskab.

Nielsen, Ib Mac Carthy: Political Community and the Baltic Sea Area: Regional Integration and Conversion in St. Petersburg.

Nyrop, Bolette: En diskussion af udviklingslinjer i

EF's regional- og strukturpolitik. En policyanalyse med særligt henblik på rationale og udviklingsparadigme.

Pedersen, Claus: Danmarks forhold til den økonomiske union i EF.

Pedersen, Kim Voldby: Etablering af en analyseramme for studiet af det danske EF-beslutningssystem.

Pedersen, Martin Niels: KMS – kort fortalt. Om moderniseringsprogrammets mulighed for succes i forbindelse med sammenlægningen af Geodætisk Institut, Matrikeldirektoratet og Søkortafdelingen.

Persson, Birgit: Estland, Letland og Litauen – politisk kultur og demokratisering.

Rasmussen, Birgitte Risager: Hjemmehjælpen er ikke, hvad den har været – en kommunes omstilling til kollektiv hjemmehjælp set i et magtteoretisk perspektiv.

Rasmussen, René Sinkbæk, Per Michael Jespersen og Lars-Erik Jønsson: Udviklingen af den sociale dimension i EF – en regime- og reguleringsteoretisk analyse af problemerne forbundet med at udvikle den sociale dimension i EF.

Steen, Bente: Beboerinddragelse i byfornyelsesprocessens planlægningsfase.

Svendsen-Tune, Lau: Pensionskassernes investeringspolitik – mellem økonomi og politik.

Tange, Jakob Brix: EF's teknologipolitik for informationsteknologiindustrien – med vægt på Esprit-programmet og politikken for højopløseligt TV.

Vestergaard, Gunvor: Dansen går for demokrati. Idræt – vejen til folkelig deltagelse i den 3. verden.

Warming, Lisa og Charlotte Østergård Jensen: Hvad sker der med velfærdsstaten? En undersøgelse af kvalitative ændringer i velfærdsstaten i perioden 1979-1990, belyst gennem beskæftigelsesfremmende foranstaltninger og arbejdsløshedsunderstøttelse.

Winkel, Jasper Steen: The Welfare State – a Democracy in Transformation. Rethinking the relationship between the public sector and the citizen as client.

Würtzenfeld, Henrik, Kasper Høeg-Jensen: EF og dansk industripolitik – en institutionel analyse af EF's påvirkning af den danske industripolitik i 1980'erne.

Publikationer:

Andersen, Kim Viborg: Rimo. A Computerized Economic Model for Local Governments. København 1992, 30 s.

–: Implementation, Use and Perceived Role of Regional Computerized Planning Models: Experiences from Denmark. i: Proceedings for 3rd International Conference of the Information Resources Management Association, Charleston, South Carolina, s. 13-22, 1992.

–: Work, Power, and Computers: Implications and Conflicts of Computerization of Work in United States and Scandinavia. i: Proceedings for Fourth Symposium on Directions and Implications of Advances Computing (DIAC), Berkeley, San Francisco, s. 184-189, 1992.

–: Implications and Conflicts of Computerization in governments in United States and Scandinavia. i: Proceedings for Fourth Symposium on Directions and Implications of Advances Computing (DIAC), Berkeley, San Francisco, s. 190-212, 1992.

–: Anmeldelse af Per Kongshøj Madsen: The Politics of Economic Modeling. Informatization and the Public Sector 1, 1992, s. 93-94, 1992.

–: Planlægning, modeller og politik. Politica 2, 1992, s. 206-218, 1992.

Beck Jørgensen, Torben, Jensen, Hanne Nexø: Moderne myndigheder? Generel profil af danske direktorater, styrelser og statslige institutioner. Nordisk Administrativt Tidsskrift 2, 73.årg., s. 103-129, 1992.

Bild, Tage, Christensen, Bolette, Hoff, Jens: Blæksprutterne, stjernerne og de stille eksistenser – En rapport om faggrænseproblemer på HK/Kommunals område. København 1992, 216 s.

Bille, Lars: De politiske partier under forandring. i: På sporet af den nye grundlov, Niels Helveg Petersen (red.), s. 96-112, København 1992.

–, Nielsen, Hans Jørgen, Sauerberg, Steen: De uregerlige vælgere – Valgkamp, medier og vælgere ved folketingsvalget 1990. København 1992, 116 s.

–: The membership of political parties in European democracies, 1960-1990. European Journal of Political Research Vol. 22, s. 329-345, 1992.

–: EF har aldrig stået højt på den politiske dagsorden. Lov og Ret 10, s. 6-8, 1992.

–: Politisk Kronik. Den politiske udvikling i 1. halvår 1992. Økonomi og politik 65. årg., nr 3, s. 50-59, 1992.

–: Politisk kronik 2. halvår 1992. Økonomi og politik 65. årg., nr 1, s. 50-58, 1992.

–: Denmark. i: Party Organizations – A Data Handbook on Party Organizations in Western Democracies, 1960-90, R. S. Katz and P. Mair (eds.), s. 199-272, London 1992.

–: Denmark, Ruud Koole and Peter Mair (eds.): Political Data Yearbook 1992 (1. January 1992/1. January 1992). European Journal of Political Research Vol. 22, nr. 4, s. 387-390, 1992.

–: Anmeldelse af Göran Djupsund og Lars Svåsand (ed): Partiorganisasjoner: Studier i struktur og processer i finske, norske og svenske partier, Åbo 1990. Scandinavian Political Studies Vol. 15, nr. 4, s. 355-357, 1992.

–: Denmark: The 1990 Campaign. i: Electoral Strategies and Political Marketing, S. Bowler and D. M. Farrell (eds.), s. 63-81, London 1992.

Branner, Hans: Det ny Europa – International politik i forandring, 2. udg., april 1992. 1992, 185 s.

–: Danish European Policy Since 1945: The Question of Sovereignty. i: European Integration and Denmark's Participation, Morten Kelstrup (ed.), s. 297-327, Copenhagen 1992.

Bregnsbo, Henning: The Organizational System. i: Denmark and EC Membership Evaluated, Lise Lycklstrup (ed.), s. 45-49, London 1992.

–, Sidenius, Niels Chr.: Danish Lobbying in Brussels. Århus 1991, 29 s.

–: Lobbying the EC. The Case of the European Tobacco Industry and the EC Anti-Smoking Initiatives. i: European Integration and Denmark's Participation, Morten Kelstrup (ed), s. 233-261, Copenhagen 1992.

–, et al: The National Lobby Orchestra. i: National Public and Private EC Lobbying, R. Van Schendelen (ed), s. 29, Aldershot, Dartmouth 1992.

Bryder, Tom: COM-COM Technology and Integration of the Europe and Political Database. København 1992, 43 s.

–: Anmeldelse af Per Jansson: Säkerhetspolitikens Språk. Statsvetenskapligt Tidsskrift 4, s. 359-363, 1991.

–: Udviklingen ved universiteterne i det østlige Tyskland. Dansk Sociologi 1, s. 70-73, 1992.

–: Political Actor Types. An Empirical Study of Political Roles and Political Personality. Report from a Pilot Study. 1992, 59 s.

Christensen, Bolette: Vennelyst. Den lille grønne by i byen, H/F Vennelyst. København 1992, 79 s.

–: Conceptual Understanding by Use of Computers. Paper Presented at the International Human Science Research Association Conference 1991. København 1992, 16 s.

–: Anmeldelse af Jesper Due, et al: Jeg var bange i starten. Evaluering og sociologisk analyse af et kommunalt efteruddannelses- og omstillingsprojekt. Økonomi og Politik 2, 1992, s. 61-63, København 1992.

Christmas-Møller, Wilhelm: Anmeldelse af Poul Meyer: Nederlag. Politiske erindringer 1932-47, Odense 1992. Økonomi og Politik 3, 1992.

–: Anmeldelse af Hans Mouritzen; The International Civil Service. A Study of Bureaucracy of International Organizations, Aldershot 1990. Økonomi og Politik 3, 1991.

–: Anmeldelse af Tage Kaarsted: Admiralen. Andreas de Richelieu. Forretningsmand og politiker i Siam og Danmark, Odense 1990. Økonomi og Politik 1, 1991.

Grønbæk, David: The Social Dimension of the European Communities: The Development and Conflicts of EC Labour Market Policy and the Social Dialogue. København 1992, 33 s.

Heurlin, Bertel: Fred, med eller uden våben. København 1992, 48 s.

–: The roles of the United States and the Soviets Union. i: European Security – towards 2000, Michael C. Pugh (ed.), s. 19-32, Manchester and New York 1992.

–: The United states, the Soviet Union and the Transformation of Europe 1989-91. København 1992, 32 s.

–: The United States, the Soviet Union and the Transformation of Europe 1989-91. i: European Integration and Denmark's Participation, Morten Kelstrup (ed), s. 59-88, København 1992.

–: Danmark og Nato. København 1992, 19 s.

–: Danmark, Norden og Baltikum. København 1992, 25 s.

–: Artikler om sikkerhedspolitik og integration. København 1992, 24 s.

–: Økonomisk og politisk integration i Europa: Politikens primat. København 1992, 17 s.

–: Integration, disintegration og internationalisering. Uddannelse 3, s. 109-113, København 1992.

Hoff, Jens: Fleksibilitet for hvem? Om arbejdstid og jobindhold og om kravene til en fremtidig faglig indsats på serviceområdet. København 1992, 158 s.

–, Andersen, Jørgen Goul: Reluctant Europeans and the European Union: Citizenship and Democratic Deficit. København 1992, 28 s.

–: Criteria for Evaluation of Information Technology in Private and Public Sector: Should they be the same? København 1992, 36 s.

–, Hansen, Lars Bo: Informational Infrastructure and Water Policy in Denmark. i: European Public Administration and Informatization, Frissen, P. H. A., s. 349-374, Amsterdam 1992.

–, et al: EDB-anvendelse i offentlige organisationer. Et fælleseuropæisk projekt. København 1992, 12 s.

–, Hansen, Lars Bo: Data and Information Flows in the Area of Water Environment – The Case of Denmark. København 1992, 26 s.

–: Anmeldelse af Jørgen Birk Mortensen og Ole Jess Olsen: Privatisering og deregulering. Økonomi og politik 3, s. 61, København 1992.

–: Anmeldelse af Bodil Olai Hansen og Hans Heiding: Brugerbetaling. Økonomi og politik 3, s. 61-62, København 1992.

Jakobsen, Uffe: A dán munkásmozgalom és a baloldali pártok a kelet- és közép-európai politikai rendszerek összeomlásáról. i: A nemzeközi munkásmozgalom történetéböl. Évkönyv, Magyar Lajos & Politikatörténeti Alapítvany, s. 165-169, Budapest 1992.

–: Über die Oktoberrevolution und ihre Kritiker. i: Alternativen denken. Kritisch-emanzipatorische Gesellschaftstheorien als Reflex auf die soziale Frage in der bürgerlichen Gesellschaft, Berlin, s. 108-110, Berlin 1991.

–, Stender-Petersen, Ole: Seminar om den kritiske samfundsteoris historie. Arbejderhistorie 28, s. 108-111, 1992.

Jensen, Hanne Nexø: Køn og forandringer i organisa-

tioner. i: Køn og kvindelighed i samfundsvidenskaberne, Samkvinds Skriftserie nr 10, Samkvinds Skriftserie nr 10, s. 59-75, København 1992.

–: Specialevejledning – resultater af en undersøgelse blandt vejledere og vejledte. København 1992, 32 s.

Johannsen, Willy: Anmeldelse af J. H. Winsløws disputats: Videnskabelig hverdag, SOCPOL 1991. Universitetslæreren 3, s. 14, 1992.

Jørgensen, Rene Høyer: The Need for Theatre Nuclear Weapons, A Danish View. Universitetslæreren 3, s. 67-69, Berlin 1991.

Jørgensen, Torben Beck: Den ny offentlig kapitalisme – en kommentar til aktuelle reformudspil. Administrativ Debat 3, s. 3, 1992.

–, Melander, Preben: Livet i offentlige organisationer: Institutionsdrift i spændingsfeltet mellem stat, profession og marked. København 1992, 400 s.

Kelstrup, Morten: Politik i det nye Tyskland. Overvejelser over den indre tyske udvikling og dens perspektiver. København 1992, 31 s.

–: Politik i det nye Tyskland. Overvejelser over den indre tyske udvikling og dens perspektiver. Politica 24. årgang, nr 1, s. 12-32, København 1992.

–: European Integration and Political Theory. i: European Integration and Denmark's Participation, Morten Kelstrup (ed.), s. 13-58, Copenhagen 1992.

–: Security in the new Europe. i: European Integration and Denmark's Participation, Morten Kelstrup (ed.), s. 129-156, Copenhagen 1992.

Knudsen, Tim: A Portrait of Danish State-Culture: Why Denmark needs two National Anthems. i: European Integration and Denmark's Participation, Morten Kelstrup (ed.), s. 262-297, Copenhagen 1992.

–: Den tvetydige danske stat i Europa. Fremtidsorientering 2, maj 1992, s. 25-33, 1992.

–: The Forgotten Professionals. i: Research in Urban Sociology, Vol. 2, Ray Hutchison (ed), s. 257-271, Connecticut 1992.

–, Pedersen, Henrik: Den tvetydige forvaltning. Connecticut 1992, 54 s.

–: Anmeldelse af Christensen, Bent: Forvaltningsret: Opgaver, hjemmel, organisation. Økonomi og Politik 2, 1992, s. 52, København 1991.

–: Anmeldelse af Karsten Revsbech: Nyere tendenser i dansk forvaltningsretlig teori. Økonomi og Politik 4, 1992, s. 78, København 1992.

–: Anmeldelse af John Vogter: Forvaltningsloven – med kommentarer. Økonomi og Politik 3, 1992, s. 70, København 1992.

Madsen, Per Kongshøj: Anmeldelse af Niels Kærgaards disputats: Økonomisk vækst. En økonomisk analyse af Danmark 1870-1981. Økonomi og Politik 1, 1992, s. 59-62, København 1992.

–: ATB: Bedre end sit rygte – men ikke go' nok. Perspektiver og realiteter for indsatsen mod langtidsarbejdsløsheden. Skælskør 1992, 160 s.

–, Langager, Klaus: Forløbsanalyse af ATB-modtagerne. i: Bilag 9 i Rapport om arbejdsmarkedets strukturproblemer, del II, Finansministeriet, s. 56, 1992.

–: Noget at råbe hurra for? – Om effekten af arbejdsmarkedsprogrammer. Samfundsøkonomen 1992:4, juni, s. 17-24, 1992.

–, Langager, Klaus: Altid arbejdsløs? Social Forskning Dec., s. 55-61, 1992.

–: Metodeproblemer i evaluering af aktiverende foranstaltninger. i: Bilag 8 i Rapport om arbejdsmarkedets strukturproblemer, del II, Finansministeriet, s. 18, 1992.

Mouritzen, Hans: Agriculture, Internal Market and Common Foreign Policy: Accounting for Eurocrats' Influence. i: European Integration and Denmark's Participation, Morten Kelstrup (ed.), s. 213-232, Copenhagen 1992.

–: Adaptationen holder flyttedag? Internasjonal Politikk 1-2, s. 191-196, Oslo 1992.

–: Anmeldelse af "Norden i det nye Europa. En rapport fra det danske, finske, norske og svenske utenrikspolitiske institutt og universitetet i Reykjavik, Oslo 1991". Statsvetenskaplig Tidsskrift 3, s. 293-298, 1992.

Nielsen, Hans Jørgen: The Danish Voters and the Referendum in June 1992 on the Maastricht Agreement. i: European Integration and Denmark's Participation, Morten Kelstrup (ed.), s. 365-380, Copenhagen 1992.

–: Strategier for EF-kampagnen. Finans og Samfund 4, april, s. 30-32, 1992.

–: Politikersamtaler. i: Vi og vore politikere, Mogensen, Gunnar Viby (red), s. 203-271, København 1992.

–: Vælgersamtaler. i: Vi og vore politikere, Mogensen, Gunnar Viby (red), s. 272-321, København 1992.

–: Notat om afstemningen 2.juni, AP /7. 1992, 25 s.

–: Socialdemokratiet og 'arbejdsløsheden'. Hvor godt er det at have en god 'sag'? Samfundsøkonomen nr.6, oktober, s. 5-11, 1992.

Pedersen, Kate Pepke: USA står uden strategi. Udenrigs Nr.2, 47.årg., s. 36-44, 1992.

Pedersen, Ole Karup: Anmeldelse af På sporet af den nye grundlov. En antologi redigeret af Niels Helveg Petersen, Gyldendal, 1992. Økonomi og Politik Nr.3, 65.årg., s. 64-65, 1992.

Petersen, Ib Damgaard: The Role of the EC in an Emerging New World Order. i: European Integration and Denmark's Participation, Morten Kelstrup (ed.), Morten Kelstrup (ed.), s. 89-128, Copenhagen 1992.

–, Smoker, Paul: The Security Paradox and the Fear Trap. i: Inadvertent Nuclear War, Håkon Wiberg,

Ib Damgaard Petersen og Paul Smoker (eds), s. 1-33, 1992.
–, et al: Inadvertent Nuclear War. 1992, 320 s.
–: Modelling International Wars. Journal of Conflict Processes Vol.1, no.1, october, s. 57-73, 1992.
–: The International Tension Monitor and the World Forum. i: Proceedings from the International Conference on Implications of the Dissolution of the Soviet Union for Accidental/Inadvertent Use of Weapons of Mass Destruction, s. 78-87, Talinn 1992.
Sauerberg, Steen: The Danish Parliamentary Election of December 1990. Scandinavian Political Studies Vol.14, no.4, s. 321-334, 1991.
Schou, Tove Lise: The Debate in Denmark 1986-91 on European Integration and Denmark's Participation. i: European Integration and Denmark's Participation, Morten Kelstrup (ed.), s. 328-364, Copenhagen 1992.
–: Denmark and the Overlapping International Institutions in Europe in the Post-Cold War Period. i: Denmark and EC Membership Evaluated, Lise Lyck (ed), s. 26-36, 1992.
–, et al: Party and Coalition Policy in Denmark. i: Party Policy and Government Coalitions, M.J.Laver and Ian Budge (eds), s. 151-188, London 1992.
Thomsen, Kirsten: Gender Differences in Poverty among Single Persons in Denmark. FR 1992, 6 s.
–: Næsten færdige studerende og specialesituationen på Statskundskab. US 1992, 43 s.
–: Anmeldelse af Yvonne Due Billing: Køn, karriere, familie. København 1991. Økonomi & Politik Nr.2, s. 59-61, 1992.
–, et al: Samfundsfag. Kvalitet i uddannelse og undervisning. Undervisningen i samundsfag i det danske uddannelsessystem. En beskrivelse og vurdering af mål og indhold. 1992, 82 s.
–: Familie og livsfaser. i: Sociologi – En grundbog til et fag, Heine Andersen (red), s. 169-183, København 1992.
Thune, Christian: Dänemark. i: Jahrbuch der Europäischen Integration 1991/92, W.Weidenfeld & W.Wessels (red), W.Weidenfeld & W.Wessels (red), s. 321-327, Bonn 1992.
–, Petersen, Nikolaj: Dansk Udenrigspolitisk Årbog 1991. København 1992, 492 s.
–: Danimarca: tra il Nord e la Comunita. i: Le Dodici Europe. Instituto per gli Studi di Politica Internazionale, Maurizio Ferreta (red), s. 58-72, Bologna 1992.
Topp, Niels-Henrik: Anvendelsen af prisindeks i CLEO, /2. AP 1992, 43 s.
–: Datakonstruktion og deflatering. Indlæg fra forsvaret af en disputats om økonomisk vækst i Danmark 1870-1981. Nationaløkonomisk Tidsskrift Vol.130, s. 429-434, 1992.
–: Innovationer i kryolitindustrien /4. FR 1992, 39 s.
–: Warming om Ohlin og Ohlin om Warming /10. AP 1992, 22 s.
Torfing, Jacob: Mod et brud med objektivismen indenfor samfundsvidenskaberne. Grus 37, s. 54-71, 1992.
–: Politik og institutioner. Statvetenskaplig Tidsskrift 2, s. 139-151, 1992.

Tage Bild

Antropologi

Institut for Antropologi

Forskningsvirksomhed:
Antropologiens udvikling går i retning af tilvejebringelse af almen kultur- og samfundsteori. Den teoretiske udvikling er dog stadig baseret på det etnografiske feltarbejde. Gennem detaljerede studier af konkrete samfund og kulturer bringes et enestående empirisk materiale til veje. Dette materiale giver grobund for komparativ samfundsanalyse og almen teoriudvikling i et globalt perspektiv. Instituttets medarbejdere har i 1992 været engageret i feltarbejder i det meste af verden, inklusive Danmark.

Instituttet er ved at udbygge fire prioriteringsområder, som hver især danner rammen om en særlig forskningsindsats. Det drejer sig om udviklingsantropologi, medicinsk antropologi, kulturel kompleksitet, samt kultur og kognition.

1. Udviklingsantropologi

1.1 Betelhandel og udvikling i Papua Ny Guinea
Projektet er rettet mod et studie af den kulturelle inkorporation af (markeds) økonomiske processer i en traditionel kontekst i en situation med hurtig pengemæssig overførelse grundet salg af betel til hovedstaden Port Moresby, hvor Mekeo folket har monopol (Steen Bergendorff).

1.2 Irrigation and Agricultural Development in Yelandur Taluk, 1807-1991. A micro-level Analysis based on the black books
Projektet bygger på afdækningen af et helt uudforsket kildemateriale, de såkaldte Kaditas, fundet på arkiver i Karnataka, Indien. Fundet udgør ca. 228 regnskabsbøger fra div. landsbyer i Yelandur Taluk, Mysore, dat. 1807-1870. De indeholder optegnelser af ejendomsforhold, udbytte, udgifter, indtægter, forpagterafgifter og skatter for hver enkelt landmand med navns nævnelse. Mange af landsbyerne og endda slægterne nævnt i Kaditas findes den dag i dag og dyrker de samme afgrøder som dengang. Der er nu mulighed for, ved at følge disses udvikling fra Kaditas og kombinere med feltarbejde i Yelandur, at rekonstruere agrar-samfundenes økonomiske og sociale udvikling (James Heimann).

1.3 Produktion, konsumtion og identitet – Den kulturelle organisering af udvikling i Madang Province, Papua New Guinea
Projektet er en undersøgelse af a) forholdet mellem identitet og moderne og traditionel økonomi, og b) hvilken betydning dette forhold har for udviklingen lokalt, og som led i nationsopbygningen af Papua New Guinea (Peter Henriques).

1.4 In the Shadow of Mount Digibe. Persistency and Social Change among the Goreku-Kopan People of Dom
1992 er blevet brugt til færdiggørelse af ph.d. afhandlingen, som omhandler samspillet mellem den Papua New Guineanske nationalstat og de forskellige lokal kulturer, der udgør det nationale bagland. Der er udviklet en model, der viser hvorledes lokalsamfund inkorporerer modernitet samtidig med at en lokal kulturel identitet opretholdes og videre udvikles. Denne model benyttes derefter til at beskrive hvorledes lokalkulturerne forholder sig til konkrete nationalstatslige institutioner så som skole, landsbyret og lokalråd. Hovedformålet med opgaven er at vise, at lokal-kulturer ikke nødvendigvis bukker under i mødet med det moderne samfund. Tværtimod udvikler lokalkulturer en samfundsform, der er i stand til at forholde sig kritisk til de modernistiske indflydelser, samtidig med de selv aktivt påvirker den videre etablering og udvikling af det moderne samfund (Michael Jacobsen).

1.5 Traditionel medicin i udvikling. Et pastoralt eksempel (maasai)
En undersøgelse af grundlæggende principper i maasaiernes medicin, herunder selvhelbredende metoder, mediciner og sygdomsklassifikationer; medicinske specialister, herunder institutionelle sundhedstilbud, dvs. hospitals- og veterinærtjeneste, men også holdninger og strategier omkring dyrkning af afgrøder, der efter forrige regntids udeblivelse har taget voldsomt til i omfang pga. drastisk fald i menneskehusdyr ratioen. Dette finder sted til trods for forbud mod dyrkning fra konservationsmyndighedernes side. På tværs af disse emner tilstræbes fokus på sproglige metaforer og symboler, for derigennem at indkredse ideer om ernæring, helse og sygdom (Nina Johnsen).

1.6 Identitetsmæssige konsekvenser af resettlement Mahaweli-projektet i Sri Lanka – en analyse af individuelle og kollektive strategier
(Birgitte Refslund Sørensen).

1.7 Skoler og udvikling for Ashéninka
Projektet viser, hvorledes Ashéninka indianernes skolebyggeri i 1980'erne i Gran Pajonal i Perus Amazonas betød en styrkelse af indianernes kulturelle identitet og deres politiske kontrol med lokalområder. Via en analyse af Ashéninkas ledelsesformer og af det egalitære samfunds krav om konformitet og lokal uafhængighed kortlægges det betydningssystem, hvori skolerne kunne blive symboler på at Ashéninka magter at

håndtere en vanskelig koloniseringssituation til egen fordel (Hanne Veber).

1.8 Kulturel rationalitet og økonomisk adfærd: Et studie af forandring og udvikling i det østlige Uganda
Studiets teoretiske fokus er samspillet mellem vekslende, indfødte kulturelle modeller af den politiske økonomi og vekslende økonomiske omstændigheder. Dets empiriske fokus ligger på landbrugs-økonomien i Bunyole i det østlige Uganda, og hvorledes den har forandret sig siden sidst udførte feltarbejde i området (Michael Whyte).

2. Medicinsk antropologi

2.1 Klinisk praksis for patienter med lav rectumcancer – en antropologisk pilotundersøgelse
(Hanne Jessen Busch).

2.2 Barnet som social aktør og det kulturelle udtryk af sygdom i barndommen – en antropologisk undersøgelse
(Pia Haudrup Christensen).

2.3 Kommunikation og psykosocial omsorg – en etnografisk undersøgelse af sygeplejen på en kræftafdeling
Projektets tredje år har omfattet analyse og fortolkning af feltdata vedrørende onkologiske sygeplejerskers kliniske praksis, samt et treugers feltarbejde på the Marie Curie Rehabilitation Centre, the Royal Marsden Hospital i London. Licentiatafhandlingen i form af fire artikler + en teoretisk introduktion samt konklusion forventes at foreligge 1.4.1993 (Helle Ploug Hansen).

2.4 Injections in Uganda: The popularization of biomedicine
(Birungi Harriet).

2.5 Medicinsk pluralisme. En antropologisk undersøgelse blandt lægfolk
Projektet bygger på et allerede eksisterende datamateriale vedrørende sundhedskulturen i et vestjysk lokalsamfund. Det aktuelle projekt vil indeholde en teoretisk viderebearbejdning af følgende temaer: Den dynamiske interaktion mellem sundhedssystemets tre sektorer; afklaring af »folkemedicin« som teoretisk begreb eller »kategori« afklaring og problematisering af begrebet »selvbehandling«; diskussion af den professionelle opfattelse af »sundhed« versus den folkelige opfattelse af »helse«. Derudover vil projektet indeholde en analyse af lokalsamfundets placering i forhold til det omgivende samfund (Sussi Skov Jensen).

2.6 En medicinsk antropologisk undersøgelse af tre alternative behandlingssystemer i Danmark
Bearbejdning af materiale vedr. zoneterapi, biopati og kineseologi i Danmark. Udarbejdelse af licentiatafhandling med fokus på alternative kropsbilleder og deres samspil i en socio-kulturel kontekst (Helle Birgitte Johannessen).

2.7 Mothers and midwives: Varieties of maternity care in Ankole, Southwestern Uganda
(Stella Neema).

2.8 Injection Practices in the Third World. A Case Study of Thailand
(Anne Reeler).

2.9 Behandling af alkoholmisbrugere efter Minnesota-modellen i Danmark – en antropologisk undersøgelse
Projektet indeholder en kortlægning af området, en klientundersøgelse og en kvalitativ analyse af behandlingen (Vibeke Steffen).

2.10 Samarbejdsprojekt: AIDS education and counselling in Lesotho
Institut for Antropologi indledte i 1990 et samarbejde med AIDS Education Unit, Christian Council of Lesotho, vedr. AIDS oplysning og rådgivning. Formålet med samarbejdet er at skabe en relativt autonom kvalitativ forsknings-kapacitet på AEU, der vil gøre det lettere at udvikle ideer, meninger og erfaringer. Flere hold af studerende har i årets løb været i Lesotho, og en Mosotho forsker på AEU har i flere omgange besøgt Institut for Antropologi. Der er blevet foretaget en intern evaluering af samarbejdet i juni 1992, og projektet, der støttes af DANIDA fortsætter indtil 1993 (Michael Whyte).

2.11 Community Drug Use
I samarbejde med ugandiske forskere undersøges hvordan lægemidler bliver formidlet og brugt i tre forskellige områder i Uganda (Susan Reynolds Whyte).

2.12 Handikap og kultur
Udarbejdelse af en bog om handikap og personopfattelse i forskellige kulturer (Susan Reynolds Whyte).

2.13 Transformationer i sundheds- og behandlingsforhold i det østlige Uganda
Feltarbejde i et lokalsamfund, hvor der tidligere er udført indgående studier, skal kortlægge betydningen af »udvikling« for opfattelse og behandling af sygdom (Susan Reynolds Whyte).

3. Kulturel kompleksitet

Grundforskningsprogrammet:
Institut for Antropologi modtog i 1991 en bevilling på 1.3 millioner kr. fra grundforskningspuljen til at fremme forskningen inden for området »komplekse kulturprocesser.« Bevillingen benyttes til ansættelse af en

stipendiat, gæsteforelæsninger, workshops og konferencer, samt rejser.

Som start på projektet gennemførtes i det akademiske år 1991-92 en lang række forskningsseminarer med tilknytning til temaet. Disse seminarer blev afholdt ugentligt for samtlige instituttets faste lærere og stipendiater, med indlæg fra såvel denne gruppe som særligt indbudte gæsteforelæsere. Som afslutning på denne serie afholdtes i september et tredages internatseminar for instituttets ansatte og stipendiater, hvor alle bidrog med overvejelser over kulturel kompleksitet. En del af bidragene er under publicering.

Den overordnede hensigt med grundforskningsprojektet er at udvikle metoder og teorier, der er egnede til at indfange den kulturelle kompleksitet, som de fleste samfund idag er præget af, og som antropologer i stigende grad studerer. Hvor det antropologiske objekt tidligere var relativt afgrænsede lokalsamfund og kulturer i sig selv, så er der idag en voksende interesse for at se på de processer, der forbinder disse samfund, og på den manifeste interne kompleksitet, som disse externe forbindelser giver anledning til. En lang række af de feltarbejder, der udføres fra instituttet er explicit rettet mod denne problematik.

Grundforskningsprogrammet bidrager afgørende til at skærpe de analytiske redskaber til en udredning af såvel de processuelle som de pluralistiske aspekter af moderne kulturer.

3.1 Ændringsprocesser og arbejdsmigration i en ægyptisk landsby
(Kirsten Haugaard Bach).

3.2 Projekt vedrørende Cañar-regionen i Ecuador
Regionalt har de fortløbende studier af Cañar-regionen i Ecuador givet baggrundsmateriale til en mere forfinet analyse af former for social og kulturel identitet, samt rationalet for sådanne formers opståen (Niels Fock).

3.3 The Lands of Hawai'i Between Localization and Globalization
Formålet med projektet er at bidrage til udvikling af teori og metode til studium af kultur som dynamisk proces i globalhistorisk sammenhæng. Projektet beskæftiger sig overordnet med konkretisering og implementering af et forslag til antropologisk metode til at håndtere sådanne komplekse kulturprocesser ved at undersøge, hvordan forskellige kulturelle modeller fremkommer, vedligeholdes, forandres og sameksisterer i praksis – en praksis, forstået som en global og historisk virkelighed. Kulturelle modeller for opfattelse af jord, landskab – af sted – er central i en revision af kulturbegrebet, og forskningsprojektet er i sin afsøgning af globaliserings- og lokaliseringsprocesser samtidig en undersøgelse af, hvad der – også ud over de indlysende økonomiske og politiske årsager – gør jord til et centralt emne i indfødt diskurs (Ulla Hasager).

3.4 Kulturel identitet på Island
En undersøgelse af kontinuitet og diskontinuitet i selvopfattelse udført på baggrund af etnografisk feltarbejde (Kirsten Hastrup).

3.5 Indvandrere og kriminalitet
Formålet med studiet er at undersøge hvilken betydning etnisk baggrund og/eller indvandrerstatus har, når man skal forklare forbrydelser blandt indvandrere i Malmø og København. Følgende problemområder vil først og fremmest blive studeret: 1. Voldsforbrydelser som følge af andre normsystemer end det danske/svenske; 2. Kriminalitet som følge af specielle forhold i indvandrersituationen; 3. Multietniske asociale subgrupper blandt indvandrerungdommen (Åke Norborg).

3.6 Kulturdannelse i Vestindien
På baggrund af feltarbejde og historisk forskning undersøges de kulturprocesser, der er udsprunget af mødet mellem afrikanske slaver og europæiske kolonisatorer (Karen Fog Olwig).

3.7 Deterritorialisering og nationalkultur i den tredje verden, belyst ved vestindisk materiale
En undersøgelse af nationalkulturers betydning i den internationale politiske diskurs og implikationerne heraf i en verden, der er stadig mere præget af transnationale sociale og økonomiske relationer (Karen Fog Olwig).

3.8 Rituel transformation og religiøse grupper i Andes
To problemstillinger undersøges blandt landsbybeboere og migranter fra en andin landsby: 1) transformation af traditionelle rituelkomplekser til moderne performance, og 2) religiøse gruppers indflydelse på rituel transformation. Fire rituelle former analyseres i form, indhold og struktur: Ritualet, festen, fodboldturneringen og folkloreopvisningen. Betydningen af konflikter mellem et katolsk flertal og et protestantisk mindretal for den rituelle transformation undersøges specielt inden for ritualet og festen. Endvidere afklares dualstrukturer og etnicitetsdannelse inden for fodbolden og folkloren. Forekomsten af sådanne fænomener analyseres i forhold til den rituelle transformations kontinuitetsdimensioner og mulighederne for forsoning eller fortsat konflikt mellem de religiøse grupper (Karsten Pærregaard).

3.9 Migration og kulturel forandring
Projektet omhandler et antropologisk studium af kulturel forandring og kontinuitet i relation til migrant-

samfund. På baggrund af et historisk-antropologisk studium af de jamaikanske migrantsamfund i New York, med fokus på migranternes kulturelle forvaltning af migranttilværelsen/erfaringen, sigter projektet dels mod en konkret forståelse for det jamaikanske migrantsamfunds kulturelle profil, dels mod en teoretisk forklaring af de dynamiske processer og bevægelsesformer, hvorunder kulturel forandring og reproduktion finder sted (Helle Vibeke Rebien).

3.10 Ritualer og symboler i afro-brasiliansk religion, baseret på feltarbejde i Bahia og Sao Paulo
(Inger Sjørslev).

3.11 Crossing Boundaries – Migration as cultural practice
En analyse af transnationale migrationsprocesser med focus på køn, klasse, etnicitet og race. Feltarbejde blandt caribiske migranter i Caribien og i New York City afsluttet i 1992 (Ninna Nyberg Sørensen).

4. Kultur og kognition

4.1 Projekt vedr. tværvidenskabelig forståelse af kompleksitets spørgsmålet appliceret på antropologien
Især har kybernetiske og informationsteoretiske opfattelser af interface-begrebet været anvendt som model for almene kompleksitetssituationer. Arbejdet hermed er så godt som afsluttet (Niels Fock).

4.2 Forholdet mellem social erfaring og antropologisk viden; en undersøgelse af antropologiens epistemologiske grundlag
(Kirsten Hastrup).

4.3 En undersøgelse af antropologiens epistemologiske grundlag for at studere kulturelle modellers virken i praksis
Projektets formål er at skærpe formuleringen af de epistemologiske og metodologiske implikationer af nyere forskning i kulturelle modellers omslutning af social praksis. Der fokuseres især på overgangen fra prototyper til implicitte kulturelle modeller, fra regler til »schema« og habitus samt den nyere forsknings implikationer for det antropologiske feltarbejde. Projektet finder sted dels på Institut for Antropologi, dels på universiteterne Duke og Chapel Hill i North Carolina (Peter Hervik).

4.4 Tupiske forestillingsformer
Forberedelse af et feltarbejde blandt suruí-indianere i Nordøstbrasilien. Projektets langsigtede formål er en nøje analyse af de verdensanskuelser, der eksemplarisk artikuleres i dette samfunds polymediale ritualpraksis. Bestræbelsen består i herigennem at yde et bidrag til den teoretiske forståelse af tupisk tropologi specielt, og den figurative kognitionsantropologi generelt (Kennet Pedersen).

5. Anden forskningsvirksomhed

5.1 Traditionel japansk familiestruktur
Den traditionelle japanske familiestruktur, hvis grundprincip er tilknytning til en defineret gruppe, et hushold (IE), har siden feudaltidens sammenbrud i 1850 været underlagt nedbrydende kræfter med dannelsen af kernefamilier til følge. I takt med industrialiseringen opstod der imidlertid fiktive slægtskabsrelationer indenfor de store finansforetagender, idet et gruppetilhørsforhold er en forudsætning for individets identitetsdannelse. Det er indenfor gruppen, at der sker en udveksling af individers ressourcer gennem det sociale udvekslingsfænomen SEISHIN, hvis filosofi er, at en gruppe kan løfte mere end individerne tilsammen. Denne adfærdsideologi betragtes som en vigtig komponent i begrebet NIHON-GINRON (folkekarakter/personlighed). SEISHINs fortsatte betydning for NIHON-GINRON vil blive analyseret i forhold til det moderne, økonomisk stærke samfund, Japan fremstår som idag (Hanne Andersen).

5.2 Religion og identitet i Ghana. Forfaderreligion og kristendom hos konkombaerne i Nordghana
Projektets formål er at redegøre for identitetsdannelse i Ghana i Vestafrika eksemplificeret ved stammesamfundet Konkomba. Der fokuseres på hvorledes konkombaerne fortolker mødet med den kristne katolske mission. Projektets metodiske og teoretiske udfordring ligger i at bidrage med en videnskabelig forståelse af en identitetsdannelse, der befinder sig i et spændingsfyldt samspil mellem to »grundfortællinger« – altså mellem den identitet der tegner sig i en forfader-religion som konkombaernes – og den, der tegner sig i kristendommen (Kirsten Andersen).

5.3 Adoption i Danmark – om konstituering af slægtskab og identitet
Projektets overordnede formål er at foretage en antropologisk undersøgelse af identitetsdannelse hos mennesker, der er opvokset hos ikke-biologisk slægt, samt undersøge, hvad biologisk vs. socialt slægtskab betyder i Danmark i slutningen af det 20. århundrede (Ing-Britt Christiansen).

5.4 Før Columbus, en sammenlignende analyse af rejselitteraturen før de store opdagelsesrejser
(Michael Harbsmeier).

5.5 Fra arvefjender til klanvenner. Integration mellem europæiske naboer: Kulturel kompetance, klientelisme og fjendebilleder. Det italiensk-korsikanske eksempel
Projektets andet år har i første halvår omfattet bearbejdning af skriftlige kilder til konkrete »klan«-organi-

seringer på Corsica og mellem Corsica og Italien. Andet halvår feltarbejde på Corsica (Anne Knudsen).

5.6 Det skjultes iscenesættelse. Religion, politik og social organisation hos tomaerne (Guinea)
Projektet sigter på baggrund af etnografisk feltarbejde mod at skrive en etnografi, der vedrører de væsentligste sider af Tomafolkets kultur. Etnografien tager sit analytiske udgangspunkt i fænomenale forhold som ting, krop og rum, hvilket danner grundlag for at beskrive kulte, ritualer samt den sociale og politiske kontekst. Projektet sigter mere overordnet mod en forståelse af hvorledes en given kultur udvikler et kollektivt repræsentationssystem samt de lokale kategorier, der henviser til de usynlige kræfter, som påvirker den sociale orden og de naturlige omgivelser (Christian Kordt Højbjerg).

5.7 Udveksling og social reproduktion på Rossel Island, Papua New Guinea
Arbejdet med en større monografi med ovennævnte titel er blevet fortsat i 1992 (John Liep).

5.8 Projekt vedr. udveksling, forbrug og social og kulturel reproduktion i Melanesien
Et arbejde om samspillet mellem modernitet og tradition i udvekslingsformer er blevet udarbejdet og revideret til publicering (John Liep).

5.9 Menneskeopfattelse, kønsrelationer og social identitet
Projektet henter sine data fra et længerevarende feltstudie blandt Punan Bah folket i Borneos regnskov. Analysen tager afsæt i Punan Bahs forståelse af verdens indretning og af mennesket selv. På baggrund heraf udvikles teoretisk indsigt i sammenhænge mellem transformationen af kønsrelationer, social identitet og de rituelle og symbolske udtryk herfor (Ida Nicolaisen).

5.10 Musikinstrumenter i Togo
Formålet med projektet er at udarbejde en håndbog over Togos traditionelle musikinstrumenter med oplysninger om terminologi, konstruktion, spilleteknik, anvendelsesområder, distribution og historie (Åke Norborg).

5.11 Winnowers, Pedlars and Sievemakers – Three Itinerant Communities in East Afghanistan
1992 er blevet brugt til færdiggørelse af ovennævnte projekt, som er et delprojekt under Carlsbergfondets projekt: Dansk nomadeforskning (Asta Olesen).

5.12 Japan som informationssamfund. En antropologisk analyse af informationsteknologiens betydning for japansk kultur
Projektet omhandler forholdet mellem kultur og teknologi/medier. Kultur forstået som livsværdier og teknologi/medier som strukturerende system. Udgangspunktet vil være etableringen af CATV i en japansk landsby (Lisbeth Ekström Rasmussen).

5.13 Algiersk raï-musik – en ungdomskultur uden grænser
Raï-musik beskriver elementer i det algierske samfund, som normalt er svære at udtrykke i arabisk-islamiske samfund – og i samfundsanalyser generelt. Et studium af raï og »raï-forbrugernes« socio-kulturelle univers menes at kunne formidle et væsentligt algiersk kulturprodukt, samt at kunne føre til en evaluering af de sociale og kulturelle ressourcer hos den algierske ungdom (Marc Schade-Poulsen).

5.14 Symbols in Action: The Iroquois Longhouse and the Mohawk Warrior movement
Over hele Nordamerika er indianerstammer involveret i en opstand af etniske og nationale suverænitetsbevægelser i kamp for at genetablere autonom kontrol over territorier, ressourcer og deres egen skæbne. Gennem sociale bevægelser genvinder amerikanske indianere politisk og økonomisk autoritet i de lokale samfund.

I denne kontekst undersøges nogle aspekter af den socio-religiøse bevægelse realiseret ved hjælp af medlemmer af Iroquois Longhouse samfundet, som er involveret i denne kamp. Der fokuseres især på, hvorledes bestemte symboler bliver realiseret ved et kulturbegreb, som atter bruges til at slå til lyd for social handling (Glen Keith Swanson).

5.15 Lunyole-English ordbog
Projektet består først og fremmest i at producere ordbogen, der er baseret på feltmateriale fra 1968-71 samt nyt materiale indsamlet af lokale redaktører. Ordbogen, der laves på Banyole-folks opfordring, er nu ved at blive udgivet i Uganda. Projektet fortsætter som undersøgelse af et skriftsprogs tilblivelse (Michael Whyte).

5.16 Slægtskab og kulturelle processer i Valtellina
Formålet med projektet er, gennem studiet af slægtskabsforhold, ægteskabsmønstre og arveregler samt gennem studiet af sociale, økonomiske og politiske relationer i det nordlige Valtellina, at bidrage til forståelsen af kulturelle og politiske konflikter i området. Det forsøges at sætte denne forståelse i relation til en bredere diskussion om kultur og regionalisme (Lisanne Wilken).

Undervisning:
Vedr. undervisningen skal følgende bemærkes: Instituttet har i efterårssemesteret startet et tilvalg for humanister med 20 studerende. Undervisningen varetages af en ekstern lektor, Inger Sjørslev, og en undervisningsassistent, Dorte Ulrik Petersen.

Det andet hold bachelors efter den nye studieordning, som blev færdige i 1992, er i lighed med det første hold fra 1991 alle fortsat på kandidatuddannelsen.

Seks studerende har i forårssemesteret og 5 i efterårssemesteret været på ERASMUS-stipendier ved andre europæiske universiteter, mens 4 i forårssemesteret og 3 i efterårssemesteret har været på internationaliseringsstipendier udenfor Europa.

Anden virksomhed:
Niels Fock er medlem af Det samfundsvidenskabelige Fakultetsråd og studienævnet ved Institut for Antropologi. Ulla Hasager er medlem af koordinationsgruppen for EASA-netværket »Human Rights and Indigenous Peoples«. Kirsten Hastrup er institutbestyrer og medlem af styringsgruppen for instituttets projekt »Komplekse kulturprocesser«. Hun var indtil 1. marts medlem af studienævnet, derefter suppleant. Desuden formand for European Association of Social Anthropologists, og arrangør af EASA's Second Conference (Prag, august 1992); bedømmer af en disputats i København og modtager af Tagea Brandts Rejselegat. Sussi Skov Jensen er sammen med Kirsten Hastrup Institut for Antropologi's administrator af ERASMUS og TEMPUS programmerne, og medlem af Videnskabsbutikkens bestyrelse. Anne Knudsen er medlem af Den danske UNESCO Nationalkommissions arbejdsgruppe vedr. Minoriteters Rettigheder, og var arrangør af UNESCO-ekspertmøde »Overlapping Cultures« (København, 4.-5. december) for Den danske UNESCO Nationalkommission. Desuden modtager af Einar Hansens Legat for humanistisk Forskning (100.000 kr). John Liep var indtil april 1992 formand for studienævnet ved Institut for Antropologi, derefter ordinært medlem. Han var indtil juli medlem af Institut for Antropologi's bestyrelse, og er desuden medlem af styringsgruppen for instituttets projekt »Komplekse kulturprocesser« og af bestyrelsen i Danmarks etnografiske Forening. Ida Nicolaisen er medlem af bestyrelsen for H.K.H. Kronprins Frederiks Fond, WWF Verdensnaturfonden, Center for Øst- og Sydøstasiens Studier og Dansk etnografisk Forening. Åke Norborg er medlem af institutbestyrelsen og fra 1.-12.-92 fungerende institutbestyrer, han er desuden suppleant i studienævnet og centerrådsmedlem ved Center for Afrikastudier. Karen Fog Olwig var til april 1992 ordinært medlem af studienævnet, derefter studienævnsformand ved Institut for Antropologi. Hun er desuden medlem af styringsgruppen for instituttets projekt »Komplekse kulturprocesser« og instituttets repræsentant i fakultetsstudienævnet, og indtil november 1992 i SAMKVIND's bestyrelse. Desuden arrangør af international konference: Society and Region in the Post-Emancipation Caribbean (Magleås). Michael Whyte var indtil august 1992 centerrådsmedlem ved Center for Afrikastudier og medlem af Videnskabsbutikkens bestyrelse. Susan Reynolds Whyte var indtil 1. juli næstformand i Rådet for U-landsforskning, medlem af Statens humanistiske Forskningsråd og forretningsudvalget ved Rusmiddelforskningsinitiativet. Hun var ligeledes indtil 1. juli bestyrelsesmedlem ved Center for Udviklingsforskning, Københavns Universitet og Center for Kulturforskning ved Odense Universitet. Hun er stadig medlem af Kræftens Bekæmpelses psycosociale Udvalg og bestyrelsesmedlem ved Dansk Bilharziosis Laboratorium.

Udgiver- og redaktionsvirksomhed:
Instituttet udgiver en skriftrække, hvor bl.a. magisterafhandlinger gøres tilgængelige for en bredere kreds af læsere. Desuden lægger instituttet hus til redaktionen af tre antropologiske tidsskrifter (Tidsskriftet Antropologi, Jordens Folk og FOLK). Hanne Jessen Busch, Ulla Hasager, Nina Johnsen, Kennet Pedersen, Marc Schade-Poulsen og Hanne Veber er medlemmer af redaktionen for Tidsskriftet Antropologi. Anne Knudsen og Inger Sjørslev har siddet i gæsteredaktionen. Hanne Andersen er med i Jordens Folks redaktion. Kirsten Hastrup, Peter Hervik, Ida Nicolaisen, Birgitte Refslund Sørensen og Susan Reynolds Whyte er redaktører af FOLK. Journal of the Danish Ethnographic Society.

Desuden er Michael Harbsmeier redaktør af tidsskriftet Culture and History. Kirsten Hastrup er medlem af the editorial board for Acta Borealia, Culture and History, Social Anthropology/Anthropologie Sociale og Nordisk Sexologi. Ida Nicolaisen er redaktør for Carlsbergfondets Projekt: Dansk Nomadeforskning, og medlem af the editorial board af tidsskriftet Nomadic Peoples. Ninna Nyberg Sørensen er medlem af redaktionen af tidsskriftet Dansk Sociologi. Susan Reynolds Whyte er corresponding editor for Medical Anthropology Quarterly og medlem af the editorial advisory board for Health Transition Review.

Gæsteforelæsninger samt deltagelse i konferencer, seminarer o.lign.:
Hanne Andersen: Gæsteforelæsninger ved Den japanske Ambassade og Japansk Informationscenter: Familiestrukturen i firmastrukturen, og i Dansk forening for kvinde- og kønsforskning: Det 3. køn i Japan, samt på Folkeuniversitetet: NIHON-GINRON (den japanske folkekarakter) og A.O.F.: Den japanske familiestruktur/Den guddommelige dans. Steen Bergendorff: Kildestudie i Rom i marts måned, og deltagelse i Oceaniens-kongres i Nijmengen, Holland. Niels Fock: Foredrag i forbindelse med seminardeltagelse: Antro-

pologien i Danmark, Kulturel Pluralisme, Bateson, desuden foredrag ved åbningen af Det kgl. Biblioteks udstilling: To Verdener Mødtes. Helle Ploug Hansen: Konferencedeltagelse med indlæg ved International Omvårdskonference i Ørebro, Sverige: Antropologiske forskningsstrategier, og ved en konference om normer og værdier i omsorgsfag i Bodø, Norge: En kulturanalyse af sygeplejen til kræftpatienter; desuden gæsteforelæsninger ved The Marie Curie Rehabilitation Centre, London: Nurses in a hurry: The discourse of busyness in an oncology ward, og ved Christie Hospital, Manchester: An Ethnographic investigation of cancer nursing. Michael Harbsmeier: Deltagelse i konferencen: Writing Travels, University of Essex, og i Second EASA conference, Prag. Ulla Hasager: Feltarbejde i Hawai'i fra november 1992. Planlægning, etablering og deltagelse i netværket Scandinavian Association for Pacific Research fra 1990, deltagelse i The Sixteenth Annual Pacific Islands Studies Conference med temaet: Developing an Agenda for Pacific Islands Studies in Hawai'i, deltagelse i Commission on Human Rights, 48th Session i Geneve, som delegeret for IWGIA, deltagelse i 15. Nordiske Antropologmøde i Helsinki med paper: Modern and Traditional: Hawaiian Lands og i European Association of Social Anthropologists' 2. konference i Prag, paper: Social Anthropology in a Changing World. Kirsten Hastrup: Gæsteforelæsninger og deltagelse i konferencer (med indlæg): The Munro lecture (University of Edinburgh), Videnskabernes Selskab (København), Roskilde Universitetscenter, The Andrey Richards Commemorative lecture (Oxford University), Den almindelige danske Lægeforening, Dansk Selskab for medicinsk Videnskabsteori, Filosofi og Etik. Deltagelse i symposion om »Social Constructionism« (København), og i Workshop om »Social Experience and anthropological Knowledge« ved EASA konference i Prag. Desuden 2 ugers ophold ved Edinburgh University som gæst under Northern Scholars Programme, og 2 måneders forskningsophold i USA. Peter Henriques: Deltagelse i 1st European Colloquium on Pacific Studies: Transformation and Tradition in the South Pacific, Nijmegen, Holland. Peter Hervik: Deltagelse, med paper, i 2nd Conference of The European Association of Social Anthropologists, Prag, og som organisator af workshoppen: Social Experience and Anthropological Knowledge. Christian Kordt Højbjerg: Foredrag på Séminaire medicine et religion, Université de Paris X, og på Ecole Pratique des Hautes Etudes, Paris. Deltagelse i 2nd EASA Conference, Prag. Sussi Skov Jensen: Gæsteforelæsninger for »brugere« og »planlæggere« i det medicinske felt, i forbindelse med projektet: Medicinsk pluralisme. Helle Birgitte Johannessen: Studierejse til USA med gæsteforelæsninger på University of Arkansas at Little Rock og American College of Traditional Chinese Medicine, 2 studierejser til England med henholdsvis deltagelse i 12th International Conference of Social Science and Medicine og med gæsteforelæsning på University of Keele. Anne Knudsen: Gæsteforelæsninger: Mikronationalisme, kultur og minoritetsrettigheder (Retsvidenskabeligt Institut A, Københavns Universitet), Hvad er kultur? Danskheden som eksempel (Cowi Consult), Semiotisk kulturanalyse (Forskeruddannelsen, Institut for Litteraturvidenskab, Odense Universitet), Kulturnationalisme (Institut for europæisk Folkelivsforskning, Københavns Universitet), Hjemlig etnografi. Festforelæsning i anledning af uddelingen af Einar Hansens Legat for humanistisk Forskning, Københavns Universitet. Konferencedeltagelse med oplæg: Wawes of Culture. The Baltic (Utrikespolitiske Institutet & Center for Idéhistorie, Stockholm), Att skapa regioner och nationer (Institut för Idéhistoria & Institut för Etnologi, Umeå Universitet), Overlapping Cultures and Plural Identities (UNESCO expert meeting, København). John Liep: Deltagelse i to konferencer med paper: XV Meeting of Nordic Anthropologists: »Modern and Traditional« (University of Helsinki) og 1st European Colloquium on Pacific Studies: »Transformation and Tradition in the south Pacific«, paper vedr. rituel rekontekstualisering af en forbrugsvare (Johnsons Baby Pudder) (University of Nijmegen). Ida Nicolaisen: Gæsteforelæsninger: Rockefeller University, New York: Rainforest Alliance and New York Botanical Garden Symposium on Tropical Forest, Medical Resources and the Conservation of Biological Diversity. Åke Norborg: Studierejse til Museum für Völkerkunde i Berlin. Asta Olesen: Gæsteforelæsning: Verdens fortrædelighed og den indre renhed: Iranske flygtninge i mødet med dansk kultur (Rehabiliteringscenter for torturofre). Karen Fog Olwig: Gæsteforelæsninger: Det antropologiske kulturbegreb og Feltarbejdsmetode (to forelæsninger ved Center for Udviklingsstudier, Roskilde Universitetscenter), Hvordan er danskerne (Etnografisk Forening), Defining the National in the Transnational: Cultural Identity in the Afro-Caribbean Diaspora, paper præsenteret ved »Defining the Nation, A Workshop on Cultural Processes of Nationalization« (Etnologiska Institutionen, Lunds Universitet), Teori og metode i antropologi (Nordplans feltkursus, Kuopio, Finland), Between Tradition and Modernity: National Development in the Caribbean (15. Nordiske Etnografmøde, Helsinki), Cultural Complexity in the Post-Emancipation Caribbean: A View from Nevis, paper præsenteret ved Workshop om »Society and Region in the Post-Emancipation Caribbean« (Magleås), Commentary on Vron Ware's »Moments of Danger: Race, Gender and Memories of Empire« (Center for samfundsvidenskabelig Kvindeforskning, Københavns Universitet), Danish Culture (Danida Fellowship Centre, København), African Culture in the Danish West Indies: The Slave Trade and its Aftermath, paper præsenteret på konference om: The Abol-

ishment of the Slave Trade (St. Croix, Virgin Islands), Theory and Method in the Study of Nevisian Culture (Nevis Historical and Conservation Society, Charlestown, Nevis). Karsten Pærregaard: Kongresdeltagelse: American Anthropological Association meeting, San Fransisco, paper: Ritual Transformation among Villagers and Migrants from an Andean Village. Marc Schade-Poulsen: Gæsteforelæsninger: Islamisk fundamentalisme versus musik i Algeriet (P3: Verdensmusik med Sveta Rubin), Islamisk fundamentalisme og situationen i Algeriet (P1: Med Birgitte Rahbæk-Pedersen), Islam (Folkeuniversitetet), Pop og Politik i Algeriet (Orientalsk Forum), Migrationen fra Nordafrika til Europa (Foreningen af Udviklingsforskeres årsmødeseminar). Konferencer/seminarer med oplæg: 15. Nordiske Antropologkonference i Helsinki, Workshop: Kulturflöden – under Initiativområdet: Nationella og transnationella kulturprocesser (Stockholms og Lunds Universitet, Sigtuna), Den 2. Nordiske Midtøsten-konferanse i København. Feltarbejde i Algeriet 1.3.-1.5 og i Paris 1.5.-1.6. Inger Sjørslev: Gæsteforelæsning på 3. semesters kursus i formidling og kommunikation og på kurset i udvikling og kompleksitet (Institut for Antropologi, Københavns Universitet). Studierejse til London (University of London og School of Oriental and African Studies) og Oxford (St. Anthonys College). Vibeke Steffen: En måneds studierejse til USA, med afholdelse af to gæsteforelæsninger på hhv. University of Minnesota i Duluth og Mississippi State University i Columbus. Birgitte Refslund Sørensen: Gæsteforelæsning i.f.m. forskningsprojekt på Vrije Universitet om »Vold i Sri Lanka«, paper: Resettlement and Identity. Ninna Nyberg Sørensen: Gæsteforelæsninger: Gældskrisens konsekvenser for kvinder i den 3. verden (Gældsnetværket), The Latina/Caribbean Challenge to the Feminist Other (SAMKVIND, Københavns Universitet). Konferencedeltagelse: 1st Meeting of Nordic Anthropologists (Helsinki), Ethnic and National Conflicts in a changing World (Göteborg), The Fruits of Freedom: Society and Region in the Post Emancipation Caribbean (Magleås), The Anthropology of Lower Income Urban Enclaves: The Case of East Harlem (The Museum of the City of New York, New York). Feltarbejde: To måneder (juni-juli) i Den Dominikanske Republik. Michael Whyte: Gæsteforelæsning: AIDS action programmes in Africa (Hampshire College Social Sciences Colloquium, Amherst, Massachusetts). Rejser: 2 uger i Lesotho for at foretage en intern evaluering af samarbejdsprojektet mellem AIDS Education Unit, Christian Council of Lesotho og Institut for Antropologi. Forskningsophold: Uganda juli-august og november-december og USA september-oktober ved Hampshire College, Amherst, Massachusetts som Visiting Scholar ved Department of Social Sciences. Susan Reynolds Whyte: Gæsteforelæsning: Conceptions and experiences of epilepsy in East Africa (Dansk Neurologisk Selskab/Dansk Selskab for Epilepsi, København). Rejser: Uganda marts-april, forskningsbistand og forberedelse af nyt forskningsprojekt. Uganda november-december, etnografisk feltarbejde. USA september-oktober, gæsteforsker ved Hampshire College, Amherst, Massachusetts. Workshop-deltagelse: Community Drug Use Research Projects (Amsterdam), Equity in Primary Health Care (UNICEF, New York). Lisanne Wilken: Gæsteforelæsninger om europæisk og italiensk kultur, bl.a. ved Romansk Instituts arrangement »Forestillingen om Italien« og i Folkeuniversitetsregi.

Stab:

VIP: Antal årsværk: 35.

Professor: Kirsten Hastrup.

Fulbright professor: Alan Burns.

Lektorer: Niels Fock, John Liep, Ida Nicolaisen, Åke Norborg, Asta Olesen, Karen Fog Olwig, Michael Whyte, Susan Reynolds Whyte.

Eksterne lektorer: Gitte Johansen, Inger Sjørslev.

Seniorstipendiater: Peter Hervik, Anne Knudsen, Inger Sjørslev.

Kandidatstipendiater: Peter Hervik, Sussi Friis Skov Jensen, Nina Johnsen, Lisanne Wilken.

Introduktionsstipendiater: Ulla Hasager, Peter Henriques.

Projektstipendiat (grundforskningspuljen): Ulla Hasager.

Projektstipendiater: Hanne Andersen, Kirsten Andersen, Ing-Britt Christiansen, Hanne Jessen Busch, Kennet Pedersen, Lisbeth Ekstrøm Rasmussen, Helle Vibeke Rebien, Glen Keith Swanson.

Forskningsstipendiater: Kirsten Haugaard Bach (RUF), Steen Bergendorff (RUF), Pia Haudrup Christensen (SHF/Sygekassernes Helsefond), Helle Ploug Hansen (Kræftens Bekæmpelse/SSVF), Michael Harbsmeier (Carlsbergfondet), James Heimann (RUF), Christian Kordt Højbjerg (SHF), Michael Jacobsen (RUF), Helle Birgitte Johannessen (SSF/SHF/SSVF), Karsten Pærregaard (Carlsbergfondet), Anne Vibeke Reeler (RUF), Marc Schade-Poulsen (SHF), Vibeke Steffen (Rusmiddelforskningsinitiativ/SUM/Sygekassernes Helsefond), Birgitte Refslund Sørensen (RUF), Ninna Nyberg Sørensen (RUF/SSF), Hanne Veber (SHF).

Undervisningsassistenter: Kirsten Andersen, Hanne Bang, Inger Boesen, Peter Henriques, Gitte Johansen, Steffen Jöhncke, Lars Linnemann, Dorte Ulrik Petersen, Dorthe Nyland Sørensen, Hanne Veber.

De to ledige lektorater efter Peter Aaby og Jonathan Friedman er blevet besat i løbet af 1992, idet Asta Olesen blev ansat pr. 1. juli 1992 og Karen Fog Olwig pr. 1. august 1992. Desuden har instituttet indtil juli 1992 haft Alan Burns, University of Florida, som »Visiting Professor« via Fulbrightprogrammet.

TAP: Antal årsværk: 3.
Assistenter: Bente Jensen, Annelise Larsen.
Bibliotekar: Keld Jensen.
Kontorelev: Morten Hellemose.
Studentermedhjælpere: Barbara Ann Barrett (studievejleder), Anne Winther, Helene Tychsen (kontor).

Ph.d. afhandlinger:
Hervik, Peter: The Position of Language and Cultures in the Yucatecan Landscape.
Jacobsen, Michael: In the Shadow of Mount Digibe. Persistency and Social Change among the Goreku-Kopan people of Dom.
Steen, Ann Belinda: Varieties of the Refugee Experience: Studying Sri Lankan Tamils in Denmark and England.

Specialer:
Andersen, Birgit Lund: Depression og metaforer. En analyse af den kulturelle konstruktion af depression i Danmark.
Baumkirchner, Helen Annette: Statussystemet hos muslimske Kiswahili-talende kvinder i Monbasa.
Bundgaard, Helle: Et kunsthåndværk og dets verden. Kunst som kulturel institution eksemplificeret med malerier fra Orissa, Indien.
Dahl, Anders: Kap. 1-9 og 15 (155 s.) i afhandlingen »Træk af den mandlige prostitution«, som er skrevet sammen med Steffen Jöhncke. Kap. 14-19 (81 s.) i socialforskningsinstituttets rapport nr. 90: 8 »Prostitution i Danmark«, som er skrevet sammen med Torben Bechmann Jensen, Ida Koch og Annalise Kongstad. Artiklen »Mandlig prostitution og seksuel identitet« (22 s.), som er indleveret til publikation i Tidsskriftet Antropologi.
Dayan, Lara Tatiana: Heltens rejse. Antropologisk viden som redskab til at erkende virkelighedens natur.
Jensen, Finn Kjær: Skulpturel rejsning, fetich og kulturel urscene. Om personlighedens rolle i historien. En analyse af den peronistiske massebevægelses tilblivelse.
Jessen, Hanne: Kopper i Indien. Individuelle og kollektive aspekter af sygdom.
Jørgensen, Jørgen Brøchner: Ethnic tourism – a portrait of tourism, images and indigenous peoples with the Yagua of the upper Amazon as a case study.
Kryger, Susanne Hedvig: Sociale og kulturelle aspekter i relation til børns underernæring i Siaya Distrikt Kenya.
Larsen, Pernille: Erhvervsliv og etnicitet. Kinesiske, italienske og tyrkiske erhvervsdrivende i Holland.
Monberg, Pernille Birgitte: Kurderne har ingen venner. En analyse af den kurdiske indvandring i Danmark.
Nielsen, Connie: Purity and cleanliness. An analysis of health education and cleanliness in Bangladesh.
Oehlerich, Annie: Sygdomsteorier og behandlingsstrategier blandt Aymaraindianerne på den Bolivianske højslette.
Poulsen, Karin: Rethinking women and human rights in Africa (sammen med Marianne Jensen).
Ringgaard, Annette: Børn, brød og bevægelse. Om dannelsen af et kvarter i mødet mellem paternalisme og nye sociale bevægelser. Et casestudie fra Nordøst-Brasilien.
Skielboe, Thomas: Kulturbegrebets oprindelse. En analyse af kulturbegrebets anvendelse, definition og problemfelt. Med udgangspunkt i det tidlige kulturbegreb, E.B. Taylor, F. Boas og E. Durkheim.
Skovgaard-Petersen, Eva: Demokratiets stemmer. En analyse af kulturelle forestillinger om vælgeradfærd, valginstitution og demokrati i Danmark.
Swanson, Glen Keith: Change, conflict and stability. A study of factions in a Nicaraguan village.
Sørensen, Ulla Pernille: The voice from the field. Agricultural transformation in Busoga, Uganda.

Publikationer:
Andersen, Hanne: "Den japanske abedans". Historisk transformation og betydning for dannelsen af det japanske "selv". Jordens Folk 3, 1991, s. 8, København 1992.
Andersen, Kirsten: Frelseslængsler. En fortolkning af Max Webers Entzauberungsbegreb. Tidsskriftet Antropologi 25, s. 69-84, København 1992.
Christiansen, Ing-Britt: "Isumaminik"/ikke-indblandingsideologien og de "uforståelige" ungdomsselvmord i Grønland. Grønland 3, s. 77-83, Charlottenlund 1991.
–: Die "Unverständlichen" selbstmorde jugendlicher. Nordeuropa/Forum 3, s. 43, Baden-Baden 1991.
Fock, Niels: Rejsen til det ukendte. i: Rejsen, K. Grinder-Hansen (red), s. 229-39, København 1992.
Hansen, Helle Ploug: På feltarbejde – om antropologiske forskningsstrategier i et projekt om onkologisk sygepleje. Socialmedicinsk Tidsskrift, Ekerö, Sverige 1992.
Harbsmeier, Michael: På opdagelse. i: Rejsen, K. Grinder Hansen (red.), s. 21-33, København 1992.
–: Rejse, ritual og beretning. Tidsskriftet Antropologi 25, s. 85-105, København 1992.
–: Die Rückwirkungen des europäischen Ausgreifens auf Übersee auf den deutschen anthropologischen Diskurs um 1800. i: Frühe Neuzeit – frühe Moderne? Forschungen zur Vielschichtigkeit historischer Übergangsprozesse, Vierhaus, Rudolf et al, s. 422-442, Göttingen 1992.
Hasager, Ulla, Kawaipuna, Prejean: Hawai'i: Administering Hawaiian Homelands: A trust broken ci-

vil rights denied. Newsletter 2, IWGIA, Copenhagen 1992.
–, Henriques, Peter, Bergendorff, Steen: Mythopraxis and History: On the Interpretation of the Makahiki. The Journal of the Polynesian Society 97: 4, 1988.
Hastrup, Kirsten: Den nordiske verden, bd. I og II. København 1992, 536 s.
–: Det antropologiske projekt – om forbløffelse. København 1992, 90 s.
–: Other Histories. London 1992, 133 s.
–: Anthropological Visions. Some notes on visual and textual authority. i: Film as ethnography, P. I. Crawford & D. Turton, s. 8-25, Manchester 1992.
–: Uchronia and the two histories in Iceland 1400-1800. i: Other Histories, Kirsten Hastrup, s. 102-120, London 1992.
–: Writing Ethnography: State of the Art. i: Anthropology and Autobiography, Judith Okely & Helen Callaway, s. 116-133, London 1992.
–: A question of reason. Breastfeeding patterns in 17th and 18th century Iceland. i: The anthropology of Breastfeeding, Vanessa Maher, s. 91-108, Oxford/New York 1992.
–: L'allattamento al seno in Islanda nel XVII e XVIII secolo. Cultura e ragione. i: Il Latte Materno, Vanessa Maher, s. 101-118, Torino 1992.
–: Enevælde på Island: En tvetydig historie. i: Nordatlantiske foredrag, Jóan Pauli Joensen et al, s. 63-70, Tórshavn 1991.
–, Elsass, Peter: Advocacy. i: Strategies for Survival. The Psychology of Cultural Resilience in Ethnic Minorities, Peter Elsass, s. 211-238, New York 1992.
–: Out of Anthropology. The anthropologist as object of dramatic representation. Cultural Anthropology Vol 7, no. 3, s. 327-345, Washington 1992.
–: Ambulant patientbehandling. Practicus. Tidsskrift for Dansk Selskab for Almen Medicin 74, s. 12-15, København 1992.
Hervik, Peter Bent: Før og Nu, Os og Dem – Kulturmøder i Den Nye Verden. i: Møde mellem to verdener. Amerikas opdagelse fra præcolumbiansk til nyeste tid, Tove Tybjerg & Hjørdis Nielsen, s. 194, København 1992.
–: The Position of Language and Cultures in the Yucatecan Landscape. København 1992, 143 s.
Højbjerg, Christian Kordt: Kørekort og kvinder uden bukser. Maskekulte hos tomaerne. Jordens Folk 4, s. 180-187, 1992.
–: Den etnografiske poet. Om forholdet mellem litteratur og etnografi hos Michel Leiris. Tidsskriftet Antropologi 26, s. 119-133, København 1992.
–: Beyond the sacred and the profane: The Poro Initiation Ritual. Folk 32, s. 161-176, København 1990.
Jacobsen, Michael: Vanishing Nations and the Infiltration of Nationalism. The Case of Papua New Guinea. i: The 20th Annual ASAO Meeting, Victoria, British Columbia, Canada, s. 30, Michigan 1992.
–: Pre and Postcolonial Migration among the Dom People of Simbu Province. i: Workshop on the Global Anthropology of Oceania. Dept. of Anthropology, University of Lund, s. 8, Lund 1992.
–: In the shadow of Mount Digibe. Persistency and social change among the Goreku-kopan people of Dom. Københavns Universitet 1992, 271 s.
Jacobsen Michael: The Establishing Nation State and the Elusive Hinterland. i: J. Friedman and K. E. Friedman (ed.), s. 55, Lund 1992.
Knudsen, Anne: A korzikaiak mások! Regio. Kisebbségi szemle 2, 1992, s. 25, Budapest, Ungarn 1992.
–: Antipolitikkens historie. Fortid og Nutid. Tidsskrift for kulturhistorie og lokalhistorie Hefte 4, 1992, s. 7, København 1992.
–: Kroppen som kulturel fiktion. i: Génbrug. Når viden om generne anvendes, Det Etiske Råd, s. 10, København 1992.
–: Dual histories: A Mediterranean problem. i: Other Histories, Kirsten Hastrup, s. 20, London 1992.
–: Figura Cantabilis. i: En dansk maler og billedhugger i Italien, Louis Rosen Schmidt, s. 10, København 1992.
–, Ifversen, Jan: Hjem til Europa 1945-1991. København 1992, 350 s.
–: Født med fødder – og uden rødder. Exil 2/92, s. 2, København 1992.
–: Danske Dyder. Exil 1/92, s. 5, København 1992.
–: Tegn på Liv? – om følelse og fornuft i etnografisk kulturforskning. Slagmark. Tidsskrift for Idehistorie 18, efterår 1991, s. 14, Århus 1991.
–: Fremmedhedens Kulturhistorie: Review af Julia Kristeva: Främlingar för oss själva. Nyt Forum for Kvindeforskning 2/1992, s. 4, København 1992.
–: De ligner os! Vi hader dem! Korsikansk-italienske konflikter i etnisk kontekst. i: Vrede, konflikt, kultur, Peter Berliner, Benny Karpatschof, Rolf Kuschel, s. 10, København 1991.
–: Arkiver er farlige steder. Jordens Folk 3, 1992, s. 6, København 1992.
–: Mikronationalisme. Et historisk antropologisk perspektiv. i: Minoriteter. En grundbog. Fjorten synsvikler på minoritetsstudier, Helen Krag og Margit Warburg, s. 20, København 1992.
Liep, John: Review of D. Battaglia: On the Bones of the serpent: person, memory and mortality in Sabarl Island Society. Canberra Anthropology Vol. 14, 2., s. 86-88, Canberra 1991.
Norborg, Åke: The Musical Instruments of the Edo-speaking Peoples of South-Western Nigeria. Stockholm 1992, X+219 s.
–: Anmeldelse af Alan Barnard: Hunters and Herders of Southern Africa. A Comparative Ethnography of the Khoisan Peoples, Cambridge 1992.

Tidsskriftet Antropologi 26, s. 169-170, København 1992.

Olwig, Karen Fog: Er danskerne sådan? Tidsskriftet Antropologi 25, s. 117-122, København 1992.

–: Anmeldelse af Steven M. Borish: The Land of the Living. The Danish Folk High Schools and Denmark's Non-violent Path to Modernization. Nevada City: Blue Dolphin Publishing, Inc. 1991. Tidsskriftet Antropologi 26, s. 170-171, København 1992.

–: Kulturel kompleksitet. Jordens folk 3, s. 89-95, København 1992.

–: Forskningsmæssigt misfoster. Folkeskolen 6, s. 22-23, København 1992.

–: Etnicitet og kulturel identitet. Et antropologisk perspektiv. i: Minoriteter. En grundbog. Fjorten synsvikler på minoritetsstudier, Helen Krag og Margit Warburg, s. 60-74, København 1992.

Pærregaard, Karsten: Complementarity and Duality: Oppositions between Agriculturalists and Herders in an Andean Village. Ethnology Vol. XXXI, No. 1, s. 12, Pittsburgh 1992.

Schade-Poulsen, Marc: Major Trends in the Scientific Explanations of the Islamic Revival. i: The Middle East viewed from the North, Ed. Utas, Bo & Vikør, Knut S., s. 211, Bergen 1992.

–: Mit hjertes ulykke – om analysen af algiersk popmusik. Tidsskriftet Antropologi 26, s. 198, København 1992.

–: Tendens – arabiske kulturer mellem tro og forbrug. Boganmeldelse. Tidsskriftet Antropologi 25, s. 168, København 1992.

Sjørslev, Inger: De smukke fremmede. Tingenes poesi og udstillingens politik i den nye etnografiske samling. Tidsskriftet Antropologi 26, s. 159-163, København 1992.

–: Når Guder blinker. Tanker om ritualets væsen. Tidsskriftet Antropologi 25, s. 5-21, København 1992.

–: For læseren. Betragtninger over etnografi og digtning. Tidsskriftet Antropologi 26, s. 135-151, København 1992.

–: Review of: Jim Wafer: The taste of blood: Spirit possession in Brazilian candomblé. Philadelphia 1991. Ethnos 1-2, s. 130-132, Stockholm 1992.

–: Tingenes mening bag museumsglas. Institutpublikation 1992.

Steffen, Vibeke: Spiritus og ånd. Minnesota-modellen som overgangsrite til Anonyme Alkoholikere. Tidsskriftet Antropologi 25, s. 18, København 1992.

–, Samuelsen, Helle: Fra sygdom til sundhed – anvendt medicinsk antropologi i Danmark. Socialmedicinsk Tidsskrift 6, s. 23, Ekerö, Sverige 1992.

–: Westside story 1991. Dansk Sociologi Vol 2, nr 4, s. 108-117, København 1991.

–: Amazonindianske kvinder mellem kulturens centrum og periferi. i: Kvinder og Magt, Samkvind. Det Samfundsvidenskabelige Fakultet (udg.), s. 91-107, København 1992.

–: Why Indians wear Clothes: Managing Identity across an Ethnic Boundary. ETHNOS 1992:1-2, s. 51-60, Stockholm 1992.

–: Kulturmødets dialektik. Cabeza de Vaca i Texas of Florida, 1528-36. Den Jyske Historiker 60, s. 16-36, Århus 1992.

–: Kultur og Identitet anno 1991. Tidsskriftet Antropologi 25, s. 123-128, København 1992.

Whyte, Susan Reynolds: Conference Report: Social and cultural aspects of pharmaceuticals. Anthropology Newsletter 33,4, s. 13-14, Washington D.C. 1992.

–: Pharmaceuticals as folk medicine: transformations in the social relations of health care in Uganda. Culture, Medicine and Psychiatry 16, s. 163-186, Dordrecht 1992.

–: Lægemidler og kultur. i: Samfunnsmedisin – Perspektiver fra Utviklingsland, Benedicte Ingstad og Sigrun Møgedal (red.), s. 129-134, Oslo 1992.

Åke Norborg

Tidsskrift for Antropologi 20, s. 105-120, København

Olwig, Karen Fog: Er dansk arbejdsliv et kulturmodel? Tidsskrift for Antropologi 23, s. 117-122, København 1992.

– Antropologen Steven M. Poole: The Land of the Dreaming. The Danish Folk High School and Denmark's non-violent path to modernization. Nevada City: Blue Dolphin Publishing, Inc. 1991. Tidsskrift for Antropologi 26, s. 171-174, København 1992.

– Dansk Etnologisk Universitet 1992, 57 s. København 1992.

– Kulturel kompleksitet, fordøm folk, s. 89-95, København 1992.

– Forskningsmæssigt miljøstyr. Folkeslen, 6, s. 22-23, København 1992.

– Familie og kulturel identitet. Et antropologisk perspektiv, i: Mikroforum. En grundbog. Fjorten ajourførte pædagogiske minoritetsstudier, Helen Krag og Margit Warburg, s. 60-74, København 1992.

Margit Warburg, s. 60-74, København 1992.

Partnerskab, Kærlighed, Complementarity and Duality: Oppositions between Agriculture and Herders in an Andean Village. Ethnology, Vol. XXXI, No. 1, 2. Pittsburgh 1992.

– Dual histories. A Medieval Other. Tidsskrift for Antropologi 26, s. 211. Bergen 1992.

Schiaffo Poulsen, Marc: Major Trends in the Scientific Appraisal of the Islamic Revival. The Middle East viewed from North, Ed. Uns. Ib & Viborg, Knut S., s. 211. Bergen 1992.

– Min bierstyrkte – om analysen af religiøsk oplevelse. Tidsskrift for Antropologi 26, s. 109. København 1992.

– Kød med ledder – og uden ledder. Tidsskrift for Antropologi 23, s. 2, København 1992.

– Tendens – arabiske kulturer mellem tro og forhold. Tidsskrift for Antropologi 23, s. 158, København 1992.

– Tegn på Liv? – om fælles og forskellige. Tidsskrift for Antropologi 23, s. 159, København 1992.

Sjøstedt Jørgensen, Bernadette: Tingenes poesi og udstillingens politik i den postmodernistiske museumsfortælling. Tidsskrift for Antropologi 26, s. 159-161, København 1992.

– Under bluser. Tøjet om rituelle vævsen. Tidsskrift for Antropologi 25, s. 3-21, København 1992.

– Konflikter i etnisk kontekst, i: Vrede, konflikt og kulturel forandring, s. 10, København 1991.

– Arkiver er farlige steder. Jordens Folk 3, 1992, s. 6, København 1992.

– Minoritetsmaleriet. En historisk antropologisk perspektiv, i: Minoriteter. En grundbog. Fjorten ajourførte pædagogiske minoritetsstudier, Helen Krag og Margit Warburg, s. 20, København 1992.

Lutz, John: Review of D. Battaglia: On the Bones of the serpent: person, memory and mortality in Sepik Island Society. Canberra Anthropology, Vol. 14, 2, s. 86-88, Canberra 1991.

Norborg, Åke: The Musical Instruments of the Edo-speaking Peoples of South-Western Nigeria. Stockholm 1992. X + 210 s.

– Anmeldelse af Alan Barnard: Hunters and Herders of Southern Africa. A Comparative Ethnography of the Khoisan Peoples. Cambridge 1992.

Sociologi

Ny Sociologi

Historie:
Januar 1992 startede reorganiseringen af det sociologiske fagområde ved Københavns Universitet. Det samfundsvidenskabelige Fakultet besluttede i 1991 at søge genopbygget et kandidatstudium i sociologi og et sociologisk forskningsmiljø. Genopbygningsarbejdet blev overdraget et reorganiseringsudvalg med følgende medlemmer:

Torben Agersnap, (formand) tidligere professor i organisationsteori ved Handelshøjskolen i København.

Erling B. Andersen, professor i statistik ved Københavns Universitet.

Ron Eyerman, docent i sociologi ved Sociologiska Institutionen, Universitetet i Lund.

Karen Siune, docent i sociologi ved Institut for Statskundskab, Aarhus Universitet.

Karin Widerberg, professor i sociologi, Institutt for Sosiologi i Oslo Universitet.

Reorganiserings-udvalget har mange opgaver ifølge udvalgets kommissorium: Der skal opbygges et nyt femårigt kandidatstudium med en treårig grunduddannelse og en toårig overbygning. Der skal etableres en forskeruddannelse, og der skal ansættes professorer og lektorer, og opbygges et nyt videnskabeligt miljø. De to gamle biblioteker skal sammenlægges til eet og opbygges til et tidsvarende fagbibliotek med datamatisk katalogisering og informationssøgning. Institutadministrationen skal ajourføres.

Forskningsvirksomhed:

Konstruktiv Teknologi
De teknologiske faktorers betydning for samfundets udvikling og omvendt samfundsfaktorers betydning for den teknologiske udvikling er et forskningsområde af voksende interesse. En artikelsamling om konstruktiv anvendelse af en række »bløde« teknologier er udgivet den 12. juni 1992, redigeret af Torben Agersnap (288 sider, Nyt fra Samfundsvidenskaberne). Desuden har Torben Agersnap bidraget til en Fast-Monitor-rapport: The Social and Economic Implications of New Technology. I-II First Biennial Report by the ASSESS Group. Brussels 1992 (Torben Agersnap).

Konsensus konferencer – en demokratisk teknologi
En konsensus konference er et forberedt tre dages møde, hvori deltager en gruppe af eksperter i dialog med et panel(en jury) af ikke-eksperter om nogle få udvalgte spørgsmål. Spørgsmålenes besvarelse kræver både ekspertindsigt og almen fornuft. Konferencerne har i Danmark været anvendt til at skabe en informeret politisk debat. Erfaringerne herfra er samlet i en artikel, der vil udkomme i den nye sociologiske artikelserie (Torben Agersnap).

Motion i lokalsamfundet
Projektet er en evaluering af en idrætslegeplads for børn og voksne, som er blevet etableret i tilknytning til projektet »Østerbro bevæger sig«. Undersøgelsen omfatter eftermiddagsobservationer fordelt over et år, systematisk sammenlignende observationer af skolebørns leg på idrætslegepladsen respektivt deres leg i skolegården samt interviews af børn i lokalområdet. Evalueringen blev afsluttet i november 1992 (Undersøgelsen er blevet foretaget af Charlotte Bloch i samarbejde med lektor Per Fibæk Laursen).

Flow og stress i hverdagslivet
Formålet med dette arbejde er at kortlægge de sociale og kulturelle forhold som har betydning for forskellige sociale gruppers flow- og stressoplevelser. Flow refererer her til oplevelsen af koncentration, selvforglemmelse og velvære, mens stress refererer til oplevelsen af afmagt og uoverskuelighed. Med henblik på at kortlægge dette samspil mellem socialkulturelle mønstre og flow- og stressmønstre gennemføres en interview- og spørgeskemaundersøgelse med medarbejdere på en udvalgt virksomhed (Charlotte Bloch).

Vidensproduktion som semiotisk forløb, kommunikation og integration
To »følgearbejder« på baggrund af det i 1991 afsluttede projekt: Semiotik og social kontekst. Det første arbejde markerer en overgang fra kommunikations- til videnssociologi. Der vises hvorledes en analyse af vidensproduktion (i særdeleshed forskningsprocessen) som semiotisk forløb kan afklare formmæssige og substantielle sammenhænge mellem professionel vidensproduktion og vidensfremstilling i hverdagen på den ene side og mellem »kvantitativ« og »kvalitativ« tilgang på den anden side. I det andet arbejde bestemmes kommunikationen som basis for samfundets integrative subsystem. I modsætning til traditionel teori (Parsons) bestemmes subsystemerne ikke kun gennem interaktionsformerne, men gennem en syntese af interaktionsform og værdisubstans (produktivitetsværdi over for distinktivitetsværdi). I projektet indgår et mindre, empirisk studie af avisdebatten i månederne forud for »Unionsafstemningen« (Tom Broch).

Arbejdet og teknikkens socialhistorie
Forskningsprojektet har til formål at give en fremstilling af knudepunkter i arbejdet og teknikkens socialhistorie. Det første bind, publiceret 1991, beskæftigede sig med perioden indtil den industrielle revolution.

Projektet videreføres med henblik på at føre fremstillingen frem til i dag. Den analytiske intention i det samlede projekt er en sammentrækning af centrale træk i arbejdet, teknikken og videnskabens udvikling (Allan Madsen).

Fountain House – Et socialpsykiatrisk projekt
Forskningsprojektet er en fortsættelse af en i 1992 afsluttet evaluering af et socialpsykiatrisk rehabiliteringsprogram for sindslidende i København. Det videre arbejde består i fortsatte analyser af rehabiliteringsprogrammets forløb og resultater udfra systemteoretiske og interaktionistiske synsvinkler. Forskningsprojektet udføres i samarbejde med adjunkt Christian Horst, Danmarks Lærerhøjskole (Allan Madsen).

Samfundsformationen Danmark
Med udgangspunkt i en oversættelse og bearbejdning af Dag Østerberg og Frederik Engelstads bog: Samfunnsformasjonen suppleret med nyskrevne afsnit om specifikke danske forhold, er formålet udarbejdelse af en sociologisk lærebog om det danske samfund (Allan Madsen).

Redaktionserhverv:
Charlotte Bloch: Sociologisk Forlag. Allan Madsen: Redaktionsmedlem af Tidsskriftet Dansk Sociologi.

Gæsteforelæsninger:
Charlotte Bloch: Theory, Culture and Society's Årskongres, august. Pennsylvania, USA. Center for Idrætsforskning.

Anden virksomhed:

Bekendtgørelse for det nye studium i sociologi
I løbet af foråret har Reorganiserings-udvalget udarbejdet en bekendtgørelse for kandidatstudiet i sociologi. Bekendtgørelsen tager udgangspunkt i det forslag, der blev udarbejdet af Allardt-udvalget og den godkendte bekendtgørelse for det statsvidenskabelige studium i overensstemmelse med udvalgets kommissorium. Bekendtgørelsen er drøftet med interimstudienævnet for sociologi og efter godkendelse i fakultetsrådet sendt til ministeriet i juni 1992.

Studiet er opbygget som et treårigt grundstudium med en toårig overbygning. Mulighederne for specialisering er få på grundstudiet og mange på overbygningen. Der er lagt vægt på at grunduddannelsen har en afsluttet karakter og samtidig er et relevant grundlag for overbygningen til kandidatgraden. Reo-udvalget har ikke fulgt Allardt-udvalgets forslag om at forskeruddannelsen kan starte umiddelbart efter grunduddannelsen, som det kendes fra USA. Man har fulgt den danske tradition, hvor forskeruddannelsen bygger på en kandidatuddannelse.

Sidst i december 92 har ministeriet svaret med et omredigeret udkast til bekendtgørelse. Ministeriets forslag bringer udkastet på linie med bekendtgørelsen for statskundskabs-studiet i stedet for statsvidenskabsstudiet og tilføjer nogle detaljer fra Allardt-udvalgets forslag.

Studieordning for de første år
I efteråret har reo-udvalget udarbejdet en studieordning for de første tre år af kandidatstudiet i sociologi. Den lå klar til fakultetets godkendelse i december, men efter ministeriets svar i december må den gennem en yderligere drøftelse i januar. Studieordningen for overbygningen færdiggøres i foråret 1993.

Fagbeskrivelser og studiehåndbog
For at kunne starte det nye studium i sociologi pr. 1. september 1993 har udvalget iværksat en udarbejdelse af fagbeskrivelser til de enkelte fag ved studiet.

Forskeruddannelse
På grundlag af den gældende bekendtgørelse for licentiatstudiet (Ph.d.) tilrettelagde udvalget i foråret 92 en forskeruddannelse for yngre kandidater i sociologi og planerne blev sendt til fakultetet til godkendelse, således at forskeruddannelsen kunne starte i efteråret 1992. Disse planer blev krydset af et udkast fra ministeriet til en ny bekendtgørelse om forskeruddannelsen, som blev sendt til høring i sommeren 92. I efteråret har udvalget derfor udarbejdet en ny studieplan for forskeruddannelsen i overensstemmelse med det forventede indhold af den nye bekendtgørelse. Man håber nu at kunne starte forskeruddannelsen i foråret 1993 med et årligt indtag på 6-8 yngre forskere. Det er ikke afklaret, hvor mange stipendier, der vil kunne ydes fra Københavns Universitet til denne uddannelse. Men der vil også kunne være stipendiater, som bliver finansieret fra forskningsrådene eller samfinansieret af Forskerakademiet og eksterne virksomheder og institutioner.

Gæsteprofessorer:
I forbindelse med etableringen af en forskeruddannelse er der taget kontakt med en række professorer i sociologi ved universiteter i udlandet om at komme hertil som gæsteprofessorer. Vi stiler efter at have gæsteprofessorer i perioder af ca. fem uger og tilrettelægger kandidatstudiet og forskeruddannelsen således, at de direkte kan deltage i undervisningen og sikre den internationale kontakt og kontakten til arbejdslivet.

Bygningens renovering:
Den bygning i Linnésgade 22, der er stillet til rådighed for det nye studium og forskningsmiljø er overordentlig ramponeret og slet vedligeholdt. Man er derfor gået igang med at istandsætte bygningen og forny møbleringen. Herunder at installere en datamat knyttet til et internt net i alle kontorer for nuværende og kom-

mende forskere og for de tre sekretærer. I maj måned var lokalerne på femte og fjerde sal klar til ibrugtagelse og indvielsen blev foretaget af præsidenten for den internationale sociologiske forening (ISA) professor Th. Oommen.

Stab:
VIP: Professor Torben Agersnap (indtil udgangen af 1994), professor Erling B. Andersen (halv tid), cand. psyk. psykologi Charlotte Bloch, magister i sociologi Tom Broch, magister i kultursociologi Allan Madsen.

To professorater er opslået ledige i henholdsvis almen sociologi og social differentiering og mobilitet. Det er eksplicit anført i opslaget, at ansøgerne udover kvalifikationer for forskning og undervisning i sociologi må dokumentere erfaring i forskningsledelse og miljøopbygning. Stillingerne har været annonceret i de skandinaviske lande og der er modtaget 40 ansøgninger fra ialt 32 ansøgere, hvoraf flere er højt kvalificerede. Der er nedsat to bedømmelsesudvalg, hver på fem personer og man venter at bedømmelsesarbejdet kan være afsluttet i løbet af sommeren 1993.

For at kunne sikre en kvalificeret undervisning på det nye studium i sociologi har Reorganiserings-udvalget desuden udarbejdet opslag til to lektorater. Indholdet af de to lektorater er fastlagt af Allardt-udvalget. Men ministeriet har alligevel sat sig imod, at lektoraterne opslåes før bedømmelsen af professoraterne er afsluttet.

TAP: Sekr.for reo-udvalg Marianne Foerlev Christensen ED. (deltid), sekretær Grethe Hansen, sekretær Vinni Steffensen, sekretær Lene Biller (deltid). Lektor ph.d. Steen Scheuer har fungeret som honorarlønnet konsulent ved udarbejdelse af studieordningerne.

En stilling som bibliotekar er besat med Ulla Thorborg. Der er desuden sikret datamatisk kompetence til udbygningen af de igangsatte datamatiske installationer til den kommende sociologiske forskning og undervisning.

Publikationer:
Broch, Tom: Semiotik og social kontakst II: Grundlagsteoretiske bidrag. København 1991, 262 s.
Madsen, Allan: Arbejdets betydning. Dansk Sociologi Nr 4/3. årgang, s. 18, København 1992.

Torben Agersnap

Institut for Kultursociologi

Historie:
Institut for Kultursociologi blev oprettet i 1967. I forbindelse med Undervisningsministeriets planer om at oprette en ny sociologiuddannelse ved Københavns Universitet blev den kultursociologiske uddannelse lukket, og afviklingen af faget begyndte 1988. I det forløbne år blev også Institut for Kultursociologi opløst, idet 4 lektorer blev overflyttet til h.h.v. Ny Sociologi (Allan Madsen og Charlotte Bloch), Antropologi (Ida Nicolaisen) og Idrætsuddannelsen (Søren Damkjær). Jonathan Schwartz overflyttes til Antropologi pr. 1.1.1993. Lis Højgaard forestår den fortsatte afvikling af faget, hvorefter hun overgår til Institut for Statskundskab pr. 15.8.1993, hvor instituttet lukkes helt.

Forskningsvirksomhed:
Fire af instituttets forskningstilknyttede har leveret bidrag til Københavns Universitets Årbog. Disse medarbejderes forskningsvirksomhed er følgende:

Moderne verden – moderne Danmark
Æstetisering, selvbekymring, livsskaben, seksualisering og kønsspil.

Projektet har til formål at undersøge de former for socialt liv, der udspiller sig i nye sociale rum, såsom gader, tog, sportspladser, diskoteker, fjernsynsbesatte stuer m.v. og de livsbetingelser, der danner baggrund herfor samt de konsekvenser, der følger heraf for individernes livsopfattelse og samfundets indretning (Henning Bech).

Arbejdspladskultur og køn
I samarbejde med Ligestillingsrådet gennemføres et projekt om sammenhæng mellem arbejdspladskultur og mekanismer i løndannelsen, med henblik på at belyse grundlaget for lønsforskellen mellem mænd og kvinder.

Undersøgelsen bygger på kvalitative interview med ledelse, tillidsrepræsentanter og menige medarbejdere, kvinder og mænd, på fire virksomheder på det private arbejdsmarked: En virksomhed i finanssektoren, en håndværksvirksomhed, en virksomhed i elektronikindustrien og en i plasticindustrien. Dataindsamlingen på tre af disse virksomheder gennemførtes i efteråret 1992 og foråret 1993 (Lis Højgaard).

Arbejdsliv – familieliv
En teoretisk analyse af udvalgte dele af arbejdsmarkedsforskningens, familieforskningens og velfærdsanalysernes forståelse af sammenhæng mellem arbejdsliv og familieliv og den kønsspecifikke betydning, som denne sammenhæng medfører. Publikation: De uadskillige, om arbejdsliv og familieliv, udkommer 1993 i antologien: Den svære balance – om arbejdsliv

og familieliv i et ligestillingsperspektiv (Lis Højgaard).

Evaluering af distriktspsykiatri i Københavns Kommune
De sociologiske undersøgelser ved projektet er afrapporteret i: Knudsen, H.C. et al.: Distriktpsykiatri i København en evaluering af de første to år. Institut for Social Medicin, 1992. Materialet fra projektet videre bearbejdes og perspektiveres med henblik på at opridse problemstillinger og arbejdsområder i en sindslidelsernes sociologi (Vibeke Klitgaard).

Kulturel kompleksitet på Balkanhalvøen, med fokus på makedonske identiteter
Med udgangspunkt i migration (Pecalba) som kulturelt og samfundsmæssigt fænomen sigter projektet mod at kortlægge elementerne i regionens etniske og nationale konflikter. Forskningsprojektet har således både karakter af grundforskning og anvendt socialforskning (Jonathan M. Schwartz).

Gæsteforelæsninger:
Henning Bech har præsenteret Papers ved konferencerne: Sexual Cultures in Europe (University of Amsterdam) og European Sociology Conference (University of Vienna), samt forelæst ved de nordiske sexologforeningers årsmøde i Oslo.

Lis Højgaard har præsenteret Paper ved konferencen Theory Culture and Society, Pittsburg, USA.

Vibeke Klitgaard har forelæst på Institut for Social Medicin, Rigshospitalet, og landsforeningen Sind samt på Roskilde Universitetscenter.

Jonathan M. Schwartz har forelæst i Dansk Sociologforening og på nordisk Antropologmøde i Helsinki samt deltaget i International høring om Kosova. Endelig har Jonathan M. Schwartz gæsteforelæst ved Sociology Department, Iowa State University og ved University of Minnisota, St. Paul, USA.

Rejser:
Jonathan Schwartz har været på feltarbejde i Makedonien i juli/august.

Redaktionsvirksomhed:
Vibeke Klitgaard sidder i redaktionspanelet i Dansk Sociologi.

Jonathan M. Schwartz har været gæsteredaktør på tidsskrift for Antropologi.

Anden virksomhed:
Vibeke Klitgaard har taget initiativ til at etablere en arbejdsgruppe (Sindssoc) bestående af sociologer og kultursociologer, der beskæftiger sig med sindslidelsessociologi.

Stab:
VIP: Antal årsværk: 11½.
Lektorer: Lis Højgaard, Jonathan Schwartz.
Forskningsstipendiater: Henning Bech, Jesper Due, Peter Duelund, Carsten Strøby Jensen, Vibeke Klitgaard, Jørgen Steen Madsen, Lars Kjærulf Petersen, Flemming Røgilds, Thorkild Thorsen, Henrik Vistesen.
Eksterne lektorer: Peter Duelund, Beth Elverdam, Jørn Falk, Jean Arnold Fischer, Peter Wad.

TAP: Antal årsværk: 2½.
Lene Biller, Diana Christensen, Birthe Hove.

Ph.d. afhandlinger:
Agger, Inger: Kvindeligt vidnesbyrd fra eksilet.
Stepputat, Finn: Beyond Relief: Life in a Guatemalan Refugee Settlement in Mexico.

Specialer (konferens):
Balslev, Mikkel: Forberedelse af udviklingsarbejdere.
Børresen, Sølvi Karin: Når virkeligheder mødes – om flygtninges indslusning og sociale tilpasning i det danske samfund.
Christiansen, Connie Carøe: At følge Guds ord – Diskurs og aktivisme hos kvindelige islamister.
Fisker, Morten: Jinnah International School – en skole midt imellem.
Gammeltoft, Tine: Når sundhed skabes – Sundhed og livsstil blandt yngre kvinder.
Jensen, Marianne: Rethinking Women and Human Rights in Africa.
La Cour, Daniel: Forberedelse af udviklingsarbejdere.
Necef, Mehmet Umit: Etnisk Kitsch – og andre (post) moderne fortællinger om de andre.
Pedersen, Inge Kryger: Sportspsykologiens genealogi – En analyse af den sportspsykologiske videns opkomst.
Poulsen, Inger Helt: Ånd og æbleskiver – om danskamerikanere og danskhed i Midtvesten.
Poulsen, Jytte: Når sundhed skabes - Sundhed og livsstil blandt yngre kvinder.
Sørensen, Dorte Odde: Massekultur mellem distance og beherskelse – Om massen, det sociale og identitet i det moderne.

Specialer:
Rasmussen, Lene Kofoed: Når sløret er et valg – en diskussion med islamiske kvinder.
Skov, Lise: I modens kaleidoskop: Kvinder og mode.
Tufte, Thomas: Oplysningsarbejdets Dialektik – Diskussion af et lyd/dias produkts samfundsforandrende potentialer.

Publikationer:
Stormhøj, Christel: Køns- og individualitetsdannelse i

det semoderne. i: Opgør eller Opløsning, Annemette Hejlsted m.fl. (red), s. 7, 1992.
Schwartz, Jonathan: George Herbert Mead and Baseball. Sociolog Nyt 123. November 1992, s. 15-18, København 1992.
–: Rite de Passage eller Epifani? Om Ruth Benedicts og Edward Sapirs digte fra felten. Tidsskriftet Antropologi 26, s. 21-36, København 1992.
–: "Et Land i gåseøjne": Makedonien. i: Jugoslavien i Stykker, Red. Vibeke Sperling, s. 128-133, Viborg 1992.
–: "Da-dannelse: Folkehøjskole som kulturelt rum". Dansk pædagogisk tidsskrift 2, 1992, s. 78-83, København 1992.
–: "Migrationsforskning: et kultursociologisk perspektiv". i: Minoriteter: En Grundbog, Red. Helen Krag og Margit Warburg, s. 75-94, København 1992.
–: "A Modern Book of Hours" – review of Henrik Nordbrandt, Glemme Steder. Brøndum 1991. Tendens: Tidsskrift for Kultur Sociologi 3, nr. 2 1991, s. 49-50, København 1992.
–: "Kultur og symboler". i: Sociologi – en grundbog til et fag, Red. Heine Andersen, s. 248-261, København 1992.
–: "Jugoslavien: Etnisk Mosaik, Skakbræt, Krudttønde". Tidsskriftet, Den frie Lærerskole nr.4, årg.39, juni, s. 15-20, Ollerup 1992.

Lis Højgaard

Cand.scient.soc. projektet på Balkanhalvøen, med fokus på makedonsk identitet.

Med udgangspunkt i migration (Pecalica) som kulturelt og samfundsmæssigt begivenhed sigter projektet mod at kortlægge elementerne i regionens etniske og nationale konflikter. Forskningsprojektet har således både karakter af grundforskning og anvendt socialforskning (Jonathan M. Schwartz).

Cand.scient.soc.

Henning Bech har præsenteret Paper ved konferencerne Sexual Cultures in Europe (University of Amsterdam) og European Sociology Conference (University of Vienna), samt foredraget ved de nordiske sexologiforeningers kongresser i Oslo.

Lis Hejgaard har præsenteret Paper ved konferencen Theory Culture and Society, Pittsburgh, USA.

Vibeke Klingaard har forelæst på Institut for Social Medicin, Rigshospitalet, og landsforeningen Siod samt på Roskilde Universitetscenter.

Jonathan M. Schwartz har foredraget i Dansk Sociologforening og på nordisk Antropologmøde i Helsinki samt deltaget i International høring om Kosovo. Endelig har Jonathan M. Schwartz gæsteforedraget ved Sociology Department, Iowa State University og ved University of Minnesota, St. Paul, USA.

Rejser:

Jonathan Schwartz har været på feltarbejde i Makedonien (juli/august).

Redaktionsarbejde:

Vibeke Klingaard sidder i redaktionsrådet i Dansk Sociologi.

Jonathan M. Schwartz har været gæsteredaktør på tidsskrift for Antropologi.

Andre tillidshverv:

Vibeke Klingaard har taget initiativ til at etablere en arbejdsgruppe (Sindsoc) bestående af sociologer og kultursociologer, der beskæftiger sig med sindslidelsessociologi.

Specialer (konferen):

Badsley, Mikkel: Forberedelse af udviklingsarbejdere.

Berrresen, Sølvi Karin: Når virkeligheden møder – om flygtninges indslusning og sociale tilpasning i det danske samfund.

Christiansen, Connie Cæcæ: At følge Guds ord – Diskurs og aktivisme hos kvindelige islamister.

Fisker, Mercedes Jinnah: International School – en skole midt imellem.

Gammeltoft, Tine: Når sundhed skabes – Sundhed og livsstil blandt yngre kvinder.

Jensen, Marianne: Rethinking Women and Human Rights in Africa.

Le Cour, Daniel: Forberedelse af udviklingsarbejdere.

Necef, Mehmet: Uteiti Etnisk Kitsch – og andre (post) moderne forræderier om de andre.

Pedersen, Inge Kryger: Sportspsykologiens genealogi – En analyse af den sportspsykologiske viden opkomst.

Poulsen, Inger Hele: Ånd og sæbekviver – om danskamerikanere og danskhed i Midtvesten.

Poulsen, Jytte: Når sundhed skabes - Sundhed og livsstil blandt yngre kvinder.

Sørensen, Dorte Odde: Mønsterkultur mellem distance og beherskelse – Om masken, det sociale og identitet i det moderne.

Specialer:

Kæmosen, Lone Kofoed: Når sløret er et valg – en diskussion med islamiske kvinder.

Skov, Lene: I moderne kaleidoskop: Kvinder og mode.

Tufte, Thomas: Opdysningsarbejdets Dialektik – Diskussion af et lyd/dias projekts samfundsforandrende potentialer.

Publikationer:

Stormhøj, Christel: Kønn- og individualitetsdannelse i

Anvendt Datalogi

Center for anvendt Datalogi

Historie:
Center for anvendt Datalogi blev oprettet i 1985 som en videreførelse og udbygning af Indre By Terminalen, der var blevet oprettet i 1972 med det formål at stille centrale edb-faciliteter til rådighed for fakultetet. Indre By Terminalen fungerede som en fællesafdeling, men Center for anvendt Datalogi blev oprettet som et selvstændigt institut, styringsmæssigt placeret direkte under fakultetet og fakultetsrådet.

Centrets VIP-stillinger oprettes med særlige tilknytninger til bestemte faggrupper, og det videnskabelige personale ved centret skal således ud over at deltage i centrets almindelige virksomhed og udvikling, specielt varetage undervisnings- og udviklingsopgaver rettet mod de særligt tilknyttede fagområder.

Forskningsvirksomhed:
Forskningen ved Center for anvendt Datalogi må ses i sammenhæng med den udvikling, der karakteriserer edb-anvendelsen inden for de samfundsvidenskabelige fag. Centret har til formål at tage initiativer, yde bidrag til og støtte udviklingen af fagintegreret og anvendt datalogi i forbindelse med undervisning og forskning inden for fagene ved Det samfundsvidenskabelige Fakultet. Anvendelsen af edb som værktøj i forskellige faglige sammenhænge får derved en central placering, og det kan ofte være vanskeligt at adskille forskning, udviklingsarbejde og den formidlende virksomhed, der udøves i samarbejde med medarbejdere fra fakultetets øvrige institutter, eller i forbindelse med deltagelse i udvalg og udredningsarbejde. Væsentlige forskningsområder er metoder og teknikker vedrørende samfundsvidenskabeligt orienterede ekspertsystemer, fagorienterede programpakker og datamatiske beslutningsstøttesystemer, herunder samspillet mellem databaser og databearbejdningsværktøjer. Centret har etableret en databaseserver af typen Oracle, for at undersøge client-server teknikkens anvendelse i samfundsvidenskabelig sammenhæng.

Anden virksomhed:
Centret driver en IBM 9370 datamat til brug for fakultetets undervisnings- og forskningsopgaver. Datamaten er forsynet med et bredt udbud af programmel. Til statistiske og operationsanalytiske opgaver anvendes programsystemet SAS. Som programmeringssprog anvendes bl.a. APL, FORTRAN og PASCAL. Fra SAS og øvrige programmeringssprog kan man anvende grafik, baseret på GDDM, og et SQL relationsdatabasesystem.

Centret driver desuden den centrale netværksservice for lokalnettet i Studiegårdsområdet. Centret stiller efter aftale programmel til rådighed på en central filserver. Nettet giver desuden adgang til fælles printere, og kommunikationsmulighed for den enkelte PC til omverdenen. Dette giver adgang til søgning på danske og udenlandske forskningsbiblioteker, og for kommunikation via elektronisk post. PC'ere på lokalnettet kan desuden optræde som terminaler til IBM 9370 datamaten.

Centrets datamat og lokalnet er via forsknings- og uddannelsessektorens DENet tilsluttet en række internationale net. Dette giver mulighed for kommunikation med brugere på andre universiteter og søgning på internationale informationsdatabaser. Desuden er der mulighed for via gennemstilling at køre på fremmede datamater, som om man var lokalt til stede.

Centret har terminalrum og PC-rum med et betydeligt antal arbejdspladser. Det er desuden muligt for studerende, der råder over en PC med modem, at arbejde på centrets datamat.

Centret har i et auditorium etableret fremvisningsmuligheder, således at underviserne nemt kan demonstrere anvendelsen af PC- og IBM 9370 programmer for større undervisningshold.

Centret yder edb-mæssig rådgivning vedrørende et meget bredt spektrum af programmeringssprog, styresystemer og programpakker. Desuden gives vejledning, rådgivning og praktisk hjælp i forbindelse med anskaffelse af edb-udstyr ved fakultetets enkelte institutter og i forbindelse med anskaffelse og implementering af nye programprodukter.

Torben Warnich-Hansen:
Formand for Undervisningsministeriets EDB-kapacitetsudvalg.

Stab:
VIP: Antal årsværk: 2.
Lektorer: Jeppe Traberg, Torben Warnich-Hansen.

TAP: Antal årsværk: 3.
Systemprogrammører: Arne Facius, Jesper Lauritsen, Keld Jørn Simonsen, Erik Wismann.

Torben Warnich-Hansen

Anvendt Datalogi

Center for anvendt Datalogi

Historie:

Center for anvendt Datalogi blev oprettet i 1983 som en videreførelse og udbygning af Inter By Terminalen, der var blevet oprettet i 1972 med det formål at stille centrale edb-faciliteter til rådighed for fakultetet. Inter By Terminalen fungerede som en fellesafdeling, men Center for anvendt Datalogi blev oprettet som et selvstændigt institut, styringsmæssigt placeret direkte under fakultetet og fakultetsrådet.

Centrets VIP-tilbudsger opretter med særlige tilknytninger til bestemte faggruppper, og det videnskabelige personale ved centret skal sikrede ud over at deltage i centrets almindelige virksomhed og udvikling, specielt varetage undervisnings- og udviklingsopgaver rettet mod de særlige tilknyttede fagområder.

Forskningsvirksomhed:

Forskningen ved Center for anvendt Datalogi må ses i sammenhæng med den udvikling, der karakteriserer edb-anvendelsen inden for de samfundsvidenskabelige fag. Centret har til formål at tage initiativer, yde bidrag til og støtte udviklingen af fagintegreret og anvendt datalogi i forbindelse med undervisning og forskning inden for fagene ved Det samfundsvidenskabelige Fakultet. Anvendelsen af edb som værktøj i forskellige fagligge sammenhænge er derved en central placering, og det kan ofte være vanskeligt at adskille forskning, udviklingsarbejde og den formidlende virksomhed, der udøves i samarbejde med medarbejdere fra fakultetets øvrige institutter, eller i forbindelse med deltagelse i udvalg og udredningsarbejde. Væsentlige forskningsområder er metoder og teknikker vedrørende samfundsvidenskabeligt orienterede ekspertsystemer, fagorienterede programpakker og datamatiske beslutningssystemer, herunder samspillet mellem database og databasehåndteringsværktøjer. Centret har etableret en database ved hjælp af Oracle, for at understøtte client-server teknikkens anvendelse i samfundsvidenskabelig sammenhæng.

Anlæg og udstyr:

Center driver en IBM 9370 datamat til brug for fakultetets undervisnings- og forskningsopgaver. Datamaten er forsynet med et bredt udbud af programmer til statistiske og operationsanalytiske opgaver anvendes programsystemet SAS. Som programmeringssprog anvendes bl.a. APL, FORTRAN og PASCAL. Fra SAS og øvrige programmeringssprog kan man anvende grafik, baseret på GIDDM, og et SQL relationsdatabasesystem.

Center driver desuden den centrale netværksservice for lokalnettet i Studiegårdsområdet. Centret sørger efter aftale programmæssigt til rådighed på en central fileserver. Netet giver desuden adgang til fælles printere, og kommunikationsmuligheder for den enkelte PC til omverdenen. Dette giver adgang til søgning på danske og udenlandske forskningsbibliotekser, og for kommunikation via elektronisk post. PC'ere på lokalnettet kan desuden opfrede som terminaler til IBM 9370 datamaten.

Centrets datamat og lokalnet er via forsknings- og uddannelsesnetværkets DENet tilsluttet en række internationale net. Dette giver mulighed for kommunikation med brugere på andre universitetet og søgning på internationale informationsdatabaser. Desuden er der mulighed for via gennemsøgning at kare på fremmede datamater, som om man var lokalt til stede.

Centret har terminalrum og PC-rum med et betydeligt antal arbejdspladser. Der er desuden mulighed for studerende, der råder over en PC med modem, at arbejde på centrets datamat.

Centret har i et auditorium etableret fremvisningsmuligheder, således at undervisere med kan demonstrere anvendelsen af PC- og IBM 9370 programmer for større undervisningshold.

Centret yder edb-mæssig rådgivning vedrørende et meget bredt spektrum af programmeringsprog, systemer og programpakker. Desuden gives vejledning, rådgivning og praktisk hjælp i forbindelse med anskaffelse af edb-udstyr ved fakultetets enkelte institutter og i forbindelse med anskaffelse og implementering af nye programprodukter.

Torben Hørnich-Hansen:

Formand for Undervisningsministeriets EDB-kørsetsudvalg

Stab:

VP: Antal årsværk: 2.

Lektorer: Jeppe Trabers, Torben Wørnich-Hansen.

TAP: Antal årsværk: 3.

Systemprogrammerer: Arne Racius, Jesper Laurisen, Keld Jørn Simonsen, Erik Wismann.

Torben Hørnich-Hansen

Øvrige samfundsvidenskabelige områder

Center for samfundsvidenskabelig Kvindeforskning og -undervisning, SAMKVIND

SAMKVIND – Center for samfundsvidenskabelig Kvindeforskning og -undervisning, blev oprettet i 1987 med det formål at koordinere og initiere kvindeforskning og – undervisning ved Det samfundsvidenskabelige Fakultets institutter. Centeret er tværfagligt og skal udbyde aktiviteter for alle studerende og lærere på fakultetet inden for kvindeforskningens område.

Centeret ledes af en bestyrelse bestående af otte lærere og studerende udpeget af fakultetets fire fagråd (jura, økonomi, samfundsfag og ant.soc.). SAMKVIND har til huse i Store Kannikestræde 11.

Centeret har 8-10 studiepladser for fakultetets studerende. Det er hovedsageligt studerende på sidste del af deres studium, som arbejder selvstændigt med et specialeemne inden for kvindeforskningen.

SAMKVIND har (med varierende repræsentation) studerende fra Det samfundsvidenskabelige Fakultets fag repræsenteret, hvilket giver et spændende tværfagligt studiemiljø og øger de studerendes kendskab til problemstillinger og arbejdsmetoder i andre fag. Samtidig opretholder SAMKVIND en løbende kontakt til kvindeforskningen og -undervisningen på fagene.

Forskningsvirksomhed:
Den 16. november 1992 blev fil.dr., lic.merc. Yvonne Due Billing ansat som lektor på SAMKVIND. Yvonne Due Billing arbejder på en teoretisk videreudvikling, ajourføring og bearbejdning af sin (svenske) doktorafhandling: »Køn, ledelse, organisation« og »Køn, karriere, familie« (udgivet på Jurist- og Økonomforbundets Forlag, hhv. i 1989 og 1991) med henblik på publicering på engelsk foråret 1993 (De Gruyter, Berlin/New York).

Kandidatstipendiat, mag.scient. i antropologi Yvonne Mørck arbejder på projektet »Når kønnet kommer til byen: Køn og generationer blandt unge indvandrere i København«. Fokus er på køns- og generationsproblematikker blandt unge indvandrere (især med muslimsk baggrund) og deres opfattelse af positionen som 2. generationsindvandrere. Arbejdet har hidtil været koncentreret om indsamling og bearbejdning af data samt studieophold ved Goldsmiths College, University of London.

Projektstipendiat, mag.art. i kultursociologi Connie Carøe Christiansen har arbejdet med udarbejdelse af forslag til et Ph.D. projekt med arbejdstitlen »Islamisk køn – moderne køn?«. Dette projekt går ud på med udgangspunkt i et feltstudium af et konkret islamistmiljø i Mellemøsten at undersøge, hvordan islamismen bidrager til sociale forandringsprocesser. I analysen tages temaet køn og kultur op som indgangsvinkel til en afklaring af de specifikke samspil mellem politisk, religiøs og kønsmæssig identitet.

Projektstipendiat, cand.jur., LL.M. Inger Marie Conradsen har arbejdet med et projekt om de retlige aspekter af HIV-testning af gravide kvinder. Projektets formål er at analysere den retlige betydning af sammenfaldet af to så forskellige tilstande som HIV-seropositivitet og graviditet. Sat på spidsen drejer det sig om sammenfaldet mellem fødsel og død. På individniveau har dette betydning for afgivelse af samtykke. På normniveau indebærer sammenfaldet et sammenstød af de hensyn, der ligger bag reguleringen af hhv. livets begyndelse og dets afslutning. Fælles for begge niveauer er, at der sættes spørgsmålstegn ved det hensigtsmæssige i de nuværende rammer for HIV-testning af gravide kvinder. Projektstipendiat, mag. scient. i antropologi Connie Nielsen har arbejdet med en projektansøgning til et ph.d. projekt omhandlende: »Kønsrelationer, sundhed og fertilitet på Zanzibar«. Det planlagte projekt skal udføres som et feltarbejde inden for sundhedssektoren med efterfølgende beskrivelse og analyse af prestige, magtrelationer og kommunikation mellem kønnene. Der vil blive fokuseret på fertilitet, familieplanlægning og værdien af børn.

Projektstipendiat, cand.mag. Ulla Højmark Jensen har arbejdet med udarbejdelse af et forslag til et ph.d. projekt med arbejdstitlen: »Kønnet og det samfundsvidenskabelige uddannelses- og arbejdsområde«. Det samfundsvidenskabelige fagområde har i dag lige stor andel af kvindelige og mandlige studerende. Projektet fokuserer på kønnets betydning i forhold til forandringer i de strukturelle og kulturelle forhold på det samfundsvidenskabelige fagområde. Er der sket en integrering eller differentiering af køn på det samfundsvidenskabelige fagområde samt det arbejdsmarked, som uddannelserne retter sig mod?

Licentiatstuderende, cand.mag. Anette Bilfeldt har været tilknyttet SAMKVIND i forbindelse med gennemførelse af projektet »Kvalifikationsanalyse af ufaglærte kvinder i industrien i et efteruddannelsesperspektiv«. Projektet er støttet af SSF.

SAMKVINDS aktiviteter:
I foråret afholdtes 7 forelæsninger og et seminar af indbudte gæsteforelæsere under temaet: »Mod større lighed mellem kønnene«. I efteråret var temaet for 6 forelæsninger »Kvinder og bæredygtig udvikling«. Herudover afholdtes to seminarer, det ene med temaet »Omsorgens hverdag og vilkår«, det andet seminar bar titlen »Kvinder i andre kulturer – feminismens »anden«?«

Udenlandske gæsteforelæsere:
Dimitrina Petrova, Center for the Study of Democracy, Sofia, Bulgarien: »The consequences for women of the market economy« (forelæsning og seminar). Rosmari Eliasson, sociolog, Stiftelsen Äldrecentrum i Stockholm: »Kvinder og omsorgsarbejde« (forelæsning) og »Omsorgens hverdag og vilkår« (seminar). Vron Ware, engelsk historiker og journalist: »Moments of Danger. Race, gender and history of empire« (forelæsning). Sylvia Walby, britisk sociolog og kvindeforsker »Gender, the Labour market and Europe« (forelæsning) (i samarbejde med FREIA, Center for Kvindeforskning ved Aalborg Universitetscenter).

SAMKVINDs Skriftserie:
Som en videreformidling af forelæsningerne samles disse efter hvert semester og udgives i SAMKVINDs Skriftserie, som også indeholder numre med foredrag og oplæg fra konferencer og større seminarer.

Udgivelser i Skriftserien:
Hoeck, Ida (red): »Køn og kvindelighed i samfundsvidenskaberne«, SAMKVINDs Skriftserie nr. 10.
Hoeck, Ida (red): »Kvinder og magt«. SAMKVINDs Skriftserie nr. 11.

Andre udgivelser:
Christiansen, Connie Carøe og Lene Kofoed Rasmussen: »Køn i Islam: Kaos eller forandring?«. I: Den Jyske Historiker (under udgivelse).
Christiansen, Connie Carøe og Lene Kofoed Rasmussen: »Det halve muslimske samfund«. I: Kvinden og Samfundet, nr. 8, december 1992.
Christiansen, Connie Carøe: »Er feminismen kulturimperialistisk? Feminismen i lyset af de kvindelige islamisters projekt«. I: Kvinder, Køn og Forskning, nr. 1. 1992.
Ipsen, Sanne: »Køn, tid og arbejde«. I: Køn og kvindelighed i samfundsvidenskaberne. SAMKVINDs Skriftserie nr. 10.
Højmark Jensen, Ulla: »Hvorfor er der ikke flere kvinder i politiet?« I: Tidsskrift for Dansk Politi, nr. 10, 15/10 1992.
Højmark Jensen, Ulla: »Piger på hønsepatrulje. Om kvinder og køn i politiet«. I: Kvinden og Samfundet. Køn, kultur og politik, nr. 8, december 1992.
Mørck, Yvonne: »Antropologi, køn og postmodernisme«. I: Køn og kvindelighed i samfundsvidenskaberne. SAMKVINDs Skriftserie nr. 10, 1992.
Mørck, Yvonne: »Er en feministisk postmodernisme mulig« I: Hejlsted, A. (red.) m.fl.: »Opgør eller opløsning – en seminarrapport. København, 1992.
Mørck, Yvonne: Anmeldelse af Gillis Herlitz: »Kulturgrammatik. Kunsten at møde andre kulturer«. I: Tidsskriftet Antropologi. 1992:25.
Mørck, Yvonne: Anmeldelse af Charles Taylor: »Sources of the Self. The making of the Modern Identity«. I: Tidsskriftet Antropologi. 1992:25.
Mørck, Yvonne: Anmeldelse af Long Litt Woon (red.): »Fellesskap til besvær?. Om nyere innvandring til Norge«. I: Tidsskriftet Antropologi. 1992:26.
Nielsen, Connie: »Kvinder i Bangladesh – Andre opfattelser af kvinde-LIGHED« Artikel til SAMKVINDs Skriftserie »Kvinder i andre kulturer – feminismens »anden«?« (under udgivelse).

Deltagelse i konferencer m.v.:
Yvonne Due Billing var gæsteforelæser i SAMKVINDs forelæsningsrække »Mod større lighed mellem kønnene« med forelæsningen »Dualisme og Ambivalens«.

Connie Carøe Christiansen deltog i Nordisk Selskab for Mellemøstforskning 2. nordiske konference: »Mellemøsten: Enhed og mangfoldighed« med oplægget »Kønnet i den islamiske tendens«. Københavns Universitet, 22.-25. oktober.

Connie Nielsen deltog som oplægsholder i SAMKVINDs seminar »Kvinder i andre kulturer – Feminismens »anden«?«

Yvonne Mørck deltog i Third Nordic Youth Research Symposium, København, 23.-25. januar samt i konferencen »Sexual Cultures in Europe«, Forum on Sexuality, Amsterdam, 24.-26. juni. Yvonne Mørck deltog tillige i Netværksseminar ved Centrum för Kvinnoforskning, Stockholm Universitet, 11.-14. maj, med oplægget: »Billeder af køn blandt 2. generationsindvandrere i København« og i Nordisk Forskerkursus: Utformning av könsidentitet i olika historiska och sociala sammanhang. Skalhólt, Island, 7.-15. juni, med oplægget: »Antropologiske kønsidentiteter: Et præliminært bud på kønsbilleder blandt unge indvandrere i København« samt i seminaret »Kulturel Pluralisme i Danmark«. Egebjerg Kursuscenter, 28.-30. september med oplægget: »Komplekse processer – komplekse køn. Unge indvandrere i København«. Yvonne Mørck holdt den 17. november en gæsteforelæsning ved Department of Geography, University of London med titlen: »Gender Issues among Young Immigrants in Copenhagen«.

Ulla Højmark Jensen var oplægsholder ved samfundsvidenskabeligt netværksseminar 24.-25. september, Aalborg Universitetscenter og gæsteforelæser på Institut for Statskundskab, Aarhus Universitet, 3. november 1992 med forelæsningen: »Organisationer og køn«.

Stab:
VIP: Antal årsværk: 3½.
Lektor: Yvonne Due Billing fil.dr. i sociologi og lic. merc. (fra 16. november 1992).
Seniorstipendiat og adjunktvikar: Mag.scient.soc. Sanne Ipsen (til 1. september 1992).

Kandidatstipendiat: Mag.scient Yvonne Mørck.
Forskningsstipendiat: Cand.mag. Annette Bilfeldt.
Projektstipendiater: Mag.art. Connie Carøe Christiansen, cand.jur. Inger Marie Conradsen, cand. mag. Ulla Højmark Jensen, mag.scient. Connie Nielsen.
Akademiske medarbejdere: Cand.scient.soc. Ida Hoeck og mag.scient. Tine Tjørnhøj-Thomsen (vikar).

TAP: Antal årsværk: ¾.
Sekretær: Kirsten Bach.
Studentermedhjælp: Stud.jur. Lisbeth Hansen.

Yvonne Due Billing